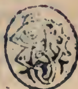

NAZIONALE
BIBLIOTECA
VITT. EMANUELE
41
1 A
3
ROMA

REGVLAE SOCIETATIS IESV.

ROMAE
In Collegio eiusdem Societatis.
M. D. XC.

Cum facultate Superiorum.

SVMMARIVM EARVM CONSTITVTIONVM,

quæ ad spiritualem nostrorum institutionem, pertinent & ab omnibus obseruandæ sunt.

VAMVIS summa sapientia, & bonitas Dei Creatoris nostri, ac domini sit, quæ conseruatura est; gubernatura, atque promotura in suo sancto seruitio hanc minimam Societatem Iesu, vt eam dignata est inchoare: ex parte verò nostra interna charitatis, & amoris illius lex, quam Sanctus Spiritus scribere, & in cordibus imprimere solet, potius quam vllæ externæ Constitutiones, ad id adiutura sit: Quia tamen suauis dispositio diuinæ prouidentiæ suarum creaturarum cooperationem exigit, & quia Christi domini nostri Vicarius ita statuit, & Sanctorum exempla, & ratio ipsa nos ita docet in domino: necessarium esse arbitramur, Constitutiones conscribi, quæ iuuent ad melius in via incepta diuini obsequij procedendum, iuxta instituti nostri rationem. Cōstitutionū necessitas. In proœm. Cōs. s. 1.

2 Finis huius Societatis est, non solum saluti & perfectioni propriarum animarum cum diuina gratia vacare; sed cum eadem impense in salutem, & perfectionem proximorum incumbere. Finis & ratio viuendi Societatis. In Ex. c. 4. §. 2.

Par.3. c.2. lit. G. & Part.6. c.3.§.5.

3 Nostræ vocationis est diuersa loca peragrare, & vitam agere in quauis mundi plaga, vbi maius Dei obsequiũ, & animarum auxilium speratur.

In Ex. c.1.§.6.

4 Ratio viuendi in exterioribus iustas ob causas, maius Dei obsequium semper intuendo, communis est; nec vllas ordinarias pœnitẽtias, vel corporis afflictiones ex obligatione subeundas habet, sed illas assumere quiuis poterit, quæ sibi videbuntur cum approbatione Superioris ad maiorem sui spiritus profectum conuenire; & quas propter eundẽ finẽ Superiores eis poterũt imponere.

Sacramentorũ vsus & examen cõsciẽtię. In Ex. c.4.§.41 *Par.6. c.1.§.2.

5 Ipso initio sui in Societatem ingressus, debet quisque generalem totius vitæ cõfessionem apud aliquem Sacerdotem a Superiore assignatum facere, & post eam sacratissimum Christi domini nostri corpus sumere; & sic sexto quoque mense eodem modo generaliter ab vltima inchoando confitebitur. * Et omnes tam Professi, quam formati Coadiutores semel singulis annis parati esse debebunt ad confessionem generalem, quæ ab vltima generali inchoetur, ei, quem Superior sibi substituerit, faciendam.

Pat.3.c.1.§.11. *In Ex. c.4.§.25 P.3.c.1 §.11. Par.3.c.1.lit.Q. & par.6 c.3.§.2.

6 Vtantur quotidie omnes cõscientiæ suæ examinatione consueta: * Si Sacerdotes non fuerint, confiteantur oportet, & sanctissimum sacramentũ Eucharistiæ sumant octauo quoque die: * & vnus omnium sit Confessarius a Superiore constitutus: quod si fieri non poterit, quisque certe suum stabilem habeat Confessarium, cui ipsius conscientia prorsus aperta sit.

7 Qui autem alij, quam suo confessario designa

to con-

to confiteretur, debet postmodum (quantū recordari poterit) eidē suo Confessario totā suam conscientiam aperire, vt nihil ignorando quod ad eā pertineat, melius in domino possit eundē iuuare.

8 Vnusquisque eorum, qui Societatem ingrediuntur, consilium illud Christi sequendo, Qui dimiserit patrem, & cæt. existimet sibi patrem, matrem, fratres, & sorores, & quidquid in mundo habebat, relinquendum; immo sibi dictum existimet verbum illud: Qui non odit patrem, & matrem, insuper & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et ita curandum ei est: vt omnem carnis affectum erga sanguine iunctos exuat, ac illum in spiritualē conuertat, eosque diligat eo solum amore, quem ordinata charitas exigit, vt qui mundo, ac proprio amori mortuus, Christo domino nostro soli viuit, eumque loco parentum, fratrum, & rerum omnium habet. Exuendus inordinatus seculi affectus. In Ex. c.4.§.7.

9 Ad maiorem in spiritu profectum, & præcipue ad maiorem submissionem, & humilitatē propriam, contentus esse quisque debet, vt omnes errores, & defectus ipsius, & res quæcunque, quæ notatæ in eo, & obseruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui extra confessionem eas acceperit, manifestentur. Vera sui abnegatio In Ex. c.4.§.8.

10 Boni etiā omnes consulāt ab alijs corrigi, & ad aliorum correctionē iuuare, ac manifestare se se inuicē sint parati debito cum amore, & charitate ad maiorē spiritus profectum; præsertim vbi à Superiore, qui illorū curam gerit, fuerit ita præscriptum, aut interrogatū ad maiorē Dei gloriā. In Ex. c.4.§.8.

In Ex. c. 4. §. 41. 11 Diligenter animaduertant oportet (magnifaciendo summique momenti id esse ducendo in conspectu Creatoris ac domini nostri, quantopere iuuet, acconferat ad vitæ spiritualis profectum omnino, & non ex parte abhorrere ab omnibus, quæ mūdus amat, & amplectitur, & admittere & concupiscere totis viribus quicquid Christus dominus noster amauit, & amplexus est. Quemadmodum enim mundani homines, qui ea, quæ mundi sunt, sequuntur, diligunt, & quærunt magna cū diligentia, honores scilicet, famā, magni nominis existimationem in terra, sicut mūdus eos edocet: sic qui procedunt in spiritu, & serio Christum dominum nostrum sequuntur, amant; & ardenter exoptant, quæ ijs omnino contraria sunt, indui nimirum eadem veste, ac insignibus domini sui pro ipsius amore, ac reuerentia; adeo vt si sine offensione vlla diuinæ maiestatis, & absque proximi peccato foret, vellent contumelias, falsa testimonia, & iniurias pati, ac stulti haberi & existimari (nulla tamen ad id per eos data occasione) eo quod exoptant assimilari, ac imitari aliquo modo creatorem, ac dominum nostrum Iesum Christum, eiusque vestibus, & insignibus indui: quandoquidem illa ipse propter maiorem profectum nostrum spiritualem induit, nobisque exemplum dedit, vt in omnibus, quoad eius fieri poterit, diuina gratia aspirāte, eum imitari, & sequi, cum vera sit via, quę ducit homines ad vitam, velimus.

In Ex. c. 4. §. 46. 12 Vt melius ad hunc perfectionis gradū in spirituali vita tam preciosum perueniatur, maius, ac

impen-

impenſius ſtudium cuiuſque ſit quærere in domino maiorem ſui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit, mortificationem.

13 In exercendis officijs abiectis, & humilibus, promptius ea ſuſcipi cõuenit, a quibus ſenſus magis abhorrebit: ſiquidem iniunctum fuerit, vt in eis ſe exerceat. In Ex. c. 4. §. 28.

14 Anteuertere oportet tentationes, adhibitis earum contrarijs; vt cum quis animaduertitur ad ſuperbiam eſſe propenſus, exerceri is debet in rebus abiectioribus, quę ad humiliandum ipſum vtiles futuræ videantur: & ſic de alijs prauis animæ propenſionibus. P. 3. c. 1 §. 13.

15 Omnes conſtanti animo incumbamus, vt nihil perfectionis, quod diuina gratia conſequi poſſimus in abſoluta omnium Conſtitutionum obſeruatione, noſtrique inſtituti peculiari ratione adimplenda, prætermittamus. Perfectionis, ſolidarumq; virtutũ ſtudiũ.

*16 Omnes, qui ſe Societati addixerunt, in virtutum ſolidarum, ac perfectarum, & ſpiritualium rerum ſtudium incumbant: ac in huiuſmodi maius momentum, quam in doctrina, vel alijs donis naturalibus, & humanis conſtitutum eſſe ducant: Illa enim interiora ſunt, ex quibus efficaciam ad exteriora permanare ad finem nobis propoſitum oportet. Pa. 6. c. 1. §. 1. *Par. 10 §. 2.

17 Omnes rectam habere intentionẽ ſtudeant non ſolum circa vitæ ſuæ ſtatum, verum etiã circa res omnes particulares; id ſemper in eis ſincere ſpectãtes, vt ſeruiant, & placeãt diuinæ bonitati propter ſeipſam, & propter charitatem, & eximia be- P. 3. c. 1 §. 26.

neficia quibus præuenit nos, potius quam ob timorem pœnarum, vel spem præmiorum (quamuis hinc etiam iuuari debeant) & in omnibus quærant Deum, exuentes se, quantum fieri potest, amore omnium creaturarum, vt affectum vniuersum in ipsarum Creatorem cōferant, eum in omnibus creaturis amando, & omnes in eo, iuxta sanctissimam, ac diuinam ipsius voluntatem.

P. 3. c. 1. §. 21. 18 In concionibus domesticis de ijs crebro tractent, quæ ad sui abnegationem, & in virtutibus profectum, & omnimodam perfectionē attinent; ad ea se inuicem exhortando, & præcipue ad vnionem, & charitatem fraternam.

P. 3. c. 1. §. 22. 19 Magnopere conferet, deuote, quoad fieri poterit, ea munera obire, in quibus magis exercetur humilitas, & charitas. Et in vniuersum loquendo, quanto aliquis se arctius Deo astrinxerit, & liberaliorem erga summam maiestatem se præstiterit, tanto eum in se liberaliorem etiam experietur, & ipse in dies magis idoneus erit ad gratias, & dona spiritualia vberiora recipienda.

P. 3. c. 4. §. 5. & in Ex c. 6. §. 5. & 6 Cura nterioris hominis. 20 Postquam aliquis in corpus Societatis cooptatus fuerit in aliquo gradu, ad alium progredi curare non debet: sed in suo perfici, & obsequio Dei, & gloriæ sese impendere.

P. 3. c. 1 §. 20. & P. 4. c. 4 §. 3. & 4 21 Omnes suum tempus rebus spiritualibus impendant, & deuotioni quærendæ pro mensura gratiæ Dei ipsis communicatæ insistant.

*P. 3. c. 1. §. 10. * 22 Ab illusionibus Dæmonis in suis spiritualibus exercitationibus caueant, & se contra omnes tentationes tueantur: simul ratione sciant, quæ

adhi-

adhiberi possint, vt eas superent: & ad veras, solidasque virtutes consequendas insistant: siue plures adsint visitationes spirituales, siue pauciores: curent vero semper in via diuini seruitij progressum facere.

23 Paupertas, vt murus religionis firmus, diligenda, & in sua puritate conseruanda est, quantum diuina gratia aspirante fieri poterit. Paupertas Par. 6. c.2.§.1.

24 Diligant omnes paupertatem, vt matrem, & iuxta mensuram sanctæ discretionis suis temporibus eius effectus aliquos experiantur: * nullaq; re tanquam propria vtantur: * paratique sint ad mendicandum ostiatim, quando vel obedientia, vel necessitas id exiget. P.3.c.1 §.25. * Ibidē §7. *P.6.c. 2.§.10.

25 Victus, vestitus, & lecti ratio erit vt pauperibus accommodata: & vnusquisque sibi persuadeat, quod quæ vilissima erunt ex ijs, quæ domi sunt, ei tribuentur propter ipsius maiorem abnegationem, & spiritualem profectum. In Ex. c. 4. §. 26.

26 Intelligant omnes, quod mutuo dare, vel accipere, vel dispensare quidquam de ijs, quæ domi sunt, minime possunt, nisi Superior conscius consensum præstiterit. P.3.c.1 §.8.

27 Omnes, qui sub obedientia sunt Societatis, meminerint se gratis dare debere, quæ gratis acceperunt, nec postulando, nec admittendo stipendium, vel eleemosynas vllas, quibus Missæ, vel Confessiones, vel Prædicationes, vel quoduis aliud officium ex ijs, quæ Societas iuxta nostrum institutum exercere potest, cōpensari videatur: vt sic maiori cum libertate possit, &, P.6.c.2 §.7. & in Exa. c.1.§.3

pro-

proximorum ædificatione in diuino seruitio procedere.

Castitas sensuumq; custodia. 28 Quæ ad votũ castitatis pertinent, interpretatione non indigent, cum constet, quã sit perfecte obseruanda, nempe enitendo angelicam puritatẽ imitari & corporis, & mentis nostræ munditia.

Par 6. c. 1. §. 1. *Par. 3. c. 1. §. 4. *29 Omnes diligentissime curent portas sensuũ suorũ (oculorum præcipue, aurium, & linguæ) ab omni inordinatione custodire, ac se in pace, & vera humilitate interna conseruare, & eã in silentio, cũ id obseruandum est, cum autẽ loquendum in circumspectione, & ædificatione verborum, & modestia vultus, ac maturitate incessus, motuumq; omniũ, sine vllo impatientiæ, aut superbiæ signo exhibere: in omnibus procurãdo, atq; optãdo potiores partes alijs deferre, omnes in animo suo tãquã sibi superiores ducendo, & exterius honorẽ, ac reuerentiã, quam exigit cuiusq; status, cum simplicitate & moderatione religiosa exhibendo: atque ita fiat, vt se mutuo cõsiderãtes in deuotione crescãt, Deumq; dominum nostrum laudent, quẽ quisque in alio, vt in illius imagine, agnoscere studeat.

Par. 3. c. 1. §. 5. 30 In refectione corporis curandum est, vt temperantia, modestia, & decẽtia interius, & exterius in omnibus obseruetur. Præmittatur benedictio, & sequatur actio gratiarum; quas omnes agere debent cum ea, qua par est, deuotione, & reuerentia. Et dum corpus edendo reficitur, sua etiam animæ refectio præbeatur.

Obediẽtia 3. c. 1. §. 23. 31 Expedit in primis ad profectũ, & valde necessariũ est, vt omnes perfectæ obedientiæ se de-

dant;

dant; superiorẽ (quicunq; ille sit) loco Christi domini nostri agnoscentes, & interna reuerentia, & amore eum prosequentes, nec solum in executione externa eorum, quę iniungit integre, prompte, fortiter, & cum humilitate debita, sine excusationibus, & obmurmurationibus obediant, licet difficilia, & secundum sensualitatem repugnantia iubeat, verum etiam conentur interius resignationem, & veram abnegationem proprię voluntatis, & iudicij habere, voluntatem, ac iudicium suum cum eo, quod Superior vult & sentit, in omnibus rebus (vbi peccatum non cerneretur) omnino conformantes, proposita sibi voluntate, ac iudicio Superioris pro regula suæ voluntatis, & iudicij, quo exactius conformentur primæ, ac summæ regulæ omnis bonæ voluntatis, & iudicij, quæ est æterna bonitas, & sapientia.

32 Liberam sui ipsorum, rerumque suarum dispositionem omnes cum vera obedientia Superiori relinquant, nihil ei clausum, ne conscientiã quidem propriã tenendo, non repugnando, non contradicendo, nec vlla ratione iudicium proprium ipsius iudicio contrarium demonstrando: vt per vnionem eiusdem sententiæ, & voluntatis, atque per debitam submissionem melius in diuino obsequio conseruentur, & progrediantur. Par. 4. c. 10. §. 5.

33 Omnes obediẽtiam plurimũ obseruare, & in ea excellere studeant: nec solũ in rebus obligatorijs, sed etiam in alijs; licet nihil aliud, quã signum volũtatis Superioris sine vllo expresso pręcepto videretur. Versari autẽ debet ob oculos Deus crea- Par. 6. c. 1. §. 1.

tor,

tor ac dominus noster, propter quem homini obedientia praestatur: & vt in spiritu amoris, & non cũ perturbatione timoris procedatur, curandum est.

Par. 6. c. 1. §. 1. 34 Ad Superioris vocem perinde, ac si a Christo domino egrederetur, quam prõptissimi simus, re quauis, atq; adeo littera a nobis inchoata, nec dum perfecta relicta.

Par. 6. c. 1. §. 1. 35 Ad eum scopum vires omnes, ac intentionem in domino conuertamus, vt sancta obedientia tum in executione, tum in intellectu, sit in nobis semper omni ex parte perfecta: cum magna celeritate, spirituali gaudio & perseuerantia, quidquid nobis iniunctum fuerit obeundo: omnia iusta esse nobis persuadendo, omnem sententiam, ac iudicium nostrum contrarium cæca quadam obedientia abnegando.

Par. 6. c. 1. §. 1. 36 Quisque sibi persuadeat, quod qui sub obedientia viuunt, se ferri, ac regi a diuina prouidentia per Superiores suos, sinere debent perinde, ac si cadauer essent, quod quoquo versus ferri, & quacunque ratione tractari se sinit; vel similiter, atque senis baculus, qui, vbicunque, & quacunque in re velit eo vti, qui eum manu tenet, ei inseruit.

In Ex. c. 4. §. 33. 37 Adimplere quisq; debet quasuis pœnitentias, quæ propter defectus, & neligentiam suam, vel quiduis aliud fuerint iniunctæ. *Pœnitentias vero huiusmodi prompta voluntate admittere deberet cum vero emendationis, & spitualis profectus desiderio; etiam si propter defectum non culpabilem iniungerentur.

*Par. 3. c. 1. §. 15.

In Ex. c. 4. §. 29. 38 Cũ aliquis ad ministeria culinæ obeunda ingreditur,

greditur, vel ad eum iuuandum, qui coquus est, eidem obedire cũ magna humilitate, in rebus ad ipsius officium pertinentibus debet* Atque valde necessarium est, vt omnes non solum Superiori Societatis, vel Domus, sed etiam subordinatis officialibus, qui ex illo auctoritatem acceperunt, obediant: & assuescant non intueri, quis ille sit, cui obediunt, sed potius quis ille, propter quem, & cui in omnibus obediunt, qui est Christus dominus. *Par. 3. c. 1. §. 24.

39 Si aliquis ex ijs, qui domi sunt, cuiquã scriberet, non nisi obtenta facultate, & litteris ei ostẽsis, quem superior destinauerit, id faciet. Si ad eundem litteræ mitterẽtur, ei primo reddentur, qui à Superiore fuerit cõstitutus: qui eas lectas reddet, aut non reddet illi, ad quem sunt destinatæ, prout in domino expedire ad maius ipsius bonũ, & Dei gloriam existimabit. Par. 3. c. 1. lit. B. & in Ex. c. 4. §. 6.

40 Quicunq; hanc Societatẽ in domino sequi volet, & in eadẽ ad maiorẽ Dei gloriam manere, sub sigillo confessionis, uel secreti, uel quacumq; ratione ei placuerit, & ad maiorem ipsius consolationem fuerit, debet conscientiam suam magna cũ humilitate, puritate, & charitate manifestare, re nulla, qua dominum uniuersorum offenderit, celata, & totiùs anteactæ uitę rationẽ integrã, uel certe rerũ maioris momẽti Superiori, qui tũ fuerit Societatis, uel cui ex præpositis, uel aliis ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire uideretur, reddat: & sexto quoque mense rationẽ hãc sui, ab ultima, quã reddiderit, incipiendo quisque Reddenda sui ratio. In Ex. c. 4. §. 36.

que

que reddet. * Sic etiam videtur, quod Coadiutores formati,& Professi singulis annis,vel crebrius, si Superiori videbitur, suæ conscientiæ rationem dicto modo ei reddant.

* Ibidẽ §.40. & Par. 6. c.1.§.2.

41 Nullam debent celare tentationem, quam Præfecto rerum spiritualium, vel Confessario, vel Superiori non aperiãt: immo vero totam animam suam illis integre manifestam esse,pergratum habeant:nec solum defectus aperiant, sed etiam pœnitẽtias,vel mortificationes, & deuotiones,ac virtutes omnes,voluntate pura optantes ab illis dirigi, sicubi à rectitudine deflecterent, nolentes suo proprio sensu duci,nisi conueniat cum iudicio illorum,quos Christi Domini nostri loco habent.

Par. 3. c.1.§.12.

42 Idem sapiamus, idem, quoad eius fieri possit,dicamus omnes, iuxta Apostolum. Doctrinæ igitur differentes non admittantur, nec verbo in concionibus,vel lectionibus publicis,nec scriptis libris (qui quidem edi nõ poterunt in lucem sine approbatione, atque consensu Præpositi Generalis.) Immo & iudiciorũm de rebus agendis diuersitas, quæ mater esse solet discordiæ, & inimica vnionis voluntatum,quantum fieri potest, euitari debet. Vnio vero, & conformitas mutua diligentissime curanda est, nec, quæ ei aduersantur, permittenda: quo iuncti inuicem fraternę charitatis vinculo, melius & efficacius possint se diuino obsequio,& auxilio proximorum impendere.

Vnio & conformitas mutua Par.3.c 1.§.18.

43 In Societate, nec fit nec sentiatur animorũ propensio ad partem alterutrã factionis,quę esset fortassis inter Principes,vel Dominos christianos;

Par.10. §.11.

sed

sed sit potius quidam vniuersalis amor, qui partes omnes (licet sibi inuicem contrariæ sint) in Domino nostro amplectatur.

44 Omnes quamdiu corpore bene valent, in spiritualibus, vel exterioribus rebus habeant, in quo occupentur, ne otium malorum omnium origo, quo ad eius fieri possit, domi nostræ locum habeat. Otium & secularia negotia vitanda. Par. 3. c. 1. §. 6

*45 Vt plenius possit Societas rebus Spiritualibus iuxta suum institutum vacare, quoad eius fieri poterit, à negotijs secularibus abstineat; (qualia sunt testamentariorum, vel executorum, vel procuratorum rerum ciuilium, aut id genus officia) nec ea vllis precibus adducti obeunda suscipiãt, vel in illis se occupari sinant. *Par. 6. c. 3. §. 7.

46 Vt nimia solicitudo in ijs, quę ad corpus pertinẽt, reprehensibilis est: ita cura moderata tuendæ ad diuinũ obsequium valetudinis, ac viriũ corporis laude digna, & ab omnibus adhibẽda est: & ea de causa cũ animaduerterint aliquid sibi nocere, vel aliquid aliud necessarium esse circa victũ, vestitum, habitatiõnẽ, officium, aut exercitationem, & sic de alijs rebus, admoneãt omnes ea de re Superiorẽ, vel quem ad id Superior constituerit, duo interim obseruantes: Primum, vt antequã ad eum quid referant, se ad orãdum recipiant, & post orationem si senserint rem deferendã ad Superiorẽ, id faciant: Alterũ, vt cum verbo, aut scripto breui (ne excidat memoria) Superiori rẽ exposuerint, ei totam curam rei expositæ relinquant: & quidquid ille statuerit, optimũ ducant: nec contendere, aut Ratio habẽda valetudinis. Par. 3. c. 2. §. 1.

vrgere per se,vel alium (siue concedatur quod petitur,siue non) pergant, quandoquidem sibi persuadere debent, id magis expedire ad diuinum obsequium,ac suum maius bonum, quod Superiori,re intellecta,in domino visum fuerit.

P.3.c.2 §.4. 47 Vt non expedit tanto labore corporali quęquam onerari, vt spiritus obruatur, & corpus detrimentum patiatur; ita aliqua corporalis exercitatio,quæ vtrumque iuuet, omnibus communiter conuenit,etiam illis,qui mentalibus exercitijs debent insistere: quæ quidem externis interrumpi deberent,& non continuari, nec sine mensura discretionis assumi.

P.3 c.2 §.5. 48 Corporis castigatio immoderata esse nō debet,nec indiscreta in vigilijs,& abstinentijs, & alijs pœnitentijs externis, ac laboribus, quæ & nocumentum afferre, & maiora bona impedire solent. Ideo suo Confessario detegi ab vnoquoque conuenit,quidquid in hac parte faciat.

In Ex. c.4. §. 32. 49 Aegritudinis tempore non solum obseruare vnusquisque obedientiā magna cum puritate debet erga Superiores spirituales, vt ipsius animam regant: sed cum eadem humilitate erga medicos corporales, & Infirmarios, vt corpus eius regant.

In Ex. c.4. §. 32. 50 Qui ægrotat,humilitatem, & patientiam suā præseferendo,non minorem ædificationē,dū morbo laborat,iis,qui ipsum inuisent, & cum eo versabuntur & agent,quam dum valebat corpore,ad maiorē Dei gloriam præstare curet, *verbis pijs, & ad ædificationē facientibus vtendo,quæ ostendāt ægritudinē acceptari,vt donū de manu Crea- *P.3.c. 1.§.17.

toris,

toris, ac domini noſtri; quandoquidem non minus donum eſt, quam ſanitas.

51 Aliquoties ſingulis annis omnes à Superiore ſibi pœnitentias iniungi propter defectum obſeruationis Regularum petant: vt hæc cura iudicium ſit illius, quam de ſuo profectu ſpirituali in via Dei quiſque habet. Conſtitutiones, ac regulæ obſeruandæ.

52 Omnes demum obſeruationi Conſtitutionum ſtudeant: ad quam eaſdem ſcire ſaltem, quæ ad quemlibet pertinent, neceſſe eſt. quare legere, vel audire eaſdem ſingulis menſibus oportebit. P. 3. c. 1. §. 28. P. 10. §. 13.

REGVLAE COMMVNES.

Quæ quisq; erga se, seruare debeat.

Par.4. c.3.§.4. 1 Singuli præfinitum sibi tempus suæ conscientiæ bis quotidie examinandæ, orationi, meditationi, lectionique impendant cum omni diligentia in Domino.

Par.4. c.4. §.3 & 4. 2 Omnes quotidie sacro decenter intersint: & concionem, lectionemve sacram, cum in templo nostro habebitur, audiant.

Par.3. c.1.§.11 & Par.6 c.3.§.2. & in Bul. 3. Pauli III. 3 Singuli statuto die, & assignato sibi Confessario confiteantur, & non alteri sine Superioris facultate.

Par.4. c.4.§.5. & c.10. §.5. & Par. 5. c.4.§.6. & Ex.c. 4.§.38. & 41. * 4 Omnes (qui Professi, aut formati Coadiutores non sunt) bis in anno sua vota renouabunt, premissa confessione generali; quo tempore rationem suæ conscientiæ reddent, & quoties etiam Superiori visum fuerit, iuxta morem Societatis.

5 In abstinentia sextæ feriæ, Societatis consuetudo seruetur.

6 Nullus mortificationem publice faciat, nec concionetur, nisi Superiore approbante.

In Ex. c. 4. §. 4. 7 Nemo pecuniam apud se habeat: apud alium vero, nec pecuniam, nec quicquam aliud.

Par. 4. c.6. lit. G. 8 Libros nemo habeat sine facultate: * in ijs vero quibus vti licet, nec scribat quicquam, nec notam vllam imprimat.

9 Nemo rem vllam ex domo, vel ex alterius cubiculo sibi vsurpet, aut ab externo, quouis modo sibi, aut alij accipiat, sine Superioris licentia.

10 Ad maiorē vnionem eorum, qui in Societate viuunt, maiusque auxilium eorum, apud quos habi

tant,

tant, ſinguli addiſcant eius regionis linguam, in qua reſident; niſi forte ipſorum natiua illic eſſet vtilior, * ſalua tamen Latini ſermonis lege in ijs, qui litteris dant operam. *Par.4. c. 6. §. 13.

11 Nullus ita cubiculum ſuum claudat, quin aperiri extrinſecus poſſit; aut arcam, ſeu quicquam aliud habeat obſeratum abſque Superioris facultate.

12 Aperta feneſtra nemo noctu dormiat, *nec ſine induſio, aut non coopertus. *P.3.c. 2.lit. E.

13 Nemo cubiculo egrediatur, niſi decenter veſtitus.

14 Nemo eorũ, qui ad domeſtica miniſteria admittuntur, aut legere diſcat, aut ſcribere, aut ſi aliquid ſcit, plus litterarum addiſcat: nec quiſquam eũ doceat ſine Præpoſiti Generalis facultate: ſed ſatis ei erit ſancta cum ſimplicitate, & humilitate Chriſto Domino noſtro ſeruire. In Ex. c. 6. §. 6.

15 Signo campanę conſtitutis horis audito, omnes ſtatim vel imperfecta litera relicta, ad id, ad quod vocantur, ſe conferant. P. 4. c. 10. §. 9.

16 Vt conſulatur valetudini nemo extra conſueta tempora bibat, nec extra domum cibum ſumat abſque facultate Superioris.

17 Qui male ſe habere præter ſolitum ſenſerit, id Infirmario, vel Præfecto ſanitatis, aut Superiori referat. Nemo vero medicinam vllam accipiat, aut medicum eligat, vel conſulat, niſi approbante Superiore. P.3. c.2 §.6.

18 Singuli etiam ſi Sacerdotes ſint, cum primũ ſurgunt, lectum operiant, eumque, & reliqua cõ-

ponant hora consueta, & scopis cubiculum verrãt tertio saltem quoque die, exceptis ijs, qui ob occupationes maioris momenti, aut valetudinis causa, iudicio Superioris subleuandi sunt.

19 Mũdities, quæ & ad valetudinem, & ad ædificationem confert, omnibus curæ sit, tam circa se ipsos quam circa alia omnia.

Seruanda erga Superiores.

20 Qui grauem tentationem alicuius nouerit, Superiorem admoneat, vt ei ipse pro paterna in suos cura, ac prouidentia, conuenienti remedio possit occurrere.

21 Quę a Superioribus circa administrationem agenda sunt, nemo curiose ab alijs exquirat, aut coniecturam faciendo de ijs sermonem misceat; sed vnusquisque sibi, ac muneri suo attendens, quicquid de se, atque alijs constituendum erit, tãquam de manu Dei expectet.

22 Omnes caput aperiant suis Superioribus, & Sacerdotibus ij, qui Sacerdotes non sunt: discipuli etiam suis præceptoribus. Vnusquisque autem Superiores alloquatur magna cum reuerentia: is vero, quem Superior alloquitur, aut reprehendit, humiliter, & sine interpellatione audiat.

23 Si cui à Superiore denegatum aliquid fuerit, alium Superiorem ne adeat super ea re, quin ei aperiat, quid sibi ab alio fuerit responsum, & quas ob causas negatum.

24 Cui fuerit alicuius rei cura commissa, si impedimentum aliquod interuenerit, mature admoneat aliquem ex Superioribus, vt prouideat.

25 Nemo

25 Nemo cum ex vno loco in aliũ proficiſcitur, quicquã ſecum aſportet ſine facultate Superioris.

26 Extra tempora recreationi aſſignata, hac ratione ſilentium ſeruandum eſt, vt nemo loquatur, niſi obiter & perpaucis, aut de rebus neceſſarijs, præſertim in Eccleſia, Sacriſtia, & Refectorio: in miſſa vero, concione, menſa, lectionibus, & diſputationibus ſi quid priuatim dicere neceſſe erit, breuiſſime, & ſubmiſſa voce ſuggeratur. Seruanda erga domeſticos.

27 Nemo præter eos, qui à Superiore deputati fuerint, loquatur cum ijs, qui in prima probatione verſantur: excipiuntur tamen vſitatæ ſalutationes, quas cum alij alijs obuij fiunt, charitas religioſa exigit. P.1.c.4 §.4. & lit. A.

28 Omnes demiſſa voce, vt religioſos decet, loquantur: nulluſque cum alio contendat; ſed ſi qua in re nobis eſt diuerſa ſentẽtia, eaque videtur manifeſtanda, rationes modeſte, & cum charitate afferantur, eo animo, vt ſuus veritati ſit locus, non vt in ea re Superiores videantur.

29 Qui facultate accepta ægrotos inuiſent, non ſolum demiſſa voce loquantur, ſed tanta etiã moderatione, vt illis moleſti non ſint, atque de ijs agant, quæ & exhilarare, & conſolari ægrotos, circunſtanteſque ædificare in Domino poſſint.

30 Caueant ſibi omnes ab illo affectu, quo aliæ de alijs nationibus ſiniſtre ſentire, aut loqui ſolẽt, quin potius & bene ſentiant, & peculiari affectu diuerſas à ſua nationes proſequantur in Domino: ac proinde nemo bella, contẽtioneſve inter Chriſtianos Principes in colloquium inducat. P.10.§. 11.

31 Nemo præter eos, quibus per Superiorem licet, quicquam alijs iubeat, aliosve reprehendat.

Par. 4. c. 10. S. 6. 32 In alterius officium nemo se ingerat: in locũ vero alieno ministerio deputatum nullus ingrediatur sine facultate Superioris, aut perfecti illius loci, in rebus necessarijs.

Par. 3. c. 1. lit. D. 33 Nemo in alienum cubiculum ingrediatur sine generali aut speciali Superioris facultate: quod si aliquis intus sit, non prius aperiat ostium, quam post pulsum audiat, Ingredere; & tamdiu aperta sit ianua, qnamdiu intus vna fuerint.

34 Vt ea, quæ religiosos decet, grauitas, & modestia retineatur, nemo alium etiam ioco tangat; præterquam in signum charitatis amplexando, cũ quis aut abit, aut redit peregre.

35 Nemo dum mensę accumbit, cuiquam ex nostris, præterquam ei Superiori qui præest toti Domui aut Collegio, caput aperiat. Et cum aliquid in mensa cuiquam deest, is, qui illi assidet, admoneat eum, qui ministrat.

Seruanda erga extraneos, & cum foras eundũ est. 36 Domi nemo loquatur cũ externis, aut alios ad id vocet sine facultate generali, aut particulari Superioris.

37 Nemo cuiusquam externi ad domesticum, aut domestici ad externum mandata deferat, aut litteras, inscio Superiore: seculares autem rumores, qui foris audiuntur, ne temere, & sine fructu narrentur.

38 Nemo quæ domi acta, vel agenda sunt, externis referat; nisi Superiori id probari intelligat. Cõstitutiones vero, aliosve huiusmodi libros, aut scri-

pta,

pta, quibus Societatis institutum, vel priuilegia continentur, non nisi ex Superioris expresso consensu ijs communicet.

39 Nemo scriptas dabit, aut mittet cuiquam externo, vel domestico instructiones spirituales, aut meditationes, nec exercitia spiritualia Societatis alicui communicabit, nisi à Superiore id approbetur.

40 Nemo ab externis consilium petat, sine facultate Superioris.

41 Nemo cujusquam negotij, etiam pij, sine facultate Superioris curam suscipiat, nec ad id operam suam promittat, aut se propensum ostendat: secularia vero negotia, vt quæ sunt a nostro instituto aliena, & vehementer a spiritualibus auocãt, multo magis auersari conuenit. Par. 6. c. 3. §. 7 & par. 9 c. 6. §. 4.

42 Omnes, pro ratione sui gradus, data commoda occasione, euitãtur pijs colloquijs proximũ ad meliora promouere; & cõsilio, ac exhortatione ad bona opera, præsertim ad confessionem excitare. Par. 7. c. 4. §. 8. & in Ex. c. 6. §. 4.

43 Nullus domo egrediatur, nisi quãdo, & cum quo socio Superiori visum fuerit. Par. 3. c. 1. §. 3. & in Ex. c. 4. §. 25.

44 Cum quis facultatem à Superiore petit aliquo eundi, simul etiam aperiat, quò, & cuius rei causa ire velit, præsertim si prælatus, aut alius vir primarius conueniendus sit; eademque die referat eidem, quid egerit, sicut ipsum velle intelliget, & res postulauerit.

45 Ingressuri, egressurive domo, tintinnabulum nec vehementius, nec crebrius pulsent, quam par est. Nemo autem nisi cõsueta domus ianua egre-

diatur, vel ingrediatur.

46 Qui domo egrediuntur, ſignabunt ſua nomina, quæ prope oſtium domus in tabula deſcripta ſunt, & admonebunt ianitorē, quo ſint profecturi.

47 Omnes ante noctem, qui foris ſunt, ſe domū recipiant; nec egredientur ante lucem ſine facultate Prępoſiti, vel Rectoris.

48 Cum quis iter faciens tranſit per locum, vbi Domus aut Collegium Societatis ſit, ad aliud hoſpitium ne diuertat,* eiuſque, qui illic præeſt, obedientiæ ſubſit in omnibus, ſicut & reliqui, qui in eadem Domo, vel Collegio commorantur. Quod ſi quis etiam ad negotia tractanda venerit, ea nō niſi ex eiuſdem conſilio, ac directione tractabit.

* Can. 13. Cōg. 3.

49 Singuli has regulas, & officiorum ſuorum habeant atque intelligant, ſibique faciant familiares, ac earum memoriam menſibus ſingulis eis legendis, vel audiendis renouent:* qui tamen peculiaria miniſteria Coadiutorum obeunt, eas, quæ ad ipſorum officia pertinent, ſingulis hebdomadis repetant.

* P. 4. c. 10. lit. F

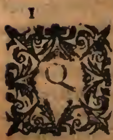
REGV.

REGVLAE PROVINCIALIS.

DE IIS, QVAE AD EIVS personam, & communem totius prouinciæ administrationem spectant.

CAP. I.

1

VAE Præpositis domorum, & Rectoribus, quod ad eorum personas attinet in regulis præscribuntur, eo diligentius seruare enitatur Prouincialis, quo pluribus pro ratione officij sui vitæ spiritualis studio præire debet.

2 Finem officij sui (quem ante oculos habebit) in eo positũ esse intelligat, vt prouinciã sibi cõmissam in acquirenda perfectione, iuxta proprij instituti rationem, & regulas ipsi datas promoueat.

3 Imitetur in gubernatione charitatem, mansuetudinem, & benignitatem Christi Domini nostri, vt iuxta eam normam, quam tradiderunt Apostoli, non dominans, sed forma factus gregis ex animo, exemplo magis, quàm verbo subditos ad perfectionem dirigat. In Bullis Instituti Societatis

4 Seueritatem suo tẽpore cum benignitate misceat, suamque auctoritatem per solidas virtutes tueatur, ac dilectionẽ & curã suorũ præferendo modeste, & circũspecte pręcipiẽdo, ita amabilẽ se reddat, vt omnes fidẽter ad illũ recurrere possint.

5. Soli-

P. 9. c. 6. §. 1. & lit. A. 5 Sollicite animum ad gubernationem applicet, neque tamen in ea ita distrahatur, vt in studio orationis, & sanctis desiderijs, quibus totam sustẽtare debet Prouinciam, intepescat: quamuis autẽ ordinariè concionari nõ debet, si quãdo tamẽ per occupationes officij sui commode licebit, & hoc, & alia Societatis ministeria exercere poterit.

6 Nullas regulas, aut ordinationes, aut consuetudines toti prouinciæ communes abroget, vel nouas inducat incõsulto Generali; sed secundum eas quas habet, gubernet Prouinciam.

P. 9. c. 3. §. 8. & lit. D. & P. 4. c. 10. lit. B. 7 Sicut Prouincialis, quando necesse est, in regulis, ordinationibus, decretis, & in ipsis etiam Constitutionibus cum particularibus dispensare potest; sic cum dispensauerit in rebus maioris momenti, quæ videantur vrgere, & in quibus sine graui incommodo Generalis responsum expectari nequeat, debet eum primo quoque tempore de huiusmodi dispensatione, & eius causa admonere.

8 Præter facultates, quæ in his regulis conceduntur, habet etiam eas omnes, quæ in compẽdio facultatum Societatis Prouincialibus concessæ sunt, quas ex compendio ipso intelliget.

9 Omnes facultates eorum Superiorum, qui Prouinciali subordinati sunt, ad ipsum quoque pertinent, ab ipsoque etiam suspendi poterunt, quando ei expedire in domino videbitur.

Can. 22 Cõg. 4. 10 Potest Prouincialis in absentia, vel in periculo vitæ constitutus nominare Viceprouincialẽ, si Generalis neminem designasset: quocunq; autem

modo

modo constituatur, easdem omnino facultates habeat quas Prouincialis, nisi a Generali, vel Prouinciali limitentur: rationem tamen administrationis non immutabit.

De ijs quæ illum ad bonam Prouinciæ administrationem iuuabunt. CAP. II.

11 Consultores quattuor habebit à Generali designatos in ijs locis, vbi frequentius residet, quoad fieri poterit cum quibus res grauiores communicabit: quod si absentes sint, per transmissas litteras: * quorum vnus ab eodem Generali constitutus, erit eius admonitor, & socius. In quauis autem Domo, vel Collegio opera Superioris, & eius consultorum, quos ad consultationē adhibendos iudicauerit, vtatur in rebus ijs, de quibus ordinarie consultandum erit, P.9.c.6 §.14. *Ibidē, c.4.§.4.

12 Si expediret præter Consultores, alios etiam nonnunquam ad Consultationem vocare poterit; & eos quidē, quos de rebus propositis melius iudicare posse existimauerit; vel si absētes sint, iubere, vt de rebus ijsdem sententiā suā ad se transmittāt.

13 Litteras, & scripta, quæ pertinent ad rem, de qua consultatio habenda est, ostendat Consultoribus (nisi quid obstet) vt bene informati sententiam suam melius dicere possint.

14 Cū ordinationes aliquas communes a Generali acceperit, illas Superioribus suæ Prouinciæ, & Consultoribus manifestari faciat. Et quæ alicuius momenti fuerint, ad gubernationē vel instructionem

nem

nem pertinentes, in libro ad id designato describendas curet.

15 In proponenda re, de qua deliberandum est, in neutram partem animi sui propensionem osten dat, ne consultoribus declinandi in eam partẽ detur occasio, sed quisque liberius in Domino suam sententiam aperiat.

16 Si quando aliquid occurrerit, de quo non liceat cum Consultoribus agere, poterit iuxta primum, & secundum modum in exercitijs ad electionem faciendam traditum, quid agendum sit, deliberare.

Part. 9. c. 4. §. 4. 17 Libẽter se ab alijs admoneri patiatur de ijs, quæ ad officium, & personam suam pertinent, & eum præcipue, qui admonitoris officio fungitur, benigne audiat.

18 Habeat secum litteras Apostolicas authenticas, & cõpendium facultatum Societatis, constitutiones, decreta, regulas oẽs, & q̃ a Generali or dinãtur, eaq; bene intelligat, & obseruari faciat.

19 In loco, in quo diutius ei residendum est, habebit Archiuiũ, in quo asseruabit instrumenta authentica, libros, & cetera quæ ad officium Prouin cialis, & cõmunẽ vsũ prouincię pertinent, quę om nia ex catalogo a se subscripto successori tradet.

Part. 2. c. 3. §. 2 & p. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. §. 3. & p. 10. lit. B. 20 Habeat libellum, in quem referat ea, quæ consultanda, vel prouidenda, vel ad Generalem scribenda sunt, ne memória excidant.

21 Orationes, & Missas ad tẽpus indicere poterit etiam in tota prouincia pro caussis, quæ videbũtur id exigere, modũ tamen in ea re non excedat.

De Su-

De Superioribus ei subordinatis, & eorum officialibus.

CAP. III.

22 ETSI Præpositos domorum, & Rectores Collegiorum, & domorũ probationis suæ prouinciæ constituere non potest; si tamen necesse esset, aliquando mutationẽ facere Superioris alicuius, & periculum esset in mora, vel si is moreretur, poterit aliquẽ, q. vices Superioris gerat, interim cõstituere, donec Generalis admonitus prouideat. Ministros autẽ, Procuratores, & Præfectos studiorum ipse designabit, atq; etiã subministros, & Præfectos sanitatis, vbi opus esse iudicauerit. Par. 9. c. 3. §. 3. & 14.

23 Constituat Magistros nouitiorum in locis probationum non separatis, a Generali tamen cõfirmandos, & eos quidem, qui in rebus spiritualibus exercitati sint, & in modo procedendi Societatis nostræ bene probati. Par. 3. c. 1. §. 12.

24 Designabit Præfectos rerum spiritualium in omnibus collegijs, & Domibus professis, quales in prima regula officij illorum præscribuntur, itemq; ordinarios nostrorum Cõfessarios; ex quibus ferè conueniret Præfectos rerum spiritualiũ deligere. Par. 4. c. 10. §. 7.

25 Deligere poterit Consultores, & Admonitores eorum, qui præsunt in Prouincia, ita vt statim suo officio fungi possint: scribet tamen de ijs ad Generalem, vt ab eo confirmentur.

26 Prædicatores, & Confessarios ipse cõstituet, præmisso tamẽ domestico examine, & approbatione Ordinariorũ iuxta formã Concilij Tridentini. Can. 27 Cõg. 2.

27 Lecto-

6.4. c. .lit. F. & c. 1. §.3. 27 Lectores ordinarios in omnibus classibus, * & primarios officiales, præter Rectorem, & Cancellarium in vniuersitatibus deligat, nouas tamen lectiones non addat,† nec scholas vsquam vllas & præsertim eas, * in quibus pueri legendo & scribendo instituantur, (quod nec priuatim licebit) sine facultate Generalis aperiat.

* Ibidē c.17.lit. A. † Ibidē c.7. lit. A. * Ibidē c.12.lit. C.

†28 Tueatur auctoritatē Superiorum immediatorum in subditos, ita tamen, vt constet posse omnes ad mediatos recurrere: ideo quicquid agēdū, vel immutandum erit, quod ad immediatorum officium pertineat, per eosdem fieri curabit.

†P. 8. c. 1. § 4. & 6. & part. 9. c.6.§.2. 29 Si quos ad gubernationem idoneos iudicabit, curet de illis paulatim & negotijs tractandis, & domesticis ministeriis obeundis experimētum sumere, vt & ipsi talenti accepti specimen dare, & Societatis officia eis tuto committi possint.

30 Obseruet, si qui detineantur in ministerijs aliquibus, qui magis idonei essent ad alia: eam tamen habeat cuiusque rationem, vt vniuersale bonum semper præferatur.

Part. 8. c. 1. lit. E. 31 Neminē ab obedientia Superiorū immediatorum inconsulto Generali eximat, nisi periculū esset in mora, & tunc certiorē faciat Generalē de persona, & de causis propter quas eam exemerit.

De Admittendis. CAP. IIII.

Part. 1. c.1. 32 EOs ad probationem per se, vel per alios admittere poterit, quos ad institutum nostrū idoneos in Domino iudicauerit: cauebit tamē

ne cuiuſquam admiſſio iuſtam aliquam externorum offenſionem, aut Societatis nocumentum pariat, quod cum ijs potiſſimum obſeruandum erit, qui in ſcholis noſtris inſtituuntur.

33 Attendat, ne nimij ſint noſtri in hominibus ad Societatem alliciendis, ſed per virtutes, & bonæ vitæ odorem omnes ad Chriſtum trahere ſtudioſe curent.

34 Meminerit, quod inepta turba ad inſtitutum noſtrum admitti non debet, & obſeruari faciat in hoc diligenter regulas officij Examinatoris. Par. 10. §. 7.

35 Quod ad prima quinque impedimenta attinet, etſi Societas in nullo eorum diſpẽſare poteſt, ſi tamen in eo, qui admitti petit, dona aliqua Dei illuſtriora cernerentur, Generalem admoneat, quod ſi de eiuſmodi impedimentis dubitaret, ad eundem recurrat. In Ex. c. 2. §. 6 & lit. D. & Par. 1. c. 3. lit. G.

36 In ſecundarijs impedimentis diſpenſandi facultatem habebit, præterquam in deformitate magna aut defectu inſigni, qualem habent Eunuchi, & in ætate infra 15. & vltra 50. expletos annos, & in coniugatis etiam in caſu, in quo non eſt impedimentum eſſentiale. Par. 1. c. 3. §. 9. & lit. H

37 Poterit in caſu aliquo anteponere, & poſtponere aliqua ex ſex experimentis, eaque moderari, & alia in alia permutare, * dummodo biennio, & bene probentur Nouitij: * quod etiam tempus prorogare poterit, ſi opus eſſe iudicauerit. In Ex. c. 4. §. 9. *Can. 1 Cõg. 2. *In Ex. c. 4. §. 43.

38 Poterit etiã cum Nouitijs in ſecundo anno probationis circa ſtudia diſpẽſare, habita ratione perſonarum, locorũ, & temporum, prout expedire in Can. 1. Cong. 2.

re in Domino iudicabit. Ij vero cum quibus dispensauerit, extra domum probationis, & seorsum à Collegialibus esse debebunt, sub cura alicuius Sacerdotis ab ipso constituti, qui vicem Magistri nouitiorum gerat; eiusque regulas & examinatoris habeat; ex quibus ea seruabuntur, quę cômode seruari possunt. Cuiusmodi erit, vt per dimidiam horam vesperi orent; sed ijs tantum diebus, quibus à studijs vacauerint.

P. 1. c. 2 §. 1. & p. 4. c. 3. §. 2. & in 1. Congr. titul. 6. d. 24.

39 Coadiutores temporales plures esse non debent, quam qui necessarij sint ad subleuandas domos, vel Collegia in rebus, quibus occupari Sacerdotes, & Scholastici non possunt, sine detrimento maioris boni.

De dimittendis. CAP. V.

P. 2. c. 3. lit. C.

40 FAcultatem habet dimittendi eos, qui in prima, & secũda probatione ante, & post emissa vota versantur; nisi à Præposito Generali in illius prouinciam destinati, vel de Societate ipsitam bene meriti essent, vt eorum esset particularis ratio habenda. In his enim casibus, incõsulto Generali dimittere non debet; nisi causę admodũ vrgentes & graues essent, ita vt minime dubitaretur Generalis mentem huiusmodi futuram esse.

P. 2. c. 1 lit. C.

41 Scholasticos vero approbatos & Coadiutores non formatos, qui probationẽ absoluerunt, inconsulto Generali non dimittat, nisi in grauibus & vrgẽtibus casibus, & qui eiusmodi sint, vt sine graui periculo, Generalis respõsum expectari nequeat:

quem

quem tamen post dimissionem certiorem faciat, adiunctis causis dimissionis. Et in vniuersum diligenter Prouinciali dispiciendum est, vt qui minus idonei ad nostrum institutum, & tandem aliquando dimittendi videntur, eos ipse intra biennium probationis dimittat, quod si peracto etiam probationis tempore aliqui huiusmodi deprehendantur, tempestiue Generalis moneatur, ne cum Societatis iactura diutius, quam par est, retineantur.

42 Prouincialis erit, iuxta commissam sibi facultatẽ, auditis suis consultoribus, vel si necessitas vrgeat, Superiore, & consultoribus eius loci, vbi tũc erit, qui ipsi videbũtur, adhibitis, iudicare de causis sufficientibus ad dimissionem: curabit tamen, ne ad hæc extrema, nisi quam cõsultissime, & alijs tentatis remedijs veniatur.

43 Coadiutores formatos siue spirituales, siue temporales, & Professos nullo modo dimittet. P.2. c.1 lit. C.

44 Circa modum dimittendi obseruet ea, quæ in secunda parte Constitutionum capite tertio dicuntur; & intelligat, an is, qui dimittitur, aliquid Societati dederit, & si quid ei reddi oporteat, *iuxta eiusdem capitis declarationem: Scripta vero an secum asportare debeat, consideret ipse diligenter. *Par. 2. c. 3. lit. B.

45 Declaretur ijs, qui dimittuntur, quod liberi maneant à votis simplicibus, si ea iuxta formulam Societatis consuetam emiserint. P. 2. c. 4. §. 3. * Par. 2. c. 4.

46 Circa dimissos aut egressos è Societate, & postea reductos, vel spõte redeuntes, obseruentur ea quę *in Constitutionibus * & Decretis dicuntur: & * In Cõgr. 1. tit. 2. decr 10.

si admittantur, denuo examinentur, & probentur, prout ipsi videbitur: si quis autem semel egressus erit, poterit quidem iterum admitti, sed aduertatur huiusmodi homines raro idoneos ad instituti nostri disciplinam inueniri.

De litterarum studijs. CAP. VI.

Par. 4. c. 12. & 13. & c. 6 § 6. 47 IN Vniuersitatibus, & Collegijs, in quibus nostri litteras profitentur, idoneos, & eruditos Professores pro ratione loci, & debiti consti tuat. * si aliquis Lector extraordinarius adijciendus videretur, Generalem consulat.

* Ibidē c. 13. lit. C.

48 Peculiari cura videat, num lectiones in scholis nostris, & scholasticæ exercitationes diligenter, assidue, atque ordine habeantur: num Magistri, & Discipuli suũ in Domino officium faciant: &, si quid opus esse iudicauerit, prouideat iuxta ea, quæ in quarta parte Constitutionum, & regulis habentur.

Par. 4. c. 5. § 2. & c. 6. § 5. 49 Ipsius prudentiæ relinquitur, quid hi, aut illi addiscere debeant iuxta ætatem, & ingeniũ vniuscuiusque ad maiorem gloriam Dei; eos autẽ quos non esse aptos ad studia inueniet, ab illis remouere poterit.

Par. 4. c. 6. § 4. & c. 5. lit. D. & c. 13. § 4. lit. E. 50 In addiscendis disciplinis ordinẽ seruari faciat: efficietque, vt prius scholastici in lingua latina solidũ iaciant fundamentũ, quã ad alia maiora studia transeant: curabit vero humaniorũ litterarum studia magni fieri, & eorum, qui eas profitentur, peculiarẽ curam haberi: & ne in his professo-

res

res:idonei desint,illorum seminaria,& instituet,& conseruabit.

51 Aliarum linguarum studium valde commendatum habeat: hebraicæ vero ijs tantũ concedat, qui in Theologiæ facultate mediocriter eruditi iam sint,aut certe tam humiles, vt sperandum merito sit, hoc studium sine illorum detrimento vtile valde futurum. Part.4. c.6.§.5. & li.D. & c.13. §.4.

52 Designet aliquos, qui & probatæ virtutis in primis sint, & ingenio polleant, vt absolutis studijs Philosophiæ, & Theologiæ ad ea repetenda priuatum, & quietum studium habeant, & positiuæ, * ac sacræ scripturæ se dedant:quo etiam tempore in disputationibus publicis rationem suorũ studiorum reddant, * vt eas facultates priuatim. vel publice ad suam, vel aliorum vtilitatem profiteri possint. Part.4. c.6. §. 14.& §. 16. * Ibidẽ §.17. & c.15. §. 3. * Ibidẽ c. 6. §. 18.

53 Diligenter studeat, vt præceptores Philosophiæ,cum magno delectu eos Aristotelis interpretes legant, qui contra Christiana dogmata impie scripserunt,& ita Philosophiam interpretentur,vt Theologię scholasticę,quam nobis commendant Constitutiones,subseruire faciant. Can.8. Cõg.3.

54 Cũ opinionũ nouitas vel diuersitas non modo finem ipsum, quem Societas ad Dei gloriam propositũ habet,impedire possit,sed etiã ipsum Societatis statum maxime labefactare;necesse est ingeniorum licentiã in opinionibus vel introducendis vel sectandis omnibus modis certa aliqua lege coercere.Quare diligentissime curẽt Prouinciales iuxta mẽtem Constitutionum ea exacte ab omni- Part.3. c. 1. §. 18.& li. O.& p. 4 c.5.§. 41 & p. 8.c.1.§. lit. K.

bus nostris, & præcipue a professoribus obseruari, quæ in ratione studiorum præcipiuntur.

Par.4. c.5. lit. C. 55 Curet, vt ij, qui propensum animum habent ad aliquam facultatem, in qua possunt insignes euadere, in ea diutius versentur, habita tamen spiritualis profectus ratione, & de talibus Generalẽ admoneat.

P.4.c.5 lit.D.& c.13.S.4.& lit. E.& Can.7. Cōg.2. 56 Qui propter ætatem prouectiorem, aut alias causas in facultatibus, & Scholasticis studijs progressum facere non possunt, curabit, ne in illis tẽpus insumant, sed casibus conscientiæ discendis dent operam, sintque semper aliqui ex nostris, qui huic studio diligenter incumbant, vt Societas copiam habere possit operariorum, qui confessionibus audiendis sint idonei.

57 In singulis Domibus, & Collegijs aliquẽ constituat, qui in casibus cōscientię bene versatus sit, vt difficultatibus domi, & foris occurrentibus satisfacere possit.

58 Comœdias, & Tragœdias rarissime agi permittat, & non nisi latinas, ac decentes, & prius aut ipse eas examinet, aut alijs examinandas committat: eas vero, atque alias id genus actiones in Ecclesia fieri omnino prohibeat.

Pa.4.c.9.S.3. 59 Sub finem studiorum Generalem de vniuscuiusque talento admoneat, & quantum singuli profecerint, ei referat.

60 Curet, vt nullus ex nostris librum aliquem ex vna in alteram linguam transferat, aut imprimat, absque Præpositi Generalis facultate.

De pro-

De promouendis ad ordines, & gradus litterarios.

C A P. VII.

61 POtest per se, vel per alios præsentare ex nostris eos, quos idoneos iuxta instructionem à Generali traditam, censuerit ad ordines Ecclesiasticos recipiendos.

62 Quamuis in actibus scholasticorum communibus exercendi sunt nostri iuxta Constitutiones; nullus tamen ad Philosophiæ, vel Theologię gradus, etiamsi idoneus sit, promoueatur sine Præposito Generalis facultate. Part.4. c.6. §. 10.& 17. & c.15. §.3.

63 Cum nostri de Generalis facultate in vniuersitatibus Societatis promouēdi sunt ad gradus litterarios, si qua in re necessaria ad promotionem erit dispensandum (quod rarissime faciendum est, ne huiusmodi gradus veniant in cōtemptum) vbi id fecerit, tam de persona, quam de causa dispensandi admoneat Generalem,

64 Etsi Doctorarus, & Magisterij gradus iuxta Cōstitutiones prædicto modo nostri accipere possunt, nomine tamen Doctoris, vel Magistri ratione gradus, inter se non vtantur.

De promouendis in professos, & Coadiutores formatos, ac scholares.

Cap. VIII.

Par.4. c.3. §.3 & par.5 c.4. §.3. & 6.

65 POtest admittere post biennium ad vota simplicia scholasticorum approbatorū, & coadiutorum non formatorū, quos in Domino

idoneos iudicauerit iuxta regulas & Conſtitutiones.

66 Curet autem, vt quamprimum aliquis bienniū Nouitiatus expleuerit (niſi iuſta de cauſa differendus videretur, peractis ijs, quæ in examine * habentur, hæc vota in ſacro antequam communicet, emittat coram aliquibus domeſticis tantum, non tamen inter eos, qui tunc forte vota renouarent, etiam ſi ea prius ex deuotione edidiſſet.

67 Si quos, vt indifferentes admiſerit (quod raro fieri debet) poteſt eos applicare ad gradū Coadiutorū, vel ſcholaſticorum, ſicut magis in Domino cōuenire iudicabit. *In hac vero claſſe indifferētiū vltra tēpus biēnij ꝓbationis nemo maneat.

68 Scholaſtici ſimulatque Superiorum arbitrio ſtudia abſoluerint, tertiū probationis annū in Domibus probationum peragant, quod ſi commode fieri nō poſſit, in Domibus Profeſſorū, vel in Collegijs probari eos faciat iuxta regulas nouitiatus.

69 Finita viſitatione conſideret, qui ſint idonei in ſua Prouincia, vt in Coadiutores formatos ſpirituales, vel temporales, aut in Profeſſos iuxta Conſtitutiones, & inſtructionem, à Generali traditam admitti poſſint, & ſecundum eandem accurate Generalem informari curet.

*70 Antequam admittat eos, qui cū Generalis facultate profeſſionem, vel vota Coadiutorum formatorum emiſſuri ſunt, ea ſeruari curet, quæ ab ipſis erūt facienda; eiuſmodi ſunt diſpoſitio bonorū temporaliū, ſi quæ adhuc habuerint, exercitia ſpiritualia, cōfeſſio generalis, & alia, quæ in * Conſtitutionibus,

[Margin: * In Ex. c. 4. §. 41. & 27. — In Ex. c. 1. §. 1. — * Can. 2. Congr. 41. — In ex. c. 4. §. 6. & p. 5. c. 1. §. 3. & c. 2. §. 1. — Pa. 5. c. 2. & p. 4. c. 9. §. 3. — *In ex. c. 1. §. 8. & c. 4. §. 2. & 27. 38. 41. & c. 6. §. 8 & p. 5. & 6. c. 2. §. 12. & can. 3. con. 2. — * Part. 6. c. 2. §. 1. & p. 10. §. 6.]

tutionibus, & Decretis congregationum dicuntur: in professione etiam & ijs votis emittendis seruentur, & vt publice fiant, & in ceteris omnibus quod * constitutiones præscribunt. *Par. 5. c. 3. §. 2. & c. 4. §. 1.

71 Qui professionem fecerint, etiam trium votorum, emittant vota illa simplicia, quæ post professionem emittenda sunt, idque iuxta formulam † primæ congregationis, * vt à tertia recognita est: & doctrinā Christianam tam ipsi, quā Coadiutores formati spirituales per quadraginta dies intra annum doceant. † In 1. Cong. tit. 6. decre. 23. & in 3. Congr. decr. 70

* 72 Habeat librum, in quo eorum nomina scribantur, qui vota solemnia, vel simplicia post biennium in Domibus, vel Collegijs suæ Prouinciæ emittunt iuxta ordinem Præpositis Domorum, & Rectoribus traditum. * Can. 10. Cōgre. 2. Par. 5. c. 3. & 4

73 Cum aliqui professionem, vel vota Coadiutorum formatorum fecerint, exempla huiusmodi votorum, & aliorum quinque, quæ professi post emissam professionem faciūt, nomine ipsorū subscripta ad Generalem quamprimum transmittat.

74 Constituat iuxta Constitutiones, vt Professi, & Coadiutores spirituales formati suæ prouinciæ in Domibus Professis, quantum fieri potest, commorentur. Par. 6. c. 2. §. 3. & 4. & p. 4. c. 10. §. 3.

De rebus Collegiorum, & Domorum.

CAP. IX.

75 Ædificia conseruari, & si opus erit, instaurari curet: quod si quæ ædificanda maioris momenti fuerint, vt esset templum, dormitorium, Can. 11 Cōg. 1. Can. 9. Cōg. 2.

torium, vel aliquid huiusmodi nisi approbāte Generali non fiant, ad quem pertinet formam, & modum nostrorum ædificiorum præscribere.

76 Redditus, & reliqua stabilia conseruari curet, & an crescant, vel minuantur, intelligat: si quis autem huiusmodi bona augere vellet, vel aliquid donare, poterit id admittere: si tamen conditiones aliquæ exigerentur, non nisi approbante Generali vllam admittat: & eodem modo, quæ dantur Domui professæ accipere, & si quid stabile donatum fuerit, etiam vendere poterit: si tamen Domui necessarium pretium non esset, & trecentorum ducatorum valorem excederet, consulat Generalem, vt de eo iuxta ipsius præscriptum disponat.

77 Cum lites pro rebus præsertim temporalibus, diligenter nostris fugiendæ sint, non intēdat, quisquā è nostris omnino litē aliquam absq; consensu Generalis, aut eius, cui expresse suas vices ad hanc rē ille cōmiserit, nisi in re adeo necessaria, vt eius responsum expectari nequeat, de quo tamen postea ipsum admoneat. Quocirca nitatur Prouincialis primum rē cōpromissione cōponere. Nostris autē si lis intendatur, curandum etiam diligenter, nisi de iure nostro manifeste constaret, vt aliqua transactione vel concordia res tota cōponatur: id si commode fieri nō valeat, poterunt in iudicio se defendere, cum Prouincialis * potestatem habeat conseruandi & defendendi res Collegiorum etiā in iudicio, cum facultate alios substituendi, si id necessarium vel conueniens aliquando fuerit.

Can. 26 Cōg. 2.

Par. 4. c. 2. lit. C.

78 Intel-

78 Intelligat, an exempla authentica contractuum maioris momenti, præsertim rerum perpetuarum ad Archiuium, quod est in Vrbe penes Præpositum Generalem, missa sint, alioqui mittenda curabit. In 1. Congr. tit. 6. decr. 24

79 Videat computa inter Superiorem, & Procuratorem transacta, rationemque exigat accepti & expensi, & resolutionẽ vltimi sui computi summatim scribi faciat, quam ipse subscribet in libro designato: in hoc autem scripto simul constet tam de summa accepti, & expensi ab vltima visitatione, quam de eo, quod residuum fuerit, vel etiam si quid debiti maneat.

80 Visitet bona stabilia extra domum, quæ sine magno incommodo visitari possint, vt videat, nũ qua instauratione, vel cultura egeant, & quid ad eorum conseruationem opus sit.

81 Si Domus, vel Collegia cum commoda fundatione offerentur, expendat, quid ad commune bonum ex ijs speretur, & an aliquæ conditiones exigantur, & an locus sit salubris, & omnia ad Generalem referat, nihil interim certi promittendo. Par. 4. c. 2. §. 1. & p. 9. c. 3. §. 17.

82 Magnum æs alienum Collegia vel Domos conflare non sinat, si soluendo fore probabiliter non speret, habita ratione redditųum, & eleemosynarum, quæ ordinarie dari solent: *nec in ijs plures habitare permittat, quam ali possint. * Can. 12. Cõgre. 2.

83 Quãdo contribuendũ erit ad sumptus cõmunes Prouinciæ, statuat ipse q̃d cuiq; Collegio, vel Domui, seruata ꝓportione debita, imponi debeat P. 4. c. 8 lit. E. P. 6. c. 2 §. 15.

84 In vestitus ratione tria obseruari faciat; Pri-

mum, vt honeſtus ille ſit: Alterum, vt ad vſum com munem, & approbatum honeſtorum Sacerdotum eius loci, in quo viuitur, accõmodatus: Tertium, vt profeſſioni paupertatis non repugnet.

85 Habitationem, officinas, veſtes & reliquam ſupellectilem, omnia denique diligenter inſpiciat; nec neceſſaria deeſſe, aut ſuperflua expendi permittat; & rerum mobilium inuentarium conferri faciat cum inuentario in præcedenti viſitatione à Viſitatore, vel Prouinciali ſubſcripto. Obſeruet etiam, quæ teneatur œconomiæ ratio.

De ijs, qui bonis ſuis nondum ſe abdicarunt.
CAP. X.

86 NON permittat noſtros abdicare ſe poſſeſſione bonorum ſuorum, niſi quos conſtantes, & ſtabiles in ſua vocatione cognouerit, atque in ea re maturo ſemper conſilio procedat.

Can. 4. Cõg. 3. 87 Non ſinat pactiones inire noſtros cum parentibus ſuis, & quibuſcumque alijs de legitima parte, & alijs bonis ad ſe pertinentibus, niſi illi prius admoneantur, Societatem ipſam ad ea bona nullum ius habere, & Generalis de tota re prius informetur.

Can. 3. Cõg. 2. & Can. 3. Cõg. 3. 88 Cum quis ex noſtris eſt diſpoſiturus de bonis ſuis in auxilium Societatis, admoneatur Generalis de eorum valore, & de animo relinquentis, & neceſſitate etiam Domorum, & Collegiorum Prouinciæ, ſi in ea huiuſmodi bona ſint.

89 Si

89 Si aliqua bona applicabūtur Societati cū fa cultate Generalis, magnopere curet Prouincialis vt cum ædificatione, & charitate, & non cū rigore exigantur, potiusque per Procuratores externos, quam per nostros expediet. quoque, vt ex his elee mosynæ aliquæ in pauperes eius oppidi, vbi sunt bona, distribuantur: & ratio dati, & accepti taliū bonorum scripto constet, vt ipse, aut superior illius Domus, vel collegij, cui applicata fuerunt, eā reddere possit ei, q̧ à Generali fuerit designatus.

90 Non ferat, nostros quicquam petere a parentibus, cognatis, vel amicis: sed omnia eis necessaria a Societate prouideantur: * intelligatq; etiam si quibusdā ad tēpus proprietas bonorum temporalium permittitur, vsum tamen eorum ad propriam vtilitatem nulli esse concedendum. *In Ex. c.4 §.4. & p. 4. c. 4. lit. E.

De modo, quo cum Generali, & alijs Prouincijs, ac externis se habere debeat.

Cap. X I.

91 OBedientem, reuerentem, ac fidelem, se Præposito Generali exhibeat, & hac re subditis in primum exemplum præbeat: idque potissimū curet, vt omnes de suis Superioribus be ne sentiat, eiusq; peculiari deuotione afficiantur.

92 Perspecta generali esse cupiat omnia, quæ ad suam Prouinciam pertinent, eaque per se, & Superiores Domorum, & Collegiorum, & Consultores suæ Prouinciæ iuxta formulam scribendi manifestari diligenter curet.

93 Cogi-

93 Cogitet de communi bono Societatis, illudque iuuet: Congregationes Prouinciales suo tempore iuxta formulam traditam cogat: si quid anno tauerit circa Decreta, & Constitutiones, vel quid aliud, quod Congregationem generalē exposcat, Præposito Generali scribat, vel Procuratori tertio quoque anno ad eundem venturo tradat.

94 Si occasio se obtulerit iuuandi alias Prouincias, non desit charitatis officio, & litterarum cōmunicatione iuxta formulam scribendi, mutuam concordiam & charitatem foueat.

P. 10. S. 11. & lit. B. 95 Beneuolos, & deuotos conseruet, curetque, vt benefactoribus se gratos nostri exhibeāt: si qui autem aduersantur Societati, studeat, vt melius informati reconcilientur.

96 Quæ eleemosynæ externis pauperibus, siue ordinariæ, siue extraordinariæ dari debeant, ipse Superioribus præscribet auditis Consultoribus, pro Collegij vel Domus facultate: Vbi vero habentur bona ecclesiastica, eleemosynas aliquas fieri prouidebit in locis præcipuè, vbi huiusmodi redditus percipiuntur.

De communi ratione iuuandi proximos.

CAP. XII.

Part. 4. c. 10. S. 20. & c. 6. S. 3. & lit. C. * Can. 27. Cōg. 2. 97 INtelligat prȩsertim sub finem studiorum, qui ex nostris, & quousque, quibusque rationibus domi, & foris externis se cōmunicare debeant: quod tamen nisi probatis, & in vocatione stabilibus, discretis, * & bene instructis, quique

alios

alios ædificare possint, concedendum erit.

98 Consideret, num Missæ celebrentur, & sacramenta alia ministrentur iuxta vsum Romanæ Ecclesiæ, concionandi etiam, & doctrinæ Christianæ docendæ modum obseruet: curetque, vt in his omnibus nostri vniformes sint, & vt finem, quem Societas intendit, assequantur. Præcipue vero circa concionatores inuigilet, vt si quis ex ijs ad suas se regulas forte non accommodauerit, à concionandi munere amoueatur, & in alijs Societatis nostræ ministerijs occupetur. Part. 4. c 8. §. 2. & p. 10. §. 9.

99 Videat, num in Domibus, & Collegijs concionatores, & confessarij ad sua munera idonei sint, & statuāt pro ratione instituti, & loci, quam frequenter domi, vel foris concionandum, vel publice legendum sit, vel doctrina Christiana tradenda: & tempore pestis aliqui ab eo designentur, qui separati ab alijs, proximis iuuandis vacent. Ca. 27. Cōg. 2.

100 Det operam, vt Cōfessarij maturioris sint ætatis quantum fieri potest, præsertim qui ad confessiones mulierum audiendas mittuntur.* Curetque vt nostri gratijs, & priuilegijs apostolicis prudenter, & moderate vtantur. * Part. 10. §. 12

101 In ijs locis, in quibus simul Domus Professorum, & Collegium fuerit, Societatis ministeria in Domo exercēda curabit: In Collegijs vero ea, quæ ad studia litterarum, & auxilium spirituale scholasticorum pertinent, tractanda sunt. Part. 4. c. 8. & & part. 7. c. 4.

102 Efficiet, vt in festis, quæ a nostris præcipue celebrari solent, ornatus nostrarum ecclesiarum sit

mode

moderatus, ac religiosus, & quod fieri potest, sine nimia distractione nostrorum, & modestia externorum.

P. 7. c. 4 lit. G. 103 Non permittat, vt cũ Congregationib⁹ externorum, quæ confraternitates dicuntur, nostri misceantur, nec in Domibus, vel Collegijs vlli earũ conuentus agantur, nisi qui ad finem earundem Domorũ & Collegiorũ in diuino obsequio fient.

Ca. 19. Congr. 2. & Cano. 7. Cõg. 4. 104 Si examinãdi ministerium ab ordinario iniunctũ effugere nostri nulla ratione possint, quãuis de doctrinæ sufficientia iudicium ferre valeãt, illud tamẽ retineant, ne admittẽdis, vel nõ admittẽdis ferãt, sed illud omnino Prelatis relinquatur.

De missionibus, & mutationibus nostrorum.
CAP. XIII.

105 PRouincialis non abeat a sua Prouincia sine Generalis, nec Præpositus, aut Rector a sua Domo, vel Collegio absq; Prouincialis facultate, nisi locus esset vicinus, aut sine graui incommodo Superioris responsum expectari non posset. * Reliquorum vero mutationes intra Prouinciam Prouincialis ipse ne faciat sine causa alicuius momenti.

* Can. 32. Cõ. 2.

106 In mittendis operarijs per Prouinciã extra Domos, & Collegia, vt in vinea Domini laborẽt, obseruet, quæ in Constitutionibus, & regulis missionum dicuntur: videat tamen, ne Domus, & Collegia necessarijs ministris destituantur.

Part. 7. c. 1. §. 5. & c. 2. §. 2. & can. 27. cõg. 2.

107 Quocunq; mittat aliquem, eum per se, vel alium plene instruat, & ordinarie in scriptis tã de

modo

modo procedendi, quam de medijs, quibus eum vti velit ad finem, quem in animo habet.

108 Per crebram litterarum communicationẽ iuxta formulam ſcribendi totius ſucceſſus certior factus ex eo loco, vbi ipſe commoratur, conſilio, & orationibus, & alijs rationibus eum iuuabit, vt perſona, & negotium poſtulauerit. Par. 7. c. 1. §. 2 & c. 2. §. 2. & Can. 23 Cong. 2

109 Optimi quique, & maturiores ad proximos iuuandos, quãtum commode fieri poterit, mittantur: & ſi ei videbitur expedire, alicui Superiori vicinioris Domus, vel Collegij ſubijciantur. Par. 8. c. 1. §. 4

110 Cum mutari aliquẽ oportebit, animaduertat, vt ad eum reuocandum, quoad fieri poterit, ijs medijs vtatur, vt ij, à quibus euocatur, potius beneuoli omnino maneant, quam offenſi, vel male affecti. Par. 7. c. 2. lit. H.

111 Si miſſum à Superiore, vel à ſummo Pontifice minus vtiliter occupari videret, Generalem admoneat. In Bul. 3. Pauli III.

112 Extra Prouinciam ſuam neminem mittat, nec etiam ad laborandum in vinea Domini, niſi negotij alicuius, aut peregrinationis cauſa, aut niſi ei conſtaret de Generalis voluntate, vel conueniret cum Prouinciali illius Prouinciæ, ad quam mittere aliquem voluerit: ad prouincias tamẽ extra Europam, & inter ipſaſmet hæ tranſmutationes ſine facultate Generalis ne fiant.

113 Poſt cognitam Generalis mortẽ Prouincialis neminem ex ijs, qui ius ſuffragij habent ex ſua prouincia in aliã mittat ante congregationẽ Prouincialẽ, niſi cauſa ſit adeo vrgens vt ipſe & maior

pars

pars consultorum ipsius existimet esse mittẽdum.

114 Cum peregre erit nostris proficiscendum, aliquem, cui maxime confidat, præficiet, cui toto itineris tempore ceteri tanquam Superiori in omnibus obediant.

Can.12 Cõg.3. 115 Ad retinendam religiosam disciplinam, & paupertatis rationem det operam, vt nostri in profectionibus, quos ipsorum Superiores id præstare posse iudicauerint, in toto vel in parte pedestri itinere vtantur, & in equitando solius necessitatis siue personæ siue negotiorum ratio habeatur.

Can.10 Cõg.2. 116 Expensas itinerum soluere eius erit Prouinciæ, aut Collegij, aut Domus in cuius bonũ, & vtilitatẽ cedit profectio: quod si in ea re dubiũ esset, arbitrio ipsius auditis Consultoribus statuendũ relinquitur: si aliquãdo tamen inter aliquos Prouinciales non conueniret, recurrant ad Generalem.

P.3.c.1 lit. A. 117 Quando quis ab vno loco ad alium trãsfertur, Superior, ad quem talis mittitur, informandus est, quantum ad cognoscendum, & iuuãdum eum sit satis. Neminem autem ex vno in alium locum ire permittat sine litteris patentibus.

De Visitatione. CAP. XIV.

Can.29 Cõg 1. & p.8. c.1.lit.I 118 Singulis annis per se ipsum singula loca suæ Prouinciæ visitet, cum hoc sit valde proprium sui officij, & ibi diutius immoretur, vbi magis erit opus, præsertim in loco ad communicationem cum inferioribus, & Generali Præposito magis commodo.

119 Si

119 Si quando ob causas grauiores visitare omnia loca suæ Prouinciæ ipse non possit, re cũ suis Consultoribus collata, ad ea, quæ non potèst, sibi alium substituat. Quamuis omnino curandum sit, vt Domos probationis & scholasticorum seminaria peculiari cura, & per se visitet.

120 Cum ad Domum, vel Collegium aliquod peruenerit, Superiorem interroget, num aliquid vrgeat, cui statim necessario sit remedium adhibendum: & Visitationes præteritas petat: deinde omnes simul benigne alloquatur, eosque ad renouationem in spiritu, & studium perfectionis hortetur.

121 Incipiat Visitationẽ à templo, cuius ostio clauso, videat quomodo custodiatur Sanctissimũ Eucharistiæ Sacramentum: mox visitet sacrum infirmorum oleum, & sanctorum reliquias, ex quibus nihil vlla ratione auferatur; altaria, sedesque Confessariorum, atque alia, quæ tam in Templo, quàm in Sacristia ad diuinum cultum pertinent.

122 Postea ad visitationem personarum accedat, & curet, vt omnibus beneuolum se exhibeat, ne alicuius mentem subeat suspicio, quod ob sinistras aliquas informationes minus hilarem vultum ipsis ostendat.

123 Petat à Superiore, & cõsequenter à Consultoribus, & ab aliquibus Patribus antiquioribus, vel pręcipuis officialibus, vt ea, quę sciunt alicuius momẽti de statu Collegij, vel Domus, aut de psonis referãt: quod si iudicauerit expedire, iubere poterit, vt informationes huiusmodi, vel partẽ ea: ũ

breuiter ſcribant,& ſibi tradant:ſcripta autẽ, quæ ſecretum continent,clauſa ipſe diligentiſſime ſeruet,caueatq; ne minimo quidem indicio eos, qui ſibi aliquid referunt, prodat.

124 Huiuſmodi informationibus acceptis, & conſideratis,percurrat cum Superiore catalogũ perſonarum Domus,vel Collegij, breuemque de ſingulis ab eo capiat informationem.

125 Deinde vocet ſigillatim omnes eo ordine, qui ei magis conuenire videbitur,& ſingulos ſeorſum iuxta inſtructionem ſequenti capite poſitam memoriter potius,quàm ex ſcripto interroget, & quæ aduertenda iudicauerit, ſibi memoriæ cauſa ſcribat. Quid vero à quoque interrogandum ſit, illius prudentiæ relinquitur.

126 Hortetur omnes ad veritatem ſincere dicendam,ne ipſis imputetur,ſi morbi propter eorũ ſilentium incogniti,& latentes curari non poſſint: admoneatque teneri eos,ſeruare ſub ſecreto, quicquid cum eo, quod ſecretum requirit, tranſegerint,licet à quouis alio,qui ipſo ſit inferior, de ea re interrogentur.

127 Non facile credat, ſi quæ forſan contra alios,præſertim Superiores dicentur, ſed ea notet, & expendat,vt veritatem aſſequatur. Caueatque ne dum ſubditos conſolari ſtudet, illi debiliores in obedientia,& reuerentia erga ſuos immediatos Superiores reddantur.

Par. 8. c. 1. §. 5. 128 Si quis diuiſionis,aut diſſenſionis eorũ, qui vnà viuunt,inter ſe,vel cum ſuo capite auctor eſſe inueniretur,diligẽtiſſime ab ea cõgregatione,velut

lut pestis, quæ eam potest inficere, si præsens remedium non adhibeatur, separandus est.

129 Visitatio rerum, aut partiū, iuxta ea, quæ in præcedentibus regulis, præsertim in nono capite huius officij dicta sunt, fieri debet; in qua simul examinandæ sunt regulæ officialium, qui eiusmodi rerum curam habent: si quid autem non solum informationem, sed inspectionem requirat, ipse per se, aut socium id præstabit.

130 Summarium Constitutionum, & Regulas Communes coram Superiore, Consultoribus, & Ministro examinabit, & si quas non obseruari intellexerit, consideratis causis remedia adhibebit, vt obseruari possint. Regulas autem Ministri, Consultorum, & Admonitoris, Concionatorum, & Sacerdotum, itemque præcipuorum officialium ipse per se cum ipsismet examinabit: reliquas vero aliorum officialium poterit socio, aut alteri coram singulis eorum examinandas committere.

131 Prouincialis integrā rationem totius anteactæ vitæ, iuxta Constitutiones ab ijs exigat, qui Societatē ingrediuntur: & ab eo tempore, quo ad studia missi sunt ab ijs, qui illis absolutis ad tertiū probationis annum peragēdū mittuntur. Quod si id aliquādo per se præstare non poterit, substituat ad id ordinarie Superiorem Domus, vel Collegij. Singulis vero annis in quacumq; Domo, vel Collegio suæ Prouinciæ absoluta rerū domesticarū visitatione, aut in ipso visitationis decursu (si id opportunius in aliquib⁹ fore iudicaret) rationē cōscien- In ex.c. 4. §. 36. & 39.

tiæ ab omnibus accipiat ab vltima, quam reddide ruut iuxta modum inferius præſcriptum. Quod ſi viſitatio circa renouationem votorum inciderit, (quam extra ſtatutum tempus ratione ſui aduentus in Domum aliquam, vel Collegium præſertim magnum per vnum aut alterum menſem præmittere, aut differre poterit) ipſe ad excipiendas confeſſiones generales noſtrorum, aliquos Patres probatos, & maturiores deſignabit; eoſque, qui ſibi confiteri volent, benigne audiet.

132 Poſtremum omnium viſitet Superiorem Domus, vel Collegij circa ea, quæ ad perſonam, & officium eius attinent, iuxta officij eius regulas, & ea, quæ ex acceptis informationibus collegerit.

133 Viſitatione cuiuſque Domus, vel Collegij abſoluta, & rebus omnibus perſpectis, vt laboris ſui fructum capiat, denuo omnia, quæ accepit in viſitatione, conſideret, & ea, quæ maioris momenti ſunt, diligentius expendat; quid item clarum, quidque tantum probabile videatur, & de quibus Generalis conſulendus eſt, & quę cum ſolo Superiore Domus, vel Collegij, quæ etiam cum Conſultoribus, & quæ cũ alijs particularibus ſint tranſigenda, diligenter diſcernat.

134 Quæ ad gubernationem ſpectantia ipſi ordinanda videbuntur, hæc vel illa ijs etiã expendenda tradat, quos de vnaquaque re melius iudicare poſſe confidat. Et antequã vltimã executionis manũ rebus imponat, omnia in orationib⁹ & Miſſarũ ſacrificijs Deo cõmẽdet, vt iuxta ipſius diuinũ beneplacitum

neplacitum dirigantur.

135 Postquam autem apud se omnia constitue rit ex præteritæ visitationis memoriali, vbi rerum quæ temporarię sunt, ordinationes scribuntur, eas quæ executioni mandatæ fuerint, expungat. In libro vero, in quo non nisi maioris momenti ordinationes scribendæ erunt, ipse ea tantum scribet, suaque manu subscribet, quæ cum Generali com municauerit, & ab ipso fuerint approbata,

Instructio de ijs, quę in visitatione interroganda sunt. Cap. XV.

Quę ad gubernationem pertinent à Superioribus, & Consultoribus, & alijs, quibus vi debitur, petenda.

1 INterroget, si quid grauius in ea Domo, vel Collegio accidisse extra confessionem intellexerit, & quod remedium sit adhibitum.

2 Quomodo seruentur regulę, quæ ad Nouitios pertinent.

3 An aliqui, præsertim pueri, aut mulieres ad vota emittēda inducantur, vel ad consilia alia obseruanda indiscrete trahantur.

4 An aliquis domi nimis affectus videatur ad cōsanguineos, vel ad eorū subuentionē teneatur.

5 De numero, & sufficientia Confessariorum, & de frequentia, & fructu confitentium.

6 Quomodo litterarum studia vigeant, & quam exacte seruentur, quæ de opinionū nouitate & di-

uerſitate ſtatuta ſunt. Et an aliqui videātur finitis iam ſtudijs educendi è Collegijs.

7 An infirmi, hoſpitalia, carceres, & triremes (vbi eſſent) viſitentur, & adiuuentur à noſtris.

8 Ex quibus operibus pijs iuxta nōſtrum inſtitutum, maior fructus percipiatur.

9 De cura in tradendis ſpiritualibus exercitijs, & quam exacte illa fiant. Et de vigilantia in puerorum ac rudium in doctrina Chriſtiana inſtitutione.

10 De modo conuerſandi iuxta rationem, & finem noſtri inſtituti.

11 De miſſionibus & carū fructu, & modo procedendi eorum, qui mittuntur.

12 An aliqui prætextu valetudinis iuuandæ à ſpiritus perfectione degenerent, & à laboribus noſtri inſtituti abhorreant, atque ad otium aſpirēt.

13 An erga noſtros infirmos, & hoſpites debita Societatis caritas, & cura exerceatur.

14 An aliqua ambitionis & proprietatis indicia in aliquo appareant.

15 Quæ eleemoſynę externis pauperib⁹ dētur.

Quæ ab omnibus peti poſſunt.

16 QVomodo valeat corpore, & viribus, & quomodo ei conueniat ratio victus, veſtitus, cubiculi, & exercitationis corporalis, qua vtitur.

17 Si quid dubitationis, aut difficultatis, ſi quid etiam ad ſuam conſolationem, inſtructionem, aut

profe-

profectum fore putat, confidenter proponat.

18 Quod ad alios attinet, interrogetur, quomodo tractetur à Superioribus, & quid sentiat de illis, tam de personis, quam de officijs eorum.

19 An aliquis Superior impedierit libertatem subditorum scribédi ad Superiores mediatos, aut quouis modo significauerit, sibi non placere, vt nostri de ipso, aut eius gubernatione, ad eosdem scribant.

20 An nouerit extra confessionem aliquid de quauis persona, quod non ei probetur, vt de inobedientia, murmuratione, conspirationibus, præsertim contra Superiores, & si quid parum honestum, & incautum in familiaritate nimia cum aliqua persona accidisset, vel contra de dissensione.

21 Quomodo seruétur Domi Cōstitutiones, Decreta, regulę, cōmunis ordo, & ordinationes, quę à Præposito Generali, & aliis Superioribus emanât.

22 Quomodo exerceantur ministeria Societatis erga externos, quod ad modū, & fructum attinet.

23 Quis sit profectus nostrorum in rebus spiritualibus, & quod omnium in solidis virtutibus acquirendis studium.

24 Si de ijs etiam, quæ pertinent ad alias Domus, & Collegia totius Prouinciæ aliquid habet, quod alicuius momēti videatur, libere proponat.

Pro Scholasticis addatur.

25 QVid ingenij, memoriæ, virium, & propensionis ad litteras in se experiatur.

26 An occupatione exteriore, vel ſtudijs remoueatur, vel diſtrahatur à rebus ſpiritualibus.

27 An habeat libros neceſſarios, & an ſcribat, legat, diſputet.

28 De ſuo profectu in litteris quid ſentiat.

29 An omnia experimenta Societatis fecerit, & quo fructu.

Pro ijs, qui in probatione verſantur.

30 AN firmus ſit in propoſito viuendi, & moriendi in Societate.

31 An ſit indifferens ad quemlibet gradum, miniſteria, & exercitia Societatis, prout obedientia conſtituerit.

32 An exercitia ſpiritualia, vel aliqua alia experimenta fecerit, & in quibus plus profecerit, & alia, ſi videbitur ex Examine.

Modus accipiendæ rationis conſcientiæ.

QVod in ſummario Conſtitutionum. §. 40. præſcribitur de manifeſtanda conſcientia, id magni momenti ad Dei gloriam & Societatis noſtræ bonum Pater noſter ſanctę memoriæ Ignatius exiſtimauit: quare vt omni diligentia & animi ſinceritate ſeruetur, Prouinciali curãdum erit. Et cum quiſq; dixerit, quæ dicere voluerit, iuxta inſtructionẽ datã, poterit Prouincialis, ſi qua exiſtimauerit amplius interroganda, id etiam facere;

quamuis

quamuis, quæ hominẽ pudore multum afficerent, ea extra cõfessionem interroganda nõ essent. Nec a singulis singula petet, sed prudẽter et circumspe cte pro ratione personarum. Deniq; eam sua uitatem teneat, vt illa omnia non tamquam iudex exigere, sed vt benignus parens ob subditi consolationem cognoscere velle videatur.

INDEX CAPITVM REGVLARVM

Prouincialis.

DE *ſpectantibus ad Prouincialis perſonam, & communem Prouinciæ adminiſtrationem. capite* 1. *pag.* 25.
*De ijs, quæ Prouincialem ad bonam adminiſtrationem iuuabunt.c.*2. *p.*27.
*De Superioribus ei ſubordinatis, & eorum officialibus.c.*3. *p.*29.
*De admittendis.c.*4. *p.*30.
*De dimittendis.c.*5. *p.*32.
*De litterarum ſtudijs.c.*6. *p.*34.
De promouendis ad ordines & gradus litterarios capite 7. *p.* 37.
*De promouendis in Profeſſos, Coadiutores & Scholares.c.*8. *p.*37.
*De rebus Collegiorum & Domorum.c.*9. *p.*39.
*De ijs, qui bonis ſuis nondum ſe abdicarunt.c.*10.*p.*42.
*De modo, quo cum Generali & alijs Prouincijs ac externis ſe habere debeat.c.*11. *p.*43.
*De communi ratione iuuandi proximos.c.*12. *p.*44.
*De miſſionibus et mutationibus noſtrorum.c.*13.*p.*46
*De Viſitatione. c.*14. *p.*48.
*De ijs, quæ in Viſitatione interroganda ſunt.c.*15.*p.*53

REGVLAE PRAEPOSITI DOMVS PROFESSAE.

DE IIS, QVAE AD EIVS PERsonam, & totius Domus administrationem pertinent. CAP. I.

MNI studio enitatur, vt talis sit, qualis optatur Rector in nostris Constitutionibus, atque eo magis, quòd illis præsit, quos viros spirituales, & perfectionis studiosos esse oportet. Part. 4. c. 10. §. 4.

2 Primam officij sui curam in eo positam esse intelligat, vt oratione, & sanctis desiderijs totam Domum velut humeris suis, sustineat; & quæcumque in ijs, quibus præest, ad ipsorum, aliorumque ædificationem, iuxta instituti nostri rationem, optare debet, prius in seipso præstare studeat. Part. 4. c. 10. §. 5.

3 Communes regulas ipse seruet, & particularia in cibo, indumentis, & aliarum rerum vsu quantum fieri potest, vitet; & familiaritate, atque indulgentia cum quibusdam, alios ne offendat.

4 Intra annum, postquam officium Præpositi prima vice inierit, quadraginta diebus Christianã doctrinã eo modo, quo in secũda Congregatione de Rectore expositum est, legat, aut doceat; sed ex Part. 4. c. 10. §. 10. & can. 15. cōg. 2.

causa

causa per alium id munus cum facultate Prouincialis obire poterit.

5 Consuetudines receptas, & à Generali, vel Prouinciali approbatas seruet, ac seruari faciat: si tamen aliqua alia à prǫcedenti Præposito inducta fuerit, nō mutet incōsulto Prouinciali: ipse vero, nisi suo Superiore approbāte, nullam introducat.

Par.4. c.10. §. 5. & 6. 9 Eos, qui domestica obeunt ministeria (exceptis quibusdam, quorum electio ad Prouincialem pertinet) prudenter constituat, suas cuique regulas tradat, aliquando visitet, & prout in Domino conuenire iudicabit, vel in eisdem ministerijs detineat, vel ab eis remoueat. * Quia vero officia quędam, vt bene fiant, experientiam requirunt, qui ad ea idonei inueniuntur, non facile mutari debebunt. (* Ibidē lit. E.)

Part.4. c.10. §. 6. 7 Vt prospicere officialibus de subsidio, si necessarium id fuerit, ne labore grauentur, debebit; ita cum tempus vacuum illis fuerit, vt illud vtiliter impendant diuino seruitio, curabit.

P.3.c.1 §.11. 8 Etsi potestatem habet designandi Confessarios suis subditis, ordinariū tamen Cōfessariū Domus nō cōstituet sine approbatione Prouincialis.

P.6.c.5 9 Quamuis in virtute obedientiæ iubere possit, non nisi rarissime, & ex graui ac vrgenti caussa id faciat.

10 Ordinarias tātum pœnitentias imponat, quales sunt parua mēsa, publica reprehensio, cōclusio in circulo, edere sub mēsa, osculari aliorū pedes, orare in refectorio, dicere culpam suā, subtractio cibi vsq; ad panem, & aquam, si res postulauerit, disci-

disciplina publica in refectorio, & alia exercitia humilia,& domestica.

11 Sicut ad Præpositum pertinet dispensare in regulis,& Constitutionibus, & Decretis Congregationum generalium cum particularibus, quando necesse erit;sic &, cum dispensauerit in rebus maioris momenti,quæ videntur vrgere,& in quibus sine graui incommodo Prouincialis responsum expectari non potest,eum primo quoque tempore de huiusmodi dispensatione, ac eius causa admonere. Part. 4. c.10. lit. B. & p. 9. c 3. §. 8.

12 Nomina eorum, qui vota solemnia, vel simplicia emiserunt,in libro ad hoc parato notentur, in Professis quidem, & Coaditoribus formatis cũ nominibus admittentium; in reliquis vero post biennium cum nominibus celebrantium, adnotato loco,& tempore,iuxta Constitutiones. Par. 5. c. 3. §. 4. & c. 4. §. 4.

13 Quas habeat facultates partim ex ijs, quæ ipsi in his regulis cõceduntur, partim ex compendio facultatum Societatis intelligat,vt in ijs,quas non habet, sciat ad Superiorem recurrere.

De ijs, quæ Præpositum ad bonam administrationem iuuabunt.
Cap. II.

14 SIT solicitus, ne Minister, & reliqui officiales suo desint officio omissis alis,quæ possent impedire. Part. 4. c. 10. §. 7. & p. 9. c. 6. §. 14.

15 Singulis vel saltem alternis hebdomadis cũ suis Consultoribus cõueniat,(nisi pro re nata aliquid

quid extraordinarie esset consultandum) deque rebus maioris momenti, quæ pro temporum, & negotiorum varietate occurrunt, cum illis agat: quamquam ijs auditis, penes ipsum erit de singulis statuendi facultas.

16 Consultores, aliosque omnes, cum ei aliquid proponunt, libenter, & benigne excipiat, & præcipue * eum, cui Monitoris officium commissum est: efficiatque vt in sua Domo, quæ in formula scribendi præscripta sunt, seruentur.

*Par. 9. c. 4. §. 4.

17 Habeat librum, in quo scribantur visitationes Domus à Generali approbatæ; in quo etiam scribantur ordinationes aliæ alicuius momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab ijs, quæ temporariæ sunt, separatim notentur: alia vero, quæ Visitator, & Prouincialis præscripserint, in alio libro scribantur.

18 Institutum Societatis cognoscat ex lectione litterarum Apostolicarum, Constitutionum & Decretorum generalium Congregationum: magis autē particularia ex lectione regularum tam communium, quàm officij sui, & aliorum, qui sub ipsius cura sunt, ac Prouincialis, & cōpendij facultatum Societatis, atq; ex obseruatione cōsuetudinum receptarum, ac demum ex recursu ad Superiorem in ijs, de quibus dubitabit.

19 Libellum habeat, in quem referat quæcumque sibi ad bonum Domus statum subinde occurrent, ne memoria excidant, præcipue illa, de quibus ad Generalem, vel Prouincialem scribendum putat.

20 Pro-

20 Pro occurrentibus necessitatibus communibus, & priuatis, Missas, & orationes suorum (moderate tamen) iuxta consuetudinem Societatis applicare poterit. P.2.c.3 §.2. & p.7.c.2. lit.M & c 4.§.3 & 4. p. 10.lit.B

De cura nostrorum in spiritu. CAP. III.

21 CVret, vt cuique in suo officio integram obedientiam ceteri præstent, & officiales Ministro, & sibi etiam omnes; studeatq; eisdē exemplo obedientiæ præire, quam ipse suis Superioribus, quos Christi loco habet, pręstare debet. Par. 4. c. 10. §. 8.

22 Det operam, vt Constitutiones, * & regulæ obseruētur: omnibus domesticis cū omni solicitudine inuigilet, eosdemq; ab ijs, quę nocere possint domi, & foris defendat, tum præueniendo, tum etiā, si quid mali acciderit, remedium adhibendo. Par. 4. c.10. §. 5. & p. 6. §. 1. & p.10. §. vlt.

* In procе. declar.

23 Efficiat, vt sibi, vel alijs ab ipso deputatis statis temporibus ratio conscientiæ reddatur, iuxta modum, qui in officio Prouincialis præscribitur, & instructionem ad reddendam conscientiæ rationem, à Professis quidem, & Coadiutoribus formatis semel in anno, ab alijs vero bis: & aliquos præterea maturiores Patres assignet, qui eorum confessiones generales excipiant, nisi Prouincialis tunc adsit. In Ex. c.4. §. 36. 38. & 41. & p.6.c.1. §.2.

24 Meminerit, vt Scholastici, si qui erunt, & Coadiutores non formati, bis singulis annis circa festa Circuncisionis Domini nostri, & Apostolorum Petri, & Pauli vota sua renouent, præmissis ijs, quæ fieri solent. Par.4. c.4.§.5. & p. 5. c.4.§.6. & can. 14.cōg. 2.

25 Sin-

Par. 3. c. 1. §. 28. 25 Singulis, vel alternis diebus Veneris exhortationem nostris vel ipse faciat, vel aliquis alius, qui rationem nostri instituti bene teneat, in qua agatur de obseruatione Constitutionum, & regularum, de fraterna caritate, humilitate, patientia, mortificatione, & alijs virtutibus, præsertim de obedientia: tametsi exhortationis loco, spiritualis collatio eisdem de rebus aliquādo haberi potest.

26 Crebro, & magna caritatis significatione alloquatur subditos, eorumque necessitatibus non corporis tantum, sed multo etiam magis animæ, paterno affectu prospiciat. Si quem vero intelligat aliqua tentatione pulsari, præsertim graui, eius peculiarem curam, & solicitudinem non solum per se, sed etiam, si necesse fuerit, per alios gerat; nec remedium longius differendo, difficiliorem morbi curationem reddat.

Par. 3. c. 7. §. 15. 27 In correctionibus, & pœnitentijs iniungendis rationem habebit dispositionis personarum, & ædificationis vniuersalis, & particularis earum, ad gloriam Dei.

Par. 5. c. 1. lit. N. 28 Nisi prudentia rebus particularibus adhibita aliter procedendum dictauerit, illud in correctionibus obseruet, vt ij, qui peccant, primo in caritate, & dulcedine admoneantur: secundo in caritate quidem, sed eo tamen modo, vt eis confusio, & rubor inijciatur: tertio amori ea, quæ timorem incutiant, si opus erit, adijciantur.

P. 3. c. 1 lit. N. 29 De publicis defectibus publica debet esse pœnitentia, ijs tantum, quæ ad omnium ædificationem faciunt, declaratis.

Poterit

30 Poterit mittere interdum aliquem ex suis, vt ostiatim petat eleemosynam, aut, vt inseruiat hospitali; aut comitetur emptorem, aut in plateis concionetur, Christianamve doctrinam doceat, prout magis in Domino expedire videbitur, habita ratione ædificationis, & spiritualis vtilitatis nostrorum.

31 Delegare poterit Confessario, vel alijs vices suas, vt eas pœnitentias approbent, vel improbẽt, quas ad maiorem sui spiritus profectum, assumere quisque volet. Et, vt nostris, qui Sacerdotes nõ sunt, facultatem dare possint frequentius quam octauo quoq; die communicandi, quos ea ratione magis in spiritu iuuari in Domino iudicauerint. In Ex. c. 1. lit. C.

32 In danda facultate ieiunandi, sicut & in alijs pœnitentijs concedendis, videat, ne mensuram rectæ rationis excedat, detq; operam, vt omnes intelligant, ad singularitatem non pertinere, si quis ieiunet alijs non ieiunantibus, dummodo ordinaria consuetudo ieiunandi, quæ iuxta Constitutiones non sit, non introducatur. In 1. Cõg. ti. 6. Decr. 17. & in Ex. c. 1. §. 6.

33 Vnio, & conformitas mutua diligentissime curanda est; * nec ferenda inter vllos domesticorum perturbatio, vel ira mutua: si quid autem huiusmodi accideret, curet, vt statim cum satisfactione debita in gratiam inuicem redeant. Par. 3. c. 1. §. 18. * Ibidẽ lit. P.

34 Tam ipse, quam omnes alij Sacerdotes, qui ei videbuntur, iuxta Constitutiones, aliquando intra annum officium, vel officia eorum, qui domi inseruiunt, ad tempus aliquod obibunt. Par. 3. c. 1. §. 19. *In Ex. c. 4. §. 6. & p. 3. c. 1. lit. B.

*35 Videat scripta, & litteras omnes, quæ scribũ-

tur ad domesticos, & quas ipsi alijs scribunt, aut aliquem virum fidelem, & qui donum discretionis habeat, domi cõstituat, qui eas lectas reddat, aut non reddat, prout in Domino magis expedire iudicabit, sibique referat, si quid inuenerit, quod tãti momẽti sit, vt de eo Superior monẽdus videatur. Res autẽ vanas, aut quæ alia ratione offendere possint, neminem scribere permittat: nec sigillum quẽquã habere sinat sine Prouincialis facultate.

Part. 3. c. 1. §. 14. & lit. M.

36 Non sint domi arma, nec instrumenta musica, nec libri lasciui, aut vani, nec nouæ vllæ recreationes introducantur.

De auxilio animarum. CAP. IIII.

In Ex. c. 1. §. 2 & p. 4. in proœ.

37 MEminerit hoc pertinere ad scopum totius Societatis, vt ad animarum salutem, & perfectionem cum diuina gratia promouendam incumbat, & nostri instituti puritatem in Domibus Professis præcipue elucescere debere, quæ non tam circa media ad hunc finem præparanda (quemadmodum Collegia) quam circa finem ipsum, & vsum mediorum ad eum conferentium versantur.

Part. 4. c. 8. §. 3. & 6. & p. 7. c 4 §. 6. & 7 & can. 21. cõg. 1. & ca. 20. cõg. 2.

38 Videat, an nostri zelum habeant animarum, & an strenue, ac diligenter earum salutem procurent, vt ij solent, quos sanctus Dei amor impellit, nec solum immoderatos pro ratione virium labores suscipi nõ sinat, sed multo etiam minus in proximis iuuandis negligentiam toleret.

* 39 Proponatur populo assidue in Ecclesia verbũ

Dei

Dei in prædicationibus, & sacræ scripturæ, vel doctrinæ Christianæ lectionibus; quod etiam in alijs Ecclesijs, plateis, & locis præstari potest, quando ad maiorem Dei gloriam conferre videbitur: nominatim vero puerorum, ac rudium personarum in Christianismo institutionem tanquam propriũ nostræ vocationis ministerium valde commendatum habeat: *intelligatq; Christianam doctrinam canendo doceri posse, vbi ad maiorem ędificationem id fore obseruabitur. Modus autem siue id canendo, siue secus fiat, pro locorum ratione ad ædificationem & maiorem vtilitatem exigatur.

* Can. 14. Congr. 1.

40 Procuret diligenter, ne desint designati Confessarij, qui domi in administratione sacramentorum confessionis, & communionis cũ fructu exerceantur: quique extra domum ęgrotorum confessiones audire, morientibus opem ferre, & eos, qui in carceribus, & hospitalibus inueniuntur, visitare, & cõsolari possint, & reliquis pietatis operibus quæ in litteris Apostolicis instituti nostri, & constitutionibus proponuntur, incumbere: sed hæc omnia ipse iuxta ordinem à Prouinciali præscriptum exequatur, qui pro ratione loci, & copia nostrorum metietur, quantum in huiusmodi rebus operæ sit ponendum.

Par. 4. c. 8. §. 4. & p. 7. c. 4. §. 5. & 9. & in bulla nostri instit. Paul. iij & Iul. iij.

41 Curet, vt nostri in spiritualibus exercitijs tradendis accurate exerceãtur, postquam ea in se fuerint experti; nullus tamen deberet ea tradere, nisi prudentia, ac rerum spiritualium vsu satis probatus esset.

Part. 4. c. 8. §. 5. & p. 7. c. 4. §. 8.

42 Si operariorum copia suppetet, poterit suos

mittere ad alia loca vicina, habito consensu Prouincialis, vt similibus operibus caritatis functi, domum, constituto tempore, redeant.

43 Non permittat eodem tempore omnes Sacerdotes abesse, sed semper domi, aut in Ecclesia aliqui maneant, qui occurrentibus necessitatibus proximorum satisfacere possint.

44 Cum quis prædicationi, lectioni sacræ, aut confessionibus audiendis vacat, prouideat, ne studij tempus, aliaue necessaria illi desint.

Part. 4. c. 8. §. 2. & p. 7. c. 4. §. 5. & 6. 45 Si quis ad sacros ordines promouendus, aut in confessarium, vel concionatorē esse eligendus videbitur, Prouincialem admoneat.

46 Si quem ex ijs, qui in Ecclesia nostra assidue ad sacramenta accedunt, intelligeret vitæ suæ exemplo alios offendere, quantum in ipso est remedium per confessarium, vel aliquem alium cō uenienti ratione adhibere curet.

Part. 6. c. 3. §. 5. 47 Non permittat, vt nostri curam mulierum religiosarum, & aliarum quarumcunque suscipiant, vt ordinarie illarum confessiones audiant, vel ipsas regant: quamuis nihil repugnet aliquando apud eas concionari, aut semel vnius Monasterij confessiones speciales ob causas audire, quod tamen non fiet, nisi postulent ij, qui eis præsunt.

Part. 9. c. 6. §. 1. 48 Etsi proprium Præpositi officium est, Domum sibi commissam diligenter, ac fideliter gubernare, neque is propter aliud quidquam huic muneri deesse debet; si quādo tamē per officij sui occupationes licebit, & concionari, & confessiones audire,

& alia

& alia Societatis ministeria exercere poterit, ac debebit.

De ordine domestico. CAP. V.

49 QVotidie post orationem matutinã fiat sacrum, cui intersint omnes, qui sacerdotes non sunt; nisi aliquibus propter peculiares causas aliud tempus ad sacrum audiendum concessum sit.

50 Tempore orationi, & examini assignato sit aliquis, qui obseruet, num omnes ij vacent, quod & Minister ipse aliquando faciat, & Præpositus huic rei diligenter inuigilet,

51 Syndicum domi constituat, vbi Ministri aut Subministri opera ad id non vteretur, cuius officium erit obseruare in omnibus, quod ad honestatem, & decentiam externam pertinet, ecclesiam, & domum in locis publicis perlustrando, & si quid, qđ nõ cõueniat, annotauerit, Superiori referẽdo. P. 3. c. 1. §. 16. & P. 4. c. 10. §. 7.

52 A posteriore prandij signo ad cœnam, octo vt minimum horæ intersint: aliquid vero amplius vsque ad refectiunculam verspertinã diebus Veneris, & ieiuniorum, iuxta morem regionis; * a tempore autem, quo se nostri cubitum receperunt vsque ad signum, quo excitantur, septem. *Par. 3. c. 2. lit. E.

53 Benedictio, & gratiarum actio in refectorio iuxta vsum breuiarij Romani in primã mensa fiãt: in secunda vero, & priuata, retineri possunt antiqua benedictio, & gratiarum actio, quæ à singulis submisse, & stando fieri debenr. Can. 6. Cõg. 1.

Can.30. Cõg. 1. 54 In mensa Sacerdotes præcedant alios ad eũ gradum non promotos; sed nec inter Sacerdotes, nec inter eos, qui Sacerdotes non sunt, vllus ordo constituatur.

55 Si aliqua de causa Præpositus primæ mensæ adesse non poterit, curet, vt minister adsit.

Par.3. c.2. lit. D. 56 A prandio & à cœna hora vna, diebus autem veneris post collationem vespertinam dimidia recreationi religiose impendantur, idque in vno loco, si cõmode fieri poterit: sed neque extra huiusmodi horas labores nimium continuari, sine aliqua conuenienti relaxatione, sinat.

57 Conferentiæ casuũ conscientiæ bis singulis hebdomadis habeantur, quibus Sacerdotes omnes, qui commode poterunt, interesse debent Præside docto aliquo, qui ea, de quibus agetur, luculentius explicare, ac definire possit.

De ijs, quæ pertinent ad res temporales.

CAP. VI.

58 MAgno, & constanti, animo speret a Diuina bonitate suæ Domui subsidia tẽporalia adijcienda, si & nostri ad quærendum Dei regnum sibi, & proximis serio incumbant, & ipse ratione indigentiæ instituti nostri integritatem violari numquam permittat.

Par. 6. c. 2. §. 10. 59 Habeat procuratorẽ, qui eleemosynas petat, cui alios ad eam rem substituere poterit, si necessarium iudicabit, ita tamen, vt quã paucissimi in mẽ

dican-

dicando occupentur.

60 Singulis mensibus à Procuratore rationem accepti, & expensi præsente Ministro exigat, vt totius Domus administrationis ratio ipsi constet, eamque reddere possit cui, & quando per Superiorem constituetur: caueat autem, ne Domus alieno ære grauetur. P. 4. c. 2. §. 5. & p. 9. c. 3 §. 4. & lit. C.

61 In ijs, quæ ad rationem victus, & aliarum rerum vitæ necessariarum, aut conuenientium spectant, quamuis curandum est, vt communis illa sit, & valetudini nostrorum accommodata; habenda tamen semper est ratio humilitatis, paupertatis, ac spiritualis ædificationis in Domino. Par. 6. c. 2. §. vlti. & lit. N.

62 Vt curare debet ne ij, qui in vinea Domini magno cum proximorum fructu se exercent, necessario subsidio priuati maiora bona relinquere cogantur, neve morbo, aut ætate debiles ministerio fraternæ caritatis destituantur; ita ijs, qui neutra ratione aliorum indigent opera, adiutores assignare non debet.

63 Aegrotorum vero cura habeatur magna, & obseruetur diligenter tam in victus ratione, quã in ceteris quæ medicus præscripserit. Part. 3. c. 2. lit. G.

64 Si cui particulari quidpiam ab externo aliquo mittatur, id in communem vsum accipiatur, ac dispensetur. In ex. c. 1. §. 4. & p. 4 c 2. lit. F. &

65 Caueat, ne Domus ipsa, aliquisve Professorum, aut Coadiutorum redditibus Collegiorum, præterquam in rebus minimis vtatur. p. 6. c. 2. §. 3.

* 66 Si quid stabile donatũ, legatumve Domui fuerit, Prouincialem admoneat, vt quamprimum *Par. 6. c. 2. lit. E.

vendatur, & pretium in vſus neceſſarios iuxta illius iudicium expendatur: temporis tamen opportunitas ad vendendum non eſt excludenda.

Can.26 Cōg.2. 67 Lites forenſes fugiat, nec vllam inconſulto Prouinciali intentet, nec intentæ reſpondeat, niſi cogatur.

Par.3. c.1. §.7 & 9. & can. 3. cong.2. 68 Si bona alicuius ex noſtris diſtribuenda eſſent, ſi ineundi contractus, ſi fabrica alicuius momenti, & expenſæ extraordinariæ faciendæ, aut ſi bona offerantur cum aliqua obligatione, rem ad Prouincialem deferat.

69 Depoſitum pecuniæ nullum prorſus admittat; aliarum vero rerum non niſi cautiſſime, dummodo ſint eorum, quibus multum debeamus, aut alioqui id officij ſine magna offenſione, denegari non poſſit.

P.6. c.3 §.8. 70 Neminem ex noſtris in cauſis ciuilibus, nedum criminalibus examinari (niſi, qui ad peccatum obligare poteſt, cōpelleret) permittat abſq; licentia, quam minime dabit, niſi in cauſis, quæ ad religionem Catholicam pertinent, aut alioqui piæ ſint, & ita vni faueant, vt non in alterius detrimentum cedant.

P.6. c.2. §.14. * Ibidē lit. K. 71 Nullum domi iumentum equitandi cauſa ad vſum alicuius de ipſa Societate ordinarie habeatur, * niſi aut propter continenter infirmam alicuius valetudinem, aut propter publica negotia, id neceſſarium, & vrgens iudicaret Generalis.

De

De communicatione cum externis & gratitudine erga fundatores, & benefactores.

CAP. VII.

72 MVlieres inuisere, aut ad eas scribere, nisi in necessitate, aut cum spe magni fructus, nostros non sinat, nec hoc quidem permittat nisi viris valde probatis, & prudentibus.

73 Non permittat fœminas domum nostram ingredi. Par.3. c. 1. §. 14.

74 Curet, ne primarios viros inuisere nostri consuescant, nisi sancto studio piorum operum ducerentur, vel quando intima beneuolentia in Domino coniuncti essent. Par.6.c. 2. §.9.

75 Non sinat offerri munuscula, quæ magnatibus ad res maiores obtinendas offerri solent. Par.6. c.2.§.9.

76 Non permittat, vt nostri cibum capiãt apud externos; aut ab eis, cum ægrotant, visitentur, nisi causa non leuis momenti ad id concedendum moueret, quam eandem esse oportebit, si quando externus aliquis ad mensam præsertim refectorij, inuitandus videretur.

77 Amicos conseruare, & eos, qui male erga nos affecti sunt, præcipue si homines sint non vulgaris auctoritatis, orationibus, & rationibus cõuenientibus in amicitiam reuocare, aut saltem, ne aduersarij sint, efficere studeat. Par.10. lit. B.

78 Obseruet, quæ erga fundatores, & benefactores, tam viuos, quam mortuos obseruãda sunt, eisque gratitudinem exhibeat, & si quã aliam obligationem Domus habet, ei satisfieri curet. Par.4. c.1.

De ijs,

De ijs, qui admitti petunt, ad Domum diuertunt, aut foras mittuntur. CAP. VIII.

79 IN Societatem neminem admittat, nisi à Generali, vel Prouinciali id ipsi committatur, * sed de ijs, qui admitti petunt, ad Prouincialem referat, vel scribat, quales illi sint, & quibus donis Dei prædití.

*Par. 1. c. 1. §. 2.

P. 1. c. 1. lit. A. 80 Si is, qui admitti petit, ad institutum Societatis valde idoneus videbitur, & necessitas vrgeret, poterit eum tanquam hospitem Domi recipere, donec responsum à Prouinciali accipiat, vel ad eundem mittere, si expedire iudicauerit.

P. 2. c. 4 §. 1. & lit. A. 81 Recedentem sine licentia ab alio loco Societatis, vel ab ea dimissum non admittat, sed si expedire videretur ad Prouincialem de eo scribat, & eius ordinationem expectet, illo domi vt hospite, vel in alio pio loco, si videbitur, detento.

*Par. 4. c. 2. lit. F. & p. 6. c. 2. lit. D. 82 Caritatem magnam exhibeat erga alios de Societate per domum transeuntes, eosque amanter hospitio excipiat, * ac meminerit se aliquo viatico, aut eleemosyna eos, si indigerent, iuuare posse: curet item diligenter dirigere, ac iuuare expeditiones hospitum, qui negotiorum causa domi versantur.

83 Externi ne accipiantur hospitio, vt domi pernoctent, nisi ij sint, qnibus multum debeatur, aut id officij sine magna offensione prætermitti non possit: qua in re habeatur præcipua ratio religiosorum, cum necessitatis causa ad nos diuertunt.

84 Cum

84 Cum quis domo egredietur, det ei socium conueniētem: si quando autem aliquis solus foras mittitur, is sit, cui merito possit confidere. Part. 3. c. 1. §. 3.

85 Neminem ex sua Domo in alium locum mittat sine litteris patentibus. Part. 7. c. 2. lit. M.

86 Si quis experimento comperiretur ferre non posse domus cælum, & male habere continenter cerneretur, vel alia ratione videretur mutandus, Prouincialem admoneat, an alio mitti debeat. P. 3. c. 2 lit. G.

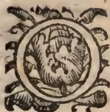
87 Profecturi ad alia loca, ea, quam sottanã vocant, & in alijs interioribus indumentis, quibus vtuntur, priuari non debent, nisi forte ratio temporis, aut alioqui caritas suaderet melioribus esse commutanda. Reliqua vero omnia, quæ ad iter necessaria erunt, magna caritatis significatione ab eo loco, vnde mittũtur, subministrentur, sumptibus tamen eorum, quorum erit expensas itineris soluere.

REGVLAE RECTORIS,

DE IIS, QVAE AD EIVS PERsonam, & totius Collegij administrationem pertinent.

CAP. I.

Par.4. c.10. §. 4.& 5.

MNI studio enitatur, vt talis sit, qualis optatur in nostris Constitutionibus, primamque officij sui curam in eo positam esse intelligat, vt oratione, & sanctis desideriis totum Collegium velut humeris suis sustineat.

Part.4. c.10. §. 10. & Can.15 Cōg.2. 2 Communes regulas ipse seruet, & particularia in cibo, indumentis, & aliarum rerum vsu, quātum fieri potest, vitet; & familiaritate, atque indulgentia cum quibusdam, alios ne offendat.

3 Intra annum, postquam officium Rectoris prima vice inierit, quadraginta diebus Christianam doctrinā eo modo, quo in secunda Cōgregatione expositū est, legat, aut doceat; sed ex causa per aliū id munus cū facultate Prouincialis obire poterit.

4 Consuetudines receptas, & à Generali, vel Prouinciali approbatas seruet, ac seruari faciat: Si tamen aliqua alia à praecedenti Rectore inducta fuerit, non mutet incōsulto Prouinciali: ipse vero, nisi suo Superiore approbāte, nullam introducat.

Part. 4. c.10. §. 5 & 6. 5 Eos, qui domestica obeūt ministeria (exceptis quibusdam quorum electio ad Prouincialē pertinet)

net) prudenter constituat, suas cuique regulas tradat, aliquando visitet, & prout in Domino conuenire iudicabit, vel in eisdẽ ministerijs detineat, vel ab eis remoueat. * Quia vero officia quædam, vt bene fiant, experientiam requirunt, qui ad ea idonei inuenientur, non facile mutari debebunt. * Ibidẽ lit. E.

6 Vt prospicere officialibus de subsidio, si necessarium id fuerit, ne labore grauentur, debebit; ita, cum tempus vacuum illis fuerit, vt vtiliter illud impendant diuino seruitio, curabit. Pa. 4. c. 10. §. 6.

7 Etsi potestatem habet designandi Confessarios suis subditis, ordinarium tamen Cõfessarium Collegij non constituet sine approbatione Prouincialis. Part. 3. c. 1. §. 11

8 Quamuis in virtute obedientiæ iubere possit, non nisi rarissimè, & ex graui, ac vrgenti causa id faciat. P. 6. c. 5

9 Ordinarias tantum pœnitentias imponat, quales sunt parua mensa, publica reprehensio, conclusio in circulo, edere sub mensa, osculari aliorum pedes orare in refectorio, dicere culpã suam, subtractio cibi vsque ad panem, & aquam, si res postulauerit, disciplina publica in refectorio, & alia exercitia humilia, & domestica.

10 Sicut ad Rectorem pertinet dispensare in regulis, Cõstitutionibus, & Decretis Cõgregationũ generalium cũ particularibus, quãdo necesse erit; sic &, cum dispensauerit in rebus maioris momẽti, quæ videntur vrgere, & in quibus sine graui incõmodo Prouincialis respõsum expectari nõ potest, cum primo quoque tempore de huiusmodi dispen- Part. 4. c. 10. lit. B. & p. 6. c. 3. §. 8.

satione

ſatione, ac eius cauſa admonere.

P.5.c.3 §.4. & c.4.§.4. 11 Nomina eorum, qui vota ſolemnia, vel ſimplicia emiſerunt, in libro ad hoc parato notentur: in Profeſſis quidem, & Coadiutoribus formatis cum nominibus admittentium; in reliquis vero poſt biennium cum nominibus celebrantium, adnotato loco, & tempore, iuxta Conſtitutiones.

12 Quas habeat facultates, partim ex ijs, quæ ipſi in his regulis conceduntur, partim ex compendio facultatum Societatis intelligat, vt in ijs, quas non habet, ſciat ad Superiorem recurrere.

De ijs, quę Rectorem ad bonam adminiſtrationem iuuabunt.

CAP. II.

13 SIT ſolicitus, ne Miniſter, & reliqui officiales ſuo deſint officio, omiſſis alijs, quæ poſſent impedire.

Par.4. c.10 §. 7. & p.9 c.6. §.14 14 Singulis vel ſaltem alternis hebdomadis cũ ſuis conſultoribus conueniat, (niſi pro re nata aliquid extraordinarie eſſet conſultandum) deque rebus maioris momenti, quæ pro temporum, & negotiorum varietate occurrunt, cum illis agat: quamquam ijs auditis penes ipſum erit de ſingulis ſtatuendi facultas.

15 Conſultores, aliosque omnes, cum ei aliquid proponunt, libenter, ac benigne excipiat, & præcipue* eum, cui Monitoris officium commiſſum eſt, efficiatq; , vt in ſuo Collegio, q̃ in formula ſcribédi præ-

* Par.9. c.4. §.4.

di præscripta sunt, accurate seruentur.

16 Habeat librum, in quo scribantur visitationes Collegij à Generali approbatæ, in quo etiam scribantur ordinationes aliæ alicuius momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab ijs, quæ temporariæ sunt, separatim notentur: alia vero, quæ Visitator & Prouincialis præscripserint, in alio libro scribantur.

17 Institutum Societatis cognoscat ex lectione litterarum Apostolicarum, Cõstitutionum & Decretorum generalium Congregationum: magis autem particularia ex lectione regularum tam communium, quam officij sui, & aliorum, qui sub ipsius cura sunt, ac Prouincialis, & Compendij facultatum Societatis, atque ex obseruatione consuetudinum receptarum, ac demum ex recursu ad Superiorem in ijs, de quibus dubitabit.

18 Libellum habeat, in quem referat quæcunque sibi ad bonum Collegij statum subinde occurrent, ne memoria excidant, præcipue illa, de quibus ad Generalem, vel Prouincialem scribendum putat.

19 Pro occurrentibus necessitatibus communibus & priuatis, Missas & orationes suorum, moderate tamen, iuxta consuetudinem Societatis applicare poterit. P.2.c.3 §.2. & p.7.c.2. lit.M & c.4 §.3 & 4. p.10.lit.B.

De cura nostrorum in spiritu. CAP. III.

20 CVret, vt cuique in suo officio integram obedientiam Collegiales præstẽt, & offi- Par. 4. c.10. §. 8.

ciales

ciales Ministro, & sibi etiam omnes, studeatq; eisdem exẽplo obedientiæ præire, quã ipse suis Superioribus, quos Christi loco habet, præstare debet.

*P.4. c. 10. § 5. & p. 6. c. 1. §. & p. 10. §. [illegible] in proœ. declar. In Ex. c. 4. §. 36. 38. & 41. & p. 6. c. 1. §. 2

21 Det operã, vt Constitutiones, & regulæ obseruentur: omnibus Collegialibus cum omni solicitudine inuigilet, eosdemque ab ijs, quæ nocere possint domi, & foris defendat, cum præueniendo, tum etiam, si quid mali acciderit, remedium adhibendo, ita vt in virtutibus, & litteris proficiant.

22 Efficiat, vt sibi, vel alijs ab ipso deputatis statis temporibus ratio conscientiæ reddatur à suis, iuxta modum, qui in officio Prouincialis præscribitur, & instructionem ad reddendam conscientię rationem: & aliquos præterea maturiores Patres assignet, qui eorum confessiones generales excipiant, nisi Prouincialis tunc adsit.

Part 4. c. 4. §. 5 & p. 5. c. 4. §. 6. & can. 14. cõg. 2.

23 Meminerit, vt Scholastici, & Coadiutores non formati bis singulis annis circa festa Circuncisionis Domini nostri, & Apostolorum Petri & Pauli vota sua renouent, præmissis ijs, quæ fieri solent.

P. 3. c. 1 §. 28.

24 Singulis, vel alternis diebus veneris exhortatione nostris vel ipse faciat, vel aliquis alius, qui rationem nostri instituti bene teneat; in qua agatur de obseruatione Constitutionum, & regularũ, de fraterna Caritate, humilitate, patientia, mortificatione, & alijs virtutibus, præsertim de obedientia, tametsi exhortationis loco spiritualis collatio eisdem de rebus aliquando haberi potest.

25 Crebrò, & magna caritatis significatione alloquatur subditos, eorumq; necessitatibus nõ corpo

ris

ris tantum,sed multo etiam magis animæ, paterno affectu prospiciat.Si quem vero intelligat aliqua tentatione pulsari,præsertim graui,eius peculiarem curam,& solicitudinem, non solum per se, sed etiam si necesse fuerit, per alios gerat; nec remedium longius differendo, difficiliorem morbi curationem reddat.

26 In correctionibus,& pęnitētijs iniungendis rationem habebit dispositionis personarum, & ædificationis vniuersalis,& particularis earum ad gloriam Dei. Par. 3. c. 1. 5. 15.

27 Nisi prudentia rebus particularibus adhibita aliter procedendum dictauerit, illud in correctionibus obseruet,vt ij,qui peccant,primo in caritate,& dulcedine admoneantur: secundo in caritate quidem, sed eo tamen modo, vt eis confusio,& rubor inijciatur:tertio amori ea, quæ timorem incutiant,si opus erit,adijciantur. Part. 3. c. 1.lit. N.

28 De publicis defectibus publica debet esse pœnitentia, ijs tantum, quæ ad omnium ædificationem faciunt,declaratis. Part. 3. c. 1. lit. N.

29 Poterit mittere interdum aliquem ex suis, vt ostiatim petat eleemosynam, aut vt inseruiat hospitali,aut comitetur emptorem, aut in plateis concionetur, Christianamve doctrinam doceat, prout magis in Domino expedire videbitur, habita ratione ædificationis, & spiritualis vtilitatis nostrorum.

30 Delegare poterit Confessario, vel alijs vices suas,vt eas pœnitentias approbent,vel improbēt, quas, ad maiorem sui spiritus profectum, assu- In Ex. c. 1.lit. C

mere quiſque volet.

In 1. Congr. t:t.6 de cre. 17. &in Ex. c.1.§.6. 31 In danda facultate ieiunandi,ſicut & in alijs pœnitentijs concedendis,videat, ne menſuram rectæ rationis excedat; detque operam, vt omnes intelligant ad ſingularitatem non pertinere, ſi ieiunet alijs non ieiunantibus,dummodo ordinaria conſuetudo ieiunandi,quæ iuxta Conſtitutiones non ſit, non introducatur.

Par.3.c. 1.§.18. * Ibidē lit.P. 32 Vnio, & conformitas mutua diligentiſſime curanda eſt, *nec ferenda inter vllos domeſticorum perturbatio,vel ira mutua, ſi quid autem huiuſmodi acciderer, curet, vt ſtatim cum ſatisfactione debita in gratiam inuicem redeant.

P 3.c.1 §.19. 33 Tam ipſe,quam omnes alij Sacerdotes, qui ei videbuntur, iuxta Conſtitutiones, aliquando intra annum,officium vel officia eorum,qui domi inſeruiunt,ad tempus aliquod obibunt.

Par.4. c. 4. lit. B. 34 Non permittat noſtros Scholaſticos frequẽtius,quam octauo quoque die communicare, niſi particulares ob cauſas, habita magis ratione neceſſitatis, quam deuotionis: diebus tamen ſolemnibus in hac re diſpenſare poterit.Coadiutoribus vero, & ijs, qui litteris non dant operam, longe facilius concedi poteſt, vt etiam intra hebdomadam communicent, & Præfecto rerum ſpiritualium,aut Confeſſario delegari, vt id concedat ijs, quos ea ratione magis in ſpiritu iuuari in Domino iudicabit.

In Ex. c.4.§.6. & p. 3. c. 1. lit. B. 35 Videat ſcripta,& litteras omnes,quæ ſcribũtur ad domeſticos,& quas ipſi alijs ſcribũt,aut aliquẽ virum fidelem, & qui donum diſcretionis habeat

beat, Domi cõstituat, qui eas lectas reddat, aut nõ reddat, prout in Domino magis expedire iudicabit, sibique referat, si quid inuenerit, quod tanti momēti sit, vt de eo Superior monendus videatur: res autē vanas, aut quæ alia ratione offendere possint, neminem scribere permittat: nec sigillum quemquã habere sinat sine Prouincialis facultate.

36 Non sint in Collegio arma, nec instrumenta musica, nec libri lasciui, aut vani, nec nouæ vllæ recreationes introducantur. Part. 3. c. 1. §. 14. & lit. M.

De litterarum studijs. CAP. IV.

37 NEminem ad inchoãda studia admittat, nec eos, qui ad illa ex Prouincialis cõmissione admissi fuerint, ad aliam facultatem promoueat, absque eiusdem Prouincialis approbatione, cui post maturam considerationem, & examen, de vnoquoque suo tempore significabit, quid sentiat. Part. 4. c. 5. §. 2. & c. 13. §. 4.

38 Impedimenta remoueat, quæ à studijs animos scholasticorum auocant, qualia sunt nimiæ mortificationes, vel deuotiones, vel externæ occupationes. * Et circa illorum valetudinem peculiari cura animaduertat, vt & in laboribus mẽtis modũ seruēt, & in ijs, quæ ad corpus pertinent, religiosa commoditate tractentur, vt diutius in studijs perseuerare tam in litteris addiscendis, quam in eisdem exercendis ad Dei gloriam possint. * P. 4. c. 6. §. 3. Part. 4. c. 4. §. 1.

39 Videat, quomodo professores omnes suo munere fungãtur, curetq; diligẽter à Philosophiæ & Part. 4. c. 6. §. 15.

 Theolo-

* P.3.c. 1.S. 18. & lit.O & p.4. c.5.S.4. & p. 8. c.1.S.8. & lit.K. † Pa. 4. ca.6. S. 15. Theologiæ Profeſſoribus ea ſeruari circa opinionũ diuerſitatem, quæ in * Conſtitutionibus, & ratione ſtudiorum præſcripta ſunt. † Intelligat etiã per ſe, vel per alios, quo modo Scholaſtici in ſuis ſtudijs proficiant; quod ſi animaduerteret aliquem in ijs inutiliter tempus terere, ad Prouincialem referat.

*P.4.c. 13.S.S. & p. 6. c.2. lit. D. * 40 Singulis hebdomadis dies vnus ſaltem à prandio Scholaſticis ad quietem deſtinatus ſit, in quo eos ad hortum, aut prædium Collegij, uel alio exercitij corporis vel recreandi animi gratia mittere poterit: In reliquis autem ſtudiorum intermiſſionibus ſequatur ordinem à Generali, vel Prouinciali conſtitutum.

P.4.c.6. 6. lit. F. 41 Et ſi præceptorem publicũ in ſcholis inſtituere non poteſt abſque Prouincialis facultate, ad tẽpus tamen neceſſitatis gratia id facere poterit.

P.4.c.6. S.17. & c. 15. S. 4. 42 In actibus promouendorum ad gradus litterarios (ad quos noſtri ſine facultate Generalis promoueri non poſſunt) ſi qua in re alicuius momẽti diſpẽſatione opus eſſet, Prouincialem admoneat.

P. 4. c. 10. lit. L. & canо. 16. Cõg. 2. 43 Conſtitutiones, ſiue regulæ, quæ ad Scholaſticos Societatis pertinent, publice in refectorio bis, aut ter ſingulis annis legantur.

P.4.c.9 S.3. * Ibidẽ c.6. lit. C. & c. 8. S. 2. †P.7.c. 4.S. 5. 44 Sub finem ſtudiorum cuiuſque, ſuarum eſſe partium Rector intelligat auditis Conſultoribus, Prouincialem de vniuſcuiuſque talento admonere; & quantum ſinguli profecerint, referre, * & nũ aliqui ad ſacros ordines promouendi ſint, † aut in Confeſſarios, aut Cõcionatores, aut Lectores eligendi, proponere.

De or-

De ordine domestico. CAP. V.

45 QVotidie post orationem matutinā fiat sacrum, cui intersint omnes, qui sacerdotes non sunt; nisi aliquibus propter peculiares causas aliud tempus ad sacrum audiendum concessum sit.

46 Quando nostri ad sacram communionem accessuri sunt, præsertim diebus Dominicis, curet, vt in Ecclesia (si commodè fieri potest) id faciant, separati tamen ab externis, quantum locus feret. In Ex. c. 4 §. 25. & p. 3. c. 1. §. 11.

47 Tempore orationi, & reliquis exercitijs assignato sit aliquis, qui obseruet, num omnes ijs vacent: quod etiam Minister, & ipsemet Rector aliquando faciat.

48 Syndicum domi constituat, vbi Ministri, aut Subministri opera ad id non vteretur, cuius officium erit obseruare in omnibus, quod ad honestatem, & decentiam externam pertinet, Ecclesiam, & domum in locis publicis perlustrando, & si quid, quod non conueniat, annotauerit, Superiori referendo. * Præter hunc alios particulares Syndicos in classibus singulis habeat, qui, quantum fieri poterit, ex prudentioribus, & maturioribus deligantur. P. 3. c. 1. §. 16. & p. 4. c. 10 §. 7. * Ibidem c. 17. §. 7.

49 Omnes, præter illos, quos ipse iudicauerit excipiendos, horę quadrantem ante prandium, vel cœnam corporis exercitationi tribuant. Par. 3. c. 2. §. 4.

50 A posteriore prandij signo ad cœnā octo vt minimū, horæ intersint: aliquid vero amplius vsq; ad refectiunculam vespertinam diebus veneris, &

Par.3. c.2. lit. E. ieiuniorum, iuxta morem regionis: à tempore autem quo se nostri cubitum receperunt vsque ad signum, quo excitantur, septem.

Can. 6. Cög. 1. 51 Benedictio, & gratiarum actio in refectorio iuxta vsum breuiarij Romani in prima mensa fiāt: In secunda vero, & priuata, retineri possunt antiqua benedictio, & gratiarum actió, quæ a singulis submisse, & stando fieri debent.

Can. 30 Cög. 1. 52 In mensa Sacerdotes præcedant alios ad eũ gradum non promotos; sed nec inter Sacerdotes, nec inter eos, qui Sacerdotes non sunt, vllus ordo constituatur.

53 Si aliqua de causa Rector primæ mẽsæ adesse non poterit, curet, vt Minister adsit.

P.3.c.1 §.5.& 21.& in Ex.c.4. §.25. 54 Dominicis diebus, & festis, si commode fieri potest, & aliis etiam, si Superiori videatur, sint aliqui pro multitudine Scholarium a Superiori delecti, qui inter cœnandum pro lectione concionem habeant, quibus conueniens aliquod tempus eodem die ad se parandum, pro Superioris arbitrio dandum erit.

P.3.c.2 lit.D. 55 A prandio, & à cœna hora vna, diebus autẽ veneris post collationem vespertinam dimidia recreationi religiose impendatur, idque in vno loco, si commode fieri poterit: sed neque extra huiusmodi horas labores nimium continuari, sine aliqua conuenienti relaxatione, sinat.

P.3.c.1. §.21. 56 Scholastici omnes, vbi aliqua fuerit eorũ copia, pro more Societatis (nisi quis eximẽdus videretur) diebus saltẽ dominicis ad finẽ recreationis post prandiũ in tonis, seu ratione cõcionandi exerceantur,

ceantur, de ijs crebro tractantes, quæ ad sui abnegationem, & in virtutibus profectum, & fraternã caritatem spectant.

De ijs, quæ pertinent ad res temporales.
CAP. VI.

57 Singulis mensibus à Procuratore rationem accepti, & expensi præsente Ministro exigat, vt totius domus administrationis ratio ipsi constet, eamque reddere possit cui, & quando per Superiorem constituetur: caueat autem, ne Collegium ære alieno grauetur. P. 4. c. 2. §. 5. & p. 9. c. 3. §. 4. & lit. C.

58 In ijs, quæ ad victum, vestitum, & habitationem, & alia corpori necessaria pertinent, curet, vt quamuis sit, in quo probetur virtus, & sui ipsius abnegatio, non desit tamen, quo sustentetur natura, habita conuenienti ratione personarum in Domino. * Cum Scholasticis vero in ijs, quæ ad vestitum attinent, magis quam cum ijs, qui probantur, exterioris decentiæ ratio habeatur. Part. 3. c. 2. §. 3. *Par. 3. c. 2. lit. C.

59 Aegrotorum cura habeatur magna, & obseruetur diligenter tam in victus ratione, quam in ceteris, quod medicus præscripserit. P. 3. c. 2 lit. G.

60 Si cui particulari quidpiam ab externo aliquo mittatur, id in communem vsum accipiatur, ac dispensetur. In Ex. c. 1. §. 4. & p. 4. c. 2. lit. F. & p. 6. c. 2. §. 3.

61 Caueat, ne qua Domus Professorũ, aut aliquis eorum, vel Coadiutorum formatorum redditibus Collegij sui, præterquã in rebus minimis vtatur,

nisi is eidem Collegio necessarius sit, aut conueniens, vt in eo commoretur.

Can.26 Cōg. 2. 62 Lites forenses fugiat, nec vllam inconsulto Prouinciali intentet, nec intentæ respondeat, nisi cogatur.

P.3.c.1 §.7.&.9 & Can. 3. Cōg. 2. 63 Si bona alicuius ex nostris distribuenda essent, si ineundi contractus, si fabrica alicuius momenti, & expensæ extraordinariæ faciendæ, aut si bona offerantur Collegio cum aliqua obligatione, rem ad Prouincialem deferat.

64 Depositum pecuniæ nullum prorsus admittat; aliarum vero rerum non nisi cautissime, dummodo sint eorum, quibus multum debeamus, aut alioqui id officij sine magna offensione denegari non possit.

Par.6. c.3.§.8. 65 Neminem ex nostris in causis ciuilibus, nedū criminalibus examinari (nisi, qui ad peccatum obligare potest, compelleret) permittat absque licentia, quam minime dabit, nisi in causis, quæ ad religionem Catholicam pertinēt, aut alioqui piæ sint, & ita vni faueant, vt non in alterius detrimentum cedant.

De auxilio animarum, communicatione cum externis, & gratitudine erga fundatores, & benefactores. CAP. VII.

Part. 4. c.8.§.3. & 6. & p.7. c 4 § 6. & 7 66 DEt operā, vt à nostris ministeria Societatis iuxta Prouincialis præscriptum, & cuiusq; talētum exerceantur non solum in nostra, sed etiā in alijs Ecclesijs, carceribus, & alijs locis,

quan-

quantum commode fieri poterit, * nominatimq; ministerium doctrinæ Christianę commendatum habeat. * Can. 21. cōg. 1. & ca. 20. cōg. 2.

* 67 Curet, vt nostri in spiritualibus exercitijs tradendis accurate exerceantur, postquam ea in se fuerint experti; nullus tamen deberet ea trade re, nisi prudentia, ac rerum spiritualium vsu satis probatus esset. * P.4.c. 8.S.5.& P.7.c.4. S.8.

68 Non permittat, vt nostri curam mulierum religiosarum suscipiant, & aliarum quarumcunque, vt ordinarie illarum confessiones audiāt, uel ipsas regant; quamuis nihil repugnet aliquando apud eas concionari, aut semel vnius Monasterij confessiones speciales ob causas audire; quod tamen non fiet, nisi postulent ij, qui eis præsunt. Part. 6. c.3. S.5.

69 Et si proprium Rectoris officium est, Collegium sibi commissum diligenter, ac fideliter gubernare, neq; is propter aliud quidquā huic mune ri deesse debet; si quādo tamen per officij sui occu pationes licebit, & cōcionari, & confessiones audi re, & alia Societatis ministeria exercere poterit. Par.9. c.6.S.1.

70 Mulieres inuisere, aut ad eas scribere, nisi in necessitate, aut cum spe magni fructus, nostros nō sinet: neque hoc quidem permittat, nisi viris valde probatis, & prudentibus.

71 Non permittat fœminas Collegium nostrum ingredi. Par.3. c.1.S.14

72 Curet, ne primarios viros inuisere nostri cōsuescant, nisi sancto studio piorum operum ducerentur, uel quando intima beneuolentia in Domino coniuncti essent. P.6.c.2. S.9.

Par.6. c.2.S.9. 73 Non sinat offerri munuscula, quæ magnatibus ad res maiores obtinendas, offerri solent.

74 Non permittat, vt nostri cibum capiant apud externos, aut ab eis, cum ægrotant, visitentur, nisi causa non leuis momenti ad id concedẽdum moueret; quam eandem esse oportebit, si quando externus aliquis ad mensam præserti n refectorij, inuitandus videretur.

Par.4. c.10.lit. C. & p. 10.lit.B 75 Amicos conseruare, & eos, qui male erga nos affecti sunt, præcipue si homines sint non vulgaris auctoritatis, orationibus, & rationibus conuenientibus in amicitiam reuocare, vel saltem, ne aduersarij sint, efficere studeat.

Par. 4. c.1. 76 Obseruet, quæ erga fundatores, & benefactores, tam viuos quam mortuos obseruanda sunt, eisque gratitudinem exhibeat: & alijs obligationibus, si quas Collegium habet, satisfieri curet.

De ijs, qui admitti petunt, ad Collegium diuertunt, aut foras mittuntur.

CAP. VIII.

77 IN Societatem neminem admittat nisi à Generali, vel Prouinciali id ipsi committatur: *sed de ijs, qui admitti petunt, ad Prouincialem referat, vel scribat, quales illi sint, & quibus donis Dei præditi.

*Par.1. c.1.S.2.

P.1.c.1 lit. A. 78 Si is, qui admitti petit, ad institutũ Societatis valde idoneus videbitur, & necessitas vrgeret, poterit eum tãquam hospitem domi recipere, donec

nec responsum à Prouinciali accipiat, vel ad eundem mittere, si expedire iudicauerit.

79 Recedentem sine licentia ab alio loco Societatis, vel ab ea dimissum non admittat; sed si expedire videretur, ad Prouincialem de eo scribat, & eius ordinationem expectet, illo domi, vt hospite, vel in alio pio loco, si videbitur, detento. P.2.c.4. §. 1. & lit. A.

80 Caritatem magnam exhibeat erga alios de Societate per Collegiū transeuntes, eosque amanter hospitio excipiat; * ac meminerit se aliquo viatico, aut eleemosyna eos, si indigerent, iuuare posse: curet item diligenter dirigere, ac iuuare expeditiones hospitum, qui negotiorum causa domi versantur. *Par. 4 c. 2. lit. F. & p. 6. c. 2. lit. D.

81 Externi ne accipiantur hospitio, vt domi pernoctent, nisi ij sint, quibus multum debeatur, aut id officij sine magna offensione prætermitti non possit: qua in re habeatur præcipua ratio religiosorum, cum necessitatis causa ad nos diuertunt.

82 Cum quis domo egredietur, det ei socium conuenientem: si quando autem aliquis solus foras mittitur, is sit, cui merito possit confidere. Part. 3. c. 1. §. 3.

83 Neminem ex suo Collegio in alium locum mittat sine litteris patentibus.

84 Si quis experimento comperiretur ferre non posse Collegij cœlum, & male habere continenter cerneretur, vel alia ratione videretur mutandus, Prouincialem admoneat, an alio mitti debeat. P.7.c.2 lit. M. P.3.c.2. lit. G.

85 Profecturi ad alia loca, ea, quam sottanam vocāt, & alijs interioribus indumētis, quibus vtūtur, priuari non debent, nisi forte ratio tēporis, aut

alioqui

alioqui caritas suaderet, melioribus esse cõmutanda. Reliqua vero omnia, quæ ad iter necessaria erunt, magna caritatis significatione ab eo loco, vnde mittuntur subministrentur, sumptibus tamen eorum, quorum erit expensas itineris soluere.

REGVLAE. EXAMINATORIS.

QVAE IN EXAMINATORE requirantur, & quid prestare debeat:

CAP. I.

1 VI examinat eos, qui Societatẽ ingredi petunt, habeat oportet cognitionem rerum eiusdem Societatis, ac zelum boni progressus ipsius, vt nulla ratione dimoueri ab eo possit, quod magis in Domino cõuenire iudicauerit. Part. 1. c. 1. §. 4.

2 Moderatus admodum sit in admittendi desiderio: nam vt par est solicite cooperari vocationi diuinæ, vt augeatur in Societate numerus operariorum vineę Christi; ita diligenter curandum est, ne quis admittatur, nisi qui illis Dei donis præditus sit, quæ ad ipsius gloriam hoc institutũ exigit. P. 1. c. 1. lit. C.

3 Quando aliquis Societatem ingredi petit, primus ipse agat cum eo, vt intelligat quæ sint eius dotes, & vocatio: * si quis autem clare deprehenderetur ineptus ad institutum Societatis, Superiori significet, & accepta ab eo facultate, illum consilio, & si quid aliud caritas suggerit, adiutũ, statim dimittat: * alios vero ad eos mittat, qui à Superiore designati fuerint, vt cum illis colloquantur. P. 1. c. 1. §. 3. * Ibidẽ c. 4. §. 2.

4 Postquã omnes designati eum, qui admitti desiderat, allocuti fuerint, curet examinator, vt à Superiore * Eodẽ c. 4. lit. D.

periore vocentur, & referant, quid de eo sentiant: Superior autem, quid facto opus sit, constituet.

P.1.c.4 lit.D. 5 Si ille, qui ingredi cupit, nulli fuerit domi satis notus, intellecto eius nomine, & eorum, quibus cognitus est, extra domum inquiri poterit, cuiusmodi homo ille sit; iuuabit etiam ad hoc ipsum, si ad sacramenta in ecclesia nostra frequenter accedat. * Quod si adhuc de eo dubitaretur, non parũ conferet, si in spiritualibus exercitijs cõstituatur: quibus peractis, si res nondum constaret, intelligat à Superiore vtrum differendum respõsum, aut omnino dimittendus sit.

* Ibidem. 5. 3. & lit. C.

Breue examen quo vti debet cum ijs, qui ingredi petunt. CAP. II.

In Ex. c.2. & p. 1. c.3. 6 IN primis qui admitti vult, interrogetur de, center de quinq; impedimentis essentialibus, prudenter tamen, vt ea impedimenta esse, quæ à Societate excludunt, ille non intelligat, ne verum occultandi occasionem accipiat.

In Ex. c.2. 5 7. 7 Si aliquod ex ijs impedimentis in quoquam detegeretur, non est quod vlterius procedatur, sed quoad fieri poterit, cum consolatione dimittatur; si tamen in eo dona aliqua Dei illustriora cernerentur, prius oporteret rem omnem cum Superiore conferre.

In Ex. c.3. 5.13 8 Si nullum tale impedimentũ esset, vlterius interrogetur, an omnino decreuit seculum relinquere, quib⁹ de causis, aut quomodo desideria hęc

ei in

ei in mentem venerint, & quam dudum ea habuerit, an in hac animi sententia remissior aliquando factus fuerit, & quatenus.

9 A quo tempore deliberauerit Societatem ingredi, & quid ipsum impulerit, vt hoc potius quam aliud institutum amplecteretur. An à quoquam, præsertim è nostris primum ad id motus fuerit. Num deliberatum habeat animi propositum viuendi, & moriendi in Domino in hac Societate. Et an fuerit in eam alias admissus, & quare sit egressus. In Ex. c. 3. §. 14.

10 Num habeat æs alienum, aut alias obligationes. * Num morbum aliquem occultum, vel manifestum, & an hæreditarium, vel defectum in aliqua sui parte patiatur. In Ex. c. 3. § 6. * Ibidē §. 8.

11 Interrogetur de ætate, Patria, * Parentibus, & eorum conditione, an rerum temporalium penuria premantur, & an ea causa vel quacūque alia necessario ipsius opera indigeant, aut probabiliter indigere possint. In Ex. c. 3. §. 1. * Ibidē §. 2.

12 An sit ex legitimo matrimonio, num à progenitoribus iam olim Christianis, an à modernis, vel hæreticis descendat. An aliquis ex eius progenitoribus notatus fuerit, vel declaratus ob aliquem errorem contra nostram Christianam, & catholicam religionem. In Ex. c. 3 §. 2.

13 Si litteris præditus est, interrogetur, vbi eis operam dederit, quantum profecerit: Ingenij autem & iudicij specimen ex sermone, & alijs conijcere licebit. In Ex: c. 5. §. 1. Par. 1. c. 2. §. 2. & 3.

14 Si Coadiutor est futurus, petatur de ętate, ac

viribus

viribus;an omnino forte Marthæ contentus futurus sit, & num aliquam artem nouerit; & obseruetur, an ad uirtutem, & deuotionem propensus sit.

Par. 1. c. 4. §. 3. 15 Tandem curandum est, ut qui admitti desiderant, summam nostri instituti, probationesque, ac difficultates, quæ in eo sunt, bene intelligant: De ijs uero, quæ hic interrogantur, aut de instituto explicanda dicuntur, plura, aut pauciora iuxta personarum qualitatem, & cognitionem inquiri, & explicari poterunt.

16 Reliqua, quæ ad officium Examinatoris pertinent, si quando cum ijs, qui in prima probatione sunt, uel alijs nostris illi obeunda erunt, petat ex officio Magistri Nouitiorum.

17 Ceteri uero à Superiore designati, ut cum illis colloquantur, qui admitti petunt, ijsdem fere interrogationibus utentur, exceptis ijs, quæ interrogato ruborem inijcere possunt.

REGVLAE MAGISTRI NOVITIORVM.

DE IIS, QVAE AD EIVS PERSO- nam, & instructionem pertinent.

CAP. I.

EM esse magni momenti sibi commissam intelligat, quandoquidem ex prima Nouitiorum institutione pendet maiori ex parte eorundem profectus, & spes nostræ Societatis in Domino, curetque vt in dies per studium propriæ perfectionis, instrumentum aptius ad eos iuuandos reddatur.

2 Amabilem se præstet, & vitæ integritate ac discretione ita se gerat, vt omnes, qui in probatione sunt, ad eum in suis tentationibus confidenter confugiant, eique seipsos confidenter aperiant, & ab eo consolationem & auxilium in omnibus in Domino sperent. P.3.c.1 §.12.

3 In Domibus probationis separatis præter has regulas officij sui, habeat etiam regulas, & omnes facultates aliorum Rectorum, exceptis ijs, quę Nouitiatui non conueniunt.

4 Habeat socium Sacerdotem fidelē & in rebus spiritualibus exercitatum, à Prouinciali designatū, qui in ijs, quæ in Nouitiatu agēda sunt, sit eius Coadiutor. Habeat etiam aliquem fratrē ex anti-

quioribus in virtute probatum, & prudentem, qui iuxta ordinem obedientiæ significet vnicuique exercitia exteriora, in quibus occupandi sint, & manu ducat illos, cum opus est, ad illa faciẽda.

5 In Domo probationis cõiuncta Domui Professorum, vel Collegio, habitatione tamen distincta, Magister Nouitiorum erit subordinatus Præposito, vel Rectori; non tamen erit sub obedientia Ministri, sicut nec eius socius: in ea autem Domo vel Collegio cœnatio sit communis, mensa aliqua Nouitiis, & eorum Magistro designata.

6 Hic Magister Nouitiorum pœnitentias in Nouitiatu tantum suis Nouitiis imponere poterit, extra vero, non nisi consultò Superiore.

7 Habeat hic idem Magister Nouitiorum potestatem ordinariam absoluendi à casibus reseruatis Nouitios, qui sub ipsius cura degunt, nisi eius Superiori hęc facultas aliqua de causa restringenda videretur.

8 Versatum esse oportebit in lectione librorum spiritualium, vt deceptiones, quæ in spirituali vita accidunt, non tantum experimento, sed etiam lectione intelligat. Quibus autem vtiliter ipse vti poterit, ij fere sunt, qui in subiecto catalogo numerantur. Nouitijs vero eos tantum legendos tradet, qui nostro instituto conueniunt, ne quid ab eo alienum hauriant, aut quacumque ratione quicquam detrimenti capiant.

LIBRI

LIBRI AD VSVM MAGISTRI Nouitiorum accommodati.

Basilij Ascetica, & Regulæ.
Gregorii Moralia.
Augustini Cõfessiones, & meditationes.
Bernardus.
Bonauēturæ Opuscula.
Cassianus.
Homiliæ Dorothei, Macharij, Cæsarij Arelatensis Episcopi.
Opuscula Ephrē, Nili, Esaiæ Abbatis.
Diadocus.
Vgo de S. Victore de Claustro animæ.
Ricardus de S. Victore.
Vmbertus de eruditione Religiosorum.
Innocentius de contemptu mundi.
Thomas de Kempis de imitatione Christi, & alia eius opuscula.
Vincentij tractatus de vita spirituali.
Ludouici Blosij opera.
Dionysij Carthusiani opuscula.
Albertus Magnus de Virtutibus.
Epistolæ Catherinæ Senen.
Lādulph⁹ de vita Christi.

HISTORICI

Gregorij Dialogi.
Gregorius Turonēsis de gloria Confessorum, & vita S. Martini.
Eusebij historia ecclesiastica.
Seuerus Sulpitius de vita S. Martini.
Vitæ Patrum selectæ.
Vitæ SS. Lipomani, & Surij.
Petrus Damianus.
Petrus Cluniacensis de miraculis.
Litteræ Indicæ.
Vita Patris N. Ignatij, & alij similes ad Nouitiorū vtilitatem accommodati: ex quibus desumet aliquos pro illorum vsu.

De prima probatione. CAP. II.

In Ex. c.1.§.13 & p.1. c.4.§.1. 9 Postquam in Domino statuetur, ad probationem aliquem admittendum esse in domo, vel habitatione separata primæ probationis; hospitum more duodecim dies, vel vsque ad viginti, & amplius, prout Superiori videbitur, diuersetur; vt eo tempore de ijs, quæ pertinent ad Societatem ipse certior reddatur, & Societas eundem plenius in Domino cognoscat.

P.1.c.4. §.4. 10 Postridie ei declarabitur, quomodo in eo loco se gerere debeat, ac nominatim ne verbo, aut scripto (nisi Superiori aliqua de causa non leuis momenti aliud videretur) cum externis, vel domesticis agat, præterquam cum ijs, quos ad id Superior designauerit.

P.1.c.1 lit.D. 11 Librum completum examinis absque declarationibus, latina lingua pro ijs, qui eam intelligunt, & vulgari pro alijs habeat, nec non & eisdem linguis Summarium Constitutionum, & regulas communes habere debet.

In Ex. c. 1. §. 13. & li. A. & p. 1.c.4.§. 5. 12 Elapsis duobus aut tribus diebus examinari accuratius incipiat, & relinquatur ei scriptum prædictum examen, vt solus id maturius consideret, nisi in aliquo particulari aliud examen breuius proponendum esse Superior iudicauerit.

In Ex. c. 1. §. 13.& p. 1. c. 4. § 5. 13 Postea litteræ apostolicæ Iulij iij. anno 1556. & Summarium Constitutionum, & Regulæ cõmunes eidem ostendãtur, & relinquatur, vt omnia per otium magis consideret: ijs vero qui litteras apo-

stolicas

ſtolicas latinas non intelligerent, ſatis eſſet earum ſummam declarare.

14 Ordo examinandi eſſe debet, in primis proponere, ac proſequi, quæ quatuor primis capitibus examinis continentur: deinde ea quæ ſpeciatim ad litteratos pertinent, vel Coadiutores, vel Scholares, aut indifferentes: quamuis autem omnibus integrum examen relinquatur, non ſunt tamen omnes particulariter examinandi, niſi de ijs, quæ ad vnumquemque pertinent, & ſi quid alicuius momenti occurrerit, quod Superiorem ſcire oporteat, ſcripto notabit. In Ex. c.1. lit. E.

15 In his omnibus proponendis, & declarandis paulatim procedatur, vt qui examinantur, res omnes noſtri iuſtituti, iuxta ipſorum gradum bene percipiant, ad ſuam maiorem ſatisfactionem, & ſtabilitatem; & illa præſertim ſunt magis explicanda, quæ poſtea aliquam difficultatem afferre poſſent, vt de animi prōptitudine ad ſeruiendū Deo vbique, & in re quauis, de manifeſtatione ſuorū defectuum iuxta Conſtitutiones, de indifferentia ad gradus Societatis in Scholaribus, & litteratis; & de manifeſtatione conſcientiæ, ſtatutis tēporibus.

16 Si quis ad ſtudia maiorem propēſionem quā par eſſet, & minorem indifferentiam, quam ad alia miniſtetia Societatis præ ſe ferret, & videretur nihilominus ad ea minus aptus, non tantū proponater ei ſcriptū Examen, vt reliquis, ſed & §.2.c.7 accurate illi explicetur, interrogeturq; an patienter ſe dimitti ſinet à Societate dūmodo ab omni vo- Decre. 78. Cōg.4.

 lo ac

to ac promiſſione liber maneat.

InEx c. 3. §. 1. & lit. A & c. 2. lit. A. 17 Admoneatur, vt vere omnino, ac ſincere reſpondeat: nam aliter multa grauia incommoda inde oriri poſſent; & nihilominus admoneri Confeſſarium oportet, vt ſi quis vere non reſpondiſſet, eius de ea re conſcientiam ſtimulet.

18 Si quid erit in interrogationibus, quod ſecretum requirat, id obſeruabitur, vt par eſt, & interrogato placuerit: * declaretur tamen ei, quod iuxta Conſtitutiones licebit rem omnem Superiori manifeſtare.

In Ex. c. 3. §. 1. * Ibidē c. 4. §. 8.

In Ex. c. 4. §. 2. & Can. 1. cong. 3. 19 Promittat relictură ſe omnia bona ſua poſt vnum annum ab ingreſſu, quandocunq; iniunctū à Superiore ei fuerit: & declaretur, quod actus huius promiſſionis, nec votū eſt nec ſolum propoſitum, ſed promiſſio ſimplex, illa cōditione affecta, ſi ipſe perſeuerauerit, & Superior ei iniunxerit.

Par. 1. c. 4. §. 1. & Decr. 78. Congr. 4. 20 Hoc tempore primæ probationis per quinque vel ſex dies accurate informentur prædicto modo de ijs, quæ ad inſtitutum, & ad ipſos pertinent, & lectione alicuius pij libelli, qualis eſſet de imitatione Chriſti, ſubinde recreentur.

21 Coadiutores vero temporales, qui legere non didicerunt, aut qui minus ad hæc tractanda idonei videbuntur, quamuis in propria vocatione, iuxta ipſorum captum, plene iuſtituendi ſunt; poterunt tamen hoc tempore aliquo exercitio corporali, aut labore manuū iudicio Superiorum occupari, ſeiuncti tamen ab alijs.

In Ex. c. 5. §. 6. & p. 1. c. 4. §. 5. & decr. 78. Cōgr. 4.

22 Deinde qui litteris operam dederūt, de ſingulis facultatibus, in quibus verſati ſunt, ſingulas prę-

legant

legant lectiones coram eis, qui à Superiore ad eorum talentum cognoscendum in doctrina, & proponendi modo sunt constituti, & postea exhortationem vnam quisque faciat.

23 Tum si quis, antequam fuerit in Societatem admissus, spiritualia exercitia non fecerit, hoc primum experimentum (vt sequenti capite, vbi de experimentis agitur, mox dicetur) iuxta 4. c. Exa. §. 10 aggrediatur, & iuxta exercitia suo tempore generaliter confiteatur, nisi ante ingressum, fuerit alicui de Societate generaliter confessus: tunc enim satis erit, si ab eo tempore generalem confessionem incipiat: & eodem tempore conscientiā suam Superiori, aut ei, quem Superior designauerit, aperiat, iuxta Par. 1. Const. c. 4. §. 6. & si ab aliquā censura virtute nostrorum priuilegiorum absolutus fuerit, admoneatur quod si non perseuerauerit, in eandem reincidet. Declaretur etiam illi, si qua vota cum adhuc esset in seculo emisit (præterquam religionis determinatæ) in nostra Societate tam diu suspensa esse, dum ipse in Societate manserit, quod si recesserit, eadem obligatione teneri, qua ante ingressum tenebatur. Expleto autem tempore huius experimenti, sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum accipiet, & communem domum habitationis ingrediatur, vbi cum alijs versari, & in secūda probatione diutius exerceri Nouitij solent.

Decret. 78. Cōg. 4.

Exa. c. 4. §. 41.

Exa. c. 4. §. 36.

Can. 22 Cōg. 1.

P. 1. c. 4 §. 6.

24 Si vel cuiusquā valetudo, vel aliqua tēporis aut personæ ratio persuaserit, non esse tā diu hæc mentalia exercitia continuanda, antequam exer-

Decret. 78. Cōg. 4.

citia aggrediatur, per quattuor vel quinque dies vacare, & separatim recreari poterit, vel si Magistro Nouitiorum videretur, facta confessione generali, & peractis exercitijs primæ hebdomadæ. Sed quando hæc relaxatio longius ob valetudinē aut aliam rationem protrahenda Magistro Nouitiorum visa fuerit, poterit sumpta Eucharistia etiam ad communem conuictum admitti; & vbi firmior, fuerit, sua exercitia peraget.

In Exa. c.4.S.4 & p. 1. c.4.S.6. 25 Si Superior iudicauerit eum domi retinendū, curet, vt in libro ad id designato, quē penes se Procurator habere debet, scribatur quicqd vnusquisque domum attulerit, cum subscriptione eius qui examinat⁹ est; & vt hęc alicubi separatim asseruentur, quousq; biēnio expleto cōsueta vota emiserit.

Par. 1. c.4.S.6 26 In alio libro, quem apud se habebit, notabit diem, & annum ingressus vniuscuiusque, incipiendo à die, quo primum probationem intrauit, & nomen, & patriam, & quod contentus sit obseruare omnia ei proposita. Quando vero aliqui in Coadiutores tēporales, & indifferentes admittentur, speciatim id scripto declaretur, quod vt tales examinati, & admissi fuerint; & hæc, qui examinatus est, manu sua subscribat, & si scribere nescit, alius eius nomine scribat.

De secunda probatione. CAP. III.

De experimentis.

In Exa. c.4.S.9. 27 IN primis diligenter curet, vt Nouitij sex illis

illis experimẽtis, quæ in Constitutionibus traduntur, serio, & cum desiderato fructu exerceantur, intelligatque præcipuam Nouitiatus partem in his probationibus positam esse.

28 Exercitia spiritualia primum singulis, eo quo procedunt ordine, præscripto tempore atque exacte tradantur, secundum vniuscuiusque dispositionem, & captũ, iuxta Regulas libri Exercitiorum, prætermissis tamen his, quæ ad electiones spectãt; vt inde, præter alia, certam, ac nostro instituto cõsentaneam mente, & voce orandi rationem habeant, quam in posterum seruare debeant. In Exa. c. 4. §. 10 & p. 3. c. 1. §. 20.

29 Quoad secundum experimentum, quo hospitalibus per mensem seruire debent, videbit ipse, quid magis expediat, an nostros ibidem cibum capere, & dormire, an vero per aliquot horas quotidie ministerium ægris impendere. In Ex. c. 4. §. 11

30 In hac probatione aduertat, ne nostri nimio feruore suæ valetudini noceant, aut periculo contagionis alicuius morbi se exponant: admonebitque, ne ingrediantur partem illam Xenodochij, vbi mulieres habitare solent.

31 Mense alio ad peregrinandum sine pecunia mittantur, ostiatim pro Christi amore mendicando, vt ad incommoditatem comedendi, & dormiendi assuescant, & vt omni spe abiecta, quã in pecunijs, & rebus alijs creatis possent constituere, eam integre, & vera cum fiducia in Domino constituant. In Ex. c. 4. §. 12

32 Aduertendum, ne imbecilles, aut tenerioris ætatis his peregrinationibus notabile detrimentũ

patiantur,ne fiant aſperiore hyeme,aut feruentio-re æſtate; illisque regulas Peregrinorum, litteras patentes,& cum opus erit,particularem etiam in-

In Ex. c. 4. §. 20. ſtructionem tradet, & ab vltimo loco,ad quem perueniunt,teſtimonium à Superiore Domus, vel Collegij Societatis,ſi ibi fuerit,vel ab alio fide di gno ſecum ferant, quod ſuam deuotionem ſecuti ſine vlla cuiuſq; querela eo peruenerint: & in ſe-

* Ibidē §. 19. & 22. cundo,quinto,& ſexto experimento, * iuxta Conſtitutiones idem ſeruetur.

In Exa. c. 4. §. 13 33 In quarto experimento,quo in officijs abiectis exercentur, aduertat, ne nimia corporis fatigatione, ſpiritus obruatur; & à Scholaſticis fiat potius ad propriam cuiuſque abnegationem, & humiliationem, quam pro domeſtica aliqua neceſſitate. Dum autem hæc probatio fit in Domo probationis, vacabit qui ita probatur, ab alijs exercitijs aliorum Nouitiorum,exceptis conferentijs,& exhortatione ordinaria.

In Exa. c. 4. §. 16. 34 Cum hæc probatio non fit in Domo probationis, ſed in Domibus profeſſis,aut Collegijs, ſit aliquis,qui Nouitiorum peculiarem curam gerat,

*P. 3. c. 1. lit. D vbi in recreatione ſeparati ſint, * adiunctis alijs, à quibus in Domino adiuuari poſſint.

In Exa. c. 4. §. 14 35 In docenda doctrina Chriſtiana pueros, ac pſonas rudes,publice vel priuatim, prout occaſio ſe obtulerit, & in Domino ei cōmodius viſum fuerit, tanquā in re propria noſtri inſtituti Nouitios exercendos curabit,habita perſonarum ratione.

In Exa. c. 4. §. 15 36 In confeſſionibus audiēdis, & prædicatione Diuini verbi domi,aut foris, circa finē primi anni

proben-

probetur, qui ad huiusmodi ministeria idonei inuenientur, & bonæ ędificationis specimen iam dederint, eo tamen modo, ne tanquam operarij ordinarij ad ministeria hęc exercenda exponantur, sed breui tempore, & ad probationem.

37 Tametsi exercitia spiritualia exactè omnibus in principio tradenda sunt; quo ad reliqua tamen experimenta, si quod eorum permutandum, aut multum moderandum iudicaret, id ne faciat inconsulto Prouinciali: quamquam anteponere, aut postponere ipse ea poterit, pro ratione personarum, temporum, aut locorum.

38 Aduertat, vt hæ probationes inter se debitis spatijs distinguantur, ita, vt Nouitij vna peracta, aliquãdiu ad solita exercitia Domus probationis redeant, vt corpore, & spiritu recreati, vberiorem fructum ex præteritis laboribus colligant, ea tamen ratione, * vt intra annum omnes absoluantur. Quod si peculiari aliqua de causa, hæ probationes ad secundum annum differendæ viderentur, prius Prouincialis consulatur. *In Ex. c.2 §.6

39 Præter hæc experimenta, alia fieri hoc biennio probationis possunt, & hæc eadem ex parte repeti, quando in Domino ita expedire iudicauerit, & quidem omnia cum maturitate, & prudentia, & ædificatione etiam externorum, unt facienda. In Ex. c.4 §. 16 & p. 9 c.3 §. 8 & lit. E.

De institutione & regimine Nouitiorum.

40 NE fiant mortificationes publicę, nisi ordinariæ, iuxta Constitutiones, vt sunt

præter

præter ſolita experimẽta, petere oſtiatim eleemoſynam, comitari Emptorem ad comportanda ea, quæ emuntur, indui veſtibus vilioribus, quæ tamen religioſos deceant, & alia id genus, vt in officio Rectoris dicitur.

P.3.c.2 lit.C.& in Ex.c. 1.S. 13. & lit.F.

41 Conuenit, vt qui probantur, veſtitus ratione ad mortificationẽ, & abnegationem ſui, & ad mundum, eiuſque vanitatem ſub pedibus conculcandam iuuentur, & id quidem quantum conſuetudo, officium, & perſonarum circunſtantiæ patientur. Diſcretioni autem eius relinquitur, habita ratione ædificationis, an cum eiſdem veſtibus, quas ex ſæculo tulerunt, incedere ſint permittendi, an vero cum alijs eas permutari oporteat.

P.3.c.1 lit.V.

42 Conferet, vt aliquando occaſionem præbeat ijs, qui probantur, exercendi obedientiæ, & paupertatis virtutem, eoſdem tentando ad maiorem ipſorum vtilitatem ſpiritualem, in hoc tamen mẽſura iuxta vniuſcuiuſque vires obſeruetur.

Part. 6. c.3.S.1.

43 In pœnitentijs, & corporis afflictionibus aduertat, ne nimius huiuſmodi rerum vſus tantopere vires debilitet, vt poſtea ad miniſteria noſtri inſtituti inutiles reddantur: nec contra, tanta in illis ſit relaxatio, vt feruore ſpiritus refrigeſcente, humani ac inferiores affectus incaleſcant.

44 Lectiones fiant de his, quæ ad inſtitutũ pertinent, & continẽtur Litteris apoſtolicis, Regulis, & Conſtitutionibus, præcipue vero de ijs, quæ in examine, & tertia parte habentur, aut de alijs quæ eo referuntur, mutata interdum materia, vt tædiũ

tollatur

tollatur; modus vero lectionum facilis sit, & simplex, & ad Nouitiorum animos ad instituti amorem, & solidarum virtutum perfectionem promouendos accommodatus.

45 Explicetur breui enarratione doctrina Christiana, ac modus bene, & cum fructu confitendi, communicandi, Missam audiendi, & eidem decenter ministrandi, orandi itidem, meditandi, & libros denique pios legendi pro captu vniuscuiusque, tradatur. P.3.c.1 §. 26.

46 Admoneat crebro Nouitios, vt in omnibus rebus Deum quętant, & in suis actibus intentionē puram ad Dei beneplacitum dirigant, * vt familiares cum Deo in spiritualibus deuotionis exercitijs esse curēt; & tandem ita sint instructi Nouitij, * vt nihil perfectionis, quod diuina gratia consequi possint in absoluta nostri instituti obseruatione, prætermittant. P.3.c.1 §.26. * P. 10. §. 2. * P.6.c. 1.§.1.

47 Omnes perspectos habeat, vt magis illis prodesse possit, ad quod iuuabit, cum illis frequenter singillatim agere, & rationem ab vnoquoque rerum suarum suauiter exigere: in his autem priuatis colloquiis magnam vtilitatem positam esse sciat.

48 Det operam, vt Nouitij religiosam modestiā præseferant, iuxta Constitutiones, & regulas, quæ de ea conscriptæ sunt, in quibus tempore Nouitiatus diligenter instituendi erunt. P.3.c.1. §.4.

49 Cognoscat, quem procedēdi modum in oratione; & examine seruent, & petat, interdū, an cōtra aliquē defectum adhibeant examen particulare, &

re, & quando resistunt tentationibus, an proprijs remedijs vtantur: In acquirendis virtutibus, quã rationem teneant: & intelligat demum, an in his omnibus præstent ea, quæ ab ipso acceperunt.

Par.3. c.1. lit. A. 50 Si aliquis solicitetur, vel perturbetur ab hominibus, qui in via spiritus non bene procedunt, & expediat illum in alium locum transferri, Prouincialem tempestiue moneat.

P.3.c.1. lit.D. 51 Si duo in eodem cubiculo habitent, alter eorum eiusmodi sit, vt minime dubitetur, quin alter sit eius societate profecturus, & eandem ob causam inter cubicula, quæ seorsum vnicuique iuniorum assignantur, par est, aliquos maturos ex antiquioribus intermisceri.

P.3.c.1 lit. B. 52 Si aliquando permittendum videretur, vt aliquis consanguineos, vel amicos, quos in seculo habebat, alloqueretur, coram aliquo à Superiore ad id designato, id fiat, & breuiter, nisi particulares ob causas aliud statueret Superior totius Domus, vel Collegij.

53 Nouitij non sunt, vt plurimum, assignandi in socios nostris, qui adeunt domos secularium, nec debent habere officia publica, in quibus necessarium sit agere cum externis, vt Emptoris, Ianitoris, & Sacristæ.

P.3.c.1 §. 3. & lit. D. 54 Videat, num aliqui in schedulis, Nouitijs assignandi sint, vt cum eis loqui possint, quorum exẽplo, & colloquijs proficiant in Domino, & si cum alijs sine facultate egerint, debitam eis pœnitentiam iniungat.

P.3.c 1. lit.T. 55 Admoneat eos, ne vota ante biennium emit-

tant

tant ſine Superioris facultate, quã in primo anno Nouitiatus, ſolus Prouincialis re mature cõſiderata dare poterit. * Horum autẽ, qui hæc vota ſemel apud ſe ex licentia Superioris, iuxta formulam Societatis, emiſerint, memoria in libro aliquo aſſeruetur, & poſtea tẽpore Nouitiatus, * bis in anno ſtatutis tẽporibus, † ſeorſum ab alijs, qui bienniũ expleuerunt, ipſi ſimul inter ſe illa renouabunt. *P. 5. c. 4. lit. G. *Can. 9. Cõg. 4. †Can. 1. Cõg. 2.

56 Diligenter obſeruare debet in toto probationis decurſu, an ineptus aliquis, aut inutilis noſtro inſtituto probabiliter futurus ſit: in quo maior habenda eſt ratio boni cõmunis Societatis ad gloriam Dei, quam particularis cuiuſque: quid autem ſentiat in hac re, ad minimum ſexto quoque menſe ad Prouincialem ſcribat, vt ipſe prouideat.

57 De ſingulis etiam ſub finem biennij ad eundem ſcribat, vt cum illius facultate conſueta vota Societatis emittant, * aut diutius probẽtur: prius autem quam vota emittant, † per hebdomadæ ſpatium ſe colligant, & aliqua exercitia ſpiritualia, præter alia, quæ præſcripta ſunt, faciant. *In Ex. c. 1. §. 12 & c. 4. §. 43. † Ibidẽ c. 4. § 41

58 Scholaſtici, qui ſtudijs abſolutis tertium probationis annum peragunt, in varijs experimentis, & ſpeciatim in nonnullis iam dictis, quamuis illis prius iam perfuncti fuerint, probentur. * Huius autem probationis tempore in ſchola affectus ſe exerceant, & in rebus ſpiritualibus, & corporalibus, quæ ad profectum in humilitate, & abnegatione vniuerſi amoris ſenſualis, voluntatis, & iudicij proprij, & ad maiorem cognitionem, & amorem Dei conferunt, inſiſtant. In Ex. c. 4. §. 16. *Pat. 5. c. 2. §. 1.

59 Adhi-

Par.4. c.4.§ 41 59 Adhibeat diligentiam, vt Coadiutores temporales in modo orandi iuxta Constitutiones instruantur, eosque mysteria Rosarij doceat, & priuatim instruat, * vt ad suæ vocationis ministeria afficiantur, & sorte Marthæ contenti sint.

*In Ex. c.6.§.6. & 7. & p.1.c.2. §.2. 60 Exhortationibus ordinarijs omnes intersint, Coadiutores tamen tēporales, & indifferentes nō interrogentur in Conferētijs, nisi cū rerum & personarum delectu, nec ad Tonos cōueniāt: & ij qui dē per sex mēses ad minimum in Domo probationis sint: reliquo autē biennij tempore, sic sub cura Magistri erūt, vt alijs officijs ad instar aliorū Coadiutorū vacare possint, & tēp⁹ ordinariū orationis Dom⁹, vel Collegij, vbi agēt, habeāt: experimēta tamen, ad quæ apti fuerint, intra annū absoluant.

61 Quando erit concio domi, vel in Ecclesia, quam Nouitij sint audituri, eo die à Lectionibus, & Conferentijs, & Tonis liberi erunt.

62 Singulis hebdomadis, die vna à solitis exercitijs vacent, in qua aliquid honestæ recreationis poterunt sumere domi, vel foris.

De examine semestri Nouitiorum.

In Ex. c.1.§.13. & c. 4. §.4. 63 SExto quoque mense per biennium probationis, litteras Apostolicas & Regulas vnusquisque videre, & considerare debet, * & Examen, relicto secundo & tertio capite, & alijs, quæ ad gradum suum non pertinent, vt Regula 12. & 13. dictum est; deinde postquam hæc omnia viderit, interrogetur.

*P.1.c. 1.lit.D.

64 An

64 An prædictis omnibus contentus sit, an vero aliquid dubij, vel difficultatis circa ea occurrat; quæ experimenta peregerit,& quomodo in illis se habuerit.

65 An vires sibi corporales,& spirituales suppetere sentiat ad labores perferendos,qui in Societate requiruntur: *num deliberatum habeat animi propositum viuendi,& moriendi in hac Societate IESV Domini nostri. In Ex. c.5.§.4. * Ibidē c.3.§.14

66 Examen hoc factum esse notetur scripto, vt constet. Quod si quid noui occurrat,aut si qua mutatio alicuius momenti accidat, Superiorem certiorem reddat.

67 Demum qui sic examinatus est,reddet rationem conscientiæ suæ Superiori,aut ei,quem Superior delegauerit, * & ab vltima confessione generali incipiendo generaliter confitebitur Sacerdoti,qui fuerit à Superiore designatus. In Ex. c. 4. §. 38 * Ibidē §.41.

De ordine Domus probationis.
CAP. IV.

68 NOuitij mane post pulsum campanæ, dū surgunt,dum se induunt,& lectum decenter operiunt,aliquas orationes ad Deum fundant, aut aliquid in Domino meditentur, & reliquo semihoræ spatio,pia aliqua lectione,aut alia ratione ad orationem se præparare poterunt. *P.4.c. 4. §.3. & 4. & lit. B.& C.&Canon. 6. Cōg.4.

* 69 Postea integrā horam orationi mentali,aut vocali vel meditationi dent, iuxta cuiusq; captū,

& Magistri Nouitiorum instructionem.

70 Absoluta oratione, media illis conceditur hora ad lectum,& cubiculum cōponendū,& ad dispiciendum,quē fructum ex oratione collegerint.

P.4.c.4. §.3. *Par.3. c.1.§.12 & 20. 71 Post hæc, Missam deuote, & reuerenter audiant,qua absoluta, *intersint lectioni,seu exhortationi, quæ de rebus spiritualibus bis in hebdomada,per dimidiam horam, illis fiet; reliqua autem dimidia statim repetent audita, & conferent inter se terni, aut quaterni, sine vlla disputatione, sed cum humilitate, & modestia.

72 Sequenti die,ijs de rebus, vt melius ad praxim reducantur,eadem hora fient collationes,hac ratione, vt lectione præcedenti breuiter per vnū, aut plures à Magistro designatos repetita, proponat aliquis quomodo vincatur talis tentatio, aut difficultas in re proposita, aut vnde oriatur hoc, vel illud impedimentum, & quid remedij possit adhiberi,& alia similia:postquam autem aliqui dixerint quid sibi occurrat,Magister constituet,quid tenendum sit.

Par.4. c.4.§.3. & 4. 73 Reliquo toto tēpore vsque ad examen,quod semper ante prandium fiet per quartam horę partem,in suis officijs, aut in aliquo exercitio corporali, aut labore manuum à Magistro Nouitiorum *P.3.c. 1.§.20. præscripto occupabuntur: *aliquid tamen temporis quotidie,præsertim ante prandium tribuant Regulis,& Doctrinæ Christianæ,& alijs,quæ iudicio Magistri Nouitiorum cuique conuenient,ad- *P.3.c. 2.lit.D. discendis,& memoriæ mandandis.

74 Post examen sequatur prādium, quo absoluto ho-

to, horam integram recreationi dabunt, tam qui in priore, quam qui in posteriore mensa pransi erūt. Tempore autem recreationis, poterūt mutuo colloqui, dummodo pauciores quam quattuor non conueniant, nisi aliter Magistro videretur. Agent autem de exemplis vitæ Christi, vel Sāctorum, aut de his, quæ cum ædificatione in Societate fiunt, aut de re aliqua vtili in Domino.

75 Expleto recreationis tempore, audito campanæ pulsu, se se ad cubicula recipiāt, (præter eos, qui in aliquibus officijs occupati erunt) vt aliquid legant, vel scribant, vel quid aliud agant, iuxta Magistri præscriptum.

76 Post finitam horam, omnes cum Magistro conuenient, & pensum aliquod eorum, quæ antea memoriæ mandauerint, reddent. * postea explicabitur illis bis singulis hebdomadis, per dimidiam horam Doctrina Christiana, deinde eam recitabunt vno stante, & interrogante, & alijs respondētibus, vel sese inuicem interrogantibus, & instruantur in modo docendi illam, iuxta morem regionis. Vno vero die cuiusque hebdomadę, fiant Toni. P.3.c.1 2.§.20.

77 His expletis, ad sua officia, vel ad aliquid legendum, aut ad alias occupationes se conferent: * deinde ante vltimam horam, quæ cœnam præcedit, per semihoram orationi vacabunt: ipsam vero horam vltimam, sequentem ante cœnam, partim officijs domesticis, partim corporali exercitationi, vel alijs occupationibus, quas Magister pręscripserit, impendent. Dec.41 Cōg.2. & Can. 12.cōg. 1.

78 Post cœnam horam integram recreationi da-

* P. 4. c. 4. § 3. & 4. bunt, reliquo tempore vſque ad examen (* quod ſemper fiet antequam cubitum eant per quartam horæ partem) poterunt aliquid legere, vel alia ratione ſe ad orationem ſequentis diei præparare, vel aliud facere, pro arbitrio Magiſtri Nouitiorũ.

P. 3. c. 1. lit. D. 79 Nouitios inter ſe conuerſari non conuenit: ſed ſilentium inuicem, & cum alijs obſeruare, niſi in rebus in quibus loqui neceſſe ſit, excepto recreationis tempore, de quo iam ſupra dictum eſt.

De examine eorum, qui biennio abſoluto in Scholaſticos approbatos admittuntur.

CAP. V.

P. 4 c. 3. § 3. 80 POſtquam quis biennium Nouitiatus, peractis experimentis, expleuerit, & ad interrogationes, quæ ſexto quoque menſe fiunt reſpõderit, antequam vota Scholaſticorum emittat, interrogetur.

In Ex. c. 7. § 3. 81 An velit ſe duci ſinere circa ea, quibus ſtudere debet, ac ſtudiorum modum, & tempus iuxta quod Superiori videbitur.

In Ex. c. 7. § 4. 82 An contentus futurus ſit eodem, atque alij, modo, in Collegio agere, nulliſque priuilegijs, aut prærogatiuis minimum omnium, qui in eo fuerint anteire, omnem ſui curam Superiori relinquendo.

In Ex. c. 7. § 5. 83 An ſtatuerit omnino apud ſe, ſtudijs abſolutis, ac probationibus peractis, Societatem ad viuendum in ea & moriẽdum, ingredi in eo gradu, quẽ Superior conſtituerit, ad maiorem Dei gloriam.

84 Admo-

84 Admoneatur, quod votis post biennium ab ipso emissis non poterit sine facultate Generalis à Societate nostra recedere, nec ad aliam religionē, excepta Carthusiensium, trāsire sub pœna excommunicationis ipso facto incurrenda iuxta Bullam Pij V. anno 1565. expeditam.

De examine Scholasticorum studijs absolutis.
C A P. VI.

85 SCholastici studijs suis absolutis, statim postquam ad tertium annum probationis peragendum missi fuerint, generatim interrogandi sunt, an firmi in sua deliberatione, & votis, & promissione Deo oblatis, antequam ad studia se cōferrent, permaneant; vt eorum status melius cognoscatur, & ipsi magis in Domino iuuari possint. In Ex. c. 7. §. 7

86 Interrogentur etiam, & examinentur particulatim eisdē interrogationibus, & examine, quo sexto quoque mense, antequam ad studia mitterentur, interrogati fuerūt, vt Superioribus eorum memoria renouetur, & mutatio, si aliqua in rebus iam affirmatis accidisset, cognoscatur. In Ex. c. 7. §. 8

87 Postremo reddent rationē vitæ suæ, inchoando ab eo tempore, quo eam reddiderunt, quando ad studia missi sunt. In Ex. c. 4. §. 39.

REGVLAE MODESTIAE.

P.3.c.1 1
5.4.
N conuerſatione noſtrorum illud in vniuerſum dici poteſt, vt in omnibus externis actionibus, appareat in noſtris modeſtia, & humilitas coniuncta cum religioſa maturitate; ſpeciatim autem hæc obſeruanda erunt.

2 Caput huc illuc leuiter non moueatur, ſed cum grauitate, vbi opus erit: & ſi opus non ſit, teneatur rectum cum moderata inflexione in partem anteriorem, ad neutrum latus deflectendo.

3 Oculos demiſſos vt plurimum teneant, nec immoderate eos eleuando, nec in hanc, aut illam partem circunflectendo.

4 Inter loquendum cum hominibus præſertim alicuius auctoritatis, non defigatur aſpectus in eorum vultus, ſed potius ſub oculos.

5 Rugæ in fronte, ac multo magis in naſo euitentur; vt ſerenitas exterius cernatur, quæ interioris ſit indicium.

6 Labia nec nimis compreſſa, nec nimium diducta.

7 Tota facies hilaritatem potius præ ſe ferat, quam triſtitiam, aut alium minus moderatum affectum.

8 Veſtes ſint mundæ, & cum religioſa decentia compoſitæ.

9 Manus, ſi non in ſuſtinenda veſte occupentur, decenter

decenter quietæ teneantur.

10 Incessus sit moderatus sine notabili festinatione, nisi necessitas vrgeret: in qua tamen, quantum poterit, decoris ratio habeatur.

11 Omnes denique gestus, ac motus eiusmodi sint, qui apud omnes ædificationem pariant.

12 Si plures simul erunt, ordinem præscriptum à Superiore, bini, vel terni incedendo, seruent.

13 Si loquendum fuerit, meminerint modestiæ, & ædificationis tum in verbis, tum in ratione, ac modo loquendi.

2 Quomodo ſe habeat circa obedientiam etiã intellectus, paupertatem, caſtitatem, & vſum aliarum virtutum, & quarum præcipue ſtudio intentus ſit.

3 An ſentiat aliquas animi perturbationes, aut tentationes moleſtas, & de facilitate, ſeu difficultate, & modo eis reſiſtendi, & ad quos affectus, vel peccata ſit magis propenſus & incitatus.

4 An contra Conſtitutiones, vel Regulam aliquam, vel ordinationem Superiorum firmum iudicium habuerit, vel contra eam diſputauerit.

5 Quid ſentiat de ipſo inſtituto Societatis, & medijs, quibus illa vtitur ad ſuum finem conſequendum, & quem experiatur in ſe zelum animarum.

6 Quomodo ſpiritualibus rebus ſit affectus, quantum temporis orationi tribuat, & num vocali, an potius mentali iuuetur, & vtri plus temporis tribuat, & quem modum in orando teneat.

7 Num in vſu rerum ſpiritualium conſolationẽ & deuotionem habeat, an vero contra deſolationem, ariditatem, & vagationem animi patiatur, & quomodo in ijs ſe gerat.

8 De fructu quem ex communione, confeſſione, examine, præſertim particulari, & alijs exercitijs ſpiritualibus percipiat.

9 Num poſt vltimam rationem conſcientiæ, quam reddidit, maiorem an minorem fructum fecerit, & quem animum experiatur ad perfectionẽ conſequendam.

10 Quomodo obſeruet, quę ex Cõſtitutionibus,

& Regulis tum communibus, tum officij sui ad eũ pertinent.

11 De mortificationibus, pœnitentijs, & alijs exercitationibus, quæ faciunt ad spiritus profectum; & in specie de præparatione ad iniurias, & ad alia, quæ ad Christi crucem pertinent, ferenda, atque de eorum desiderio.

12 De socijs, & quomodo ex eorum conuersatione proficiat in Domino, & an alicui plus sit familiaris, quam alijs.

13 An auersionem animi sentiat ab aliquo, & an offensus sit in aliquo à Superioribus, vel Officialibus, vel quauis alia persona, & quomodo sit affectus erga Superiores.

14 An tentationes aliquas sit passus, quas alij intellexerint, præsertim circa vocationem.

REGVLAE PEREGRINORVM.

1 Persuadeant sibi, peregrinationis finem non tam esse corporis defatigationem, & vt multum iter conficiant, quam vt ex ea fructũ aliquem spiritualem percipiãt; atque ex eo fine, & iter ipsum, & ceteros peregrinationis labores moderentur.

2 Litanias simul omnes quotidie in ipso itineris ingressu, vel Itinerarium dicant; nec orationẽ, & consueta examina pretermittant, & alias etiam Regulas obseruent, quantum ratio itineris permittet.

3 Studeant frequenti oratione, & meditatione comitem itineris sibi Christum facere: & colloquijs interdum pijs, & religiosis, ac lectione alicuius libri pij molestias itineris leuare poterũt. Quod si cum externis in via, aut in hospitijs egerint, meminerint pro ratione sui gradus habita ratione tẽporis & personarum, sermones de rebus spiritualibus inducere, & fructum aliquem, quoad poterunt, efficere.

4 Eleemosynas simpliciter pro Christi amore petant; vt omni spe illa abiecta, quã in pecunijs, & rebus creatis habere possunt, integre, vera cũ fide & ardenti amore eam in suo creatore, ac Domino constituant; memores, à Christo Domino Apostolos sine sacculo, & pera missos; ipsum etiam Dominum non habuisse, vbi caput reclinaret. In Ex. c. 4. §. 12.

5 Indul-

In Ex. c. 4. §. 12. & 26 5 Indigentia, & penuria rerum corpori necessariarum probari exoptent, vt ad incommoditate͂ ibi, somnisque capiendi libenter assuefiant: * iniurias
* Ibide͂ §. 44. vero, illusiones, & opprobria, quæ in itinere inferri contigerit, patienter cum Dei gratia ferant, gaudeantque, materiam præberi sibi imitandi aliquo modo Christum Dominum, eiusque vestibus, atq; insignibus seipsos induendi.

6 Qui maioribus pollent ad viam peragendam viribus, eos, qui sunt infirmiores, subsequi & non præcedere debent: & iter cuiusque diei horum debilium infirmitate commensuretur: quod si quis viribus destitueretur, iumento, aut alia ratione iuuari debet: qua in re non qualitatis personarum, sed necessitatis, & caritatis fraternæ ratio est habenda.

7 Si quis in morbu͂ incideret, ita vt vlterius progredi non posset, nec expediret reliquos ibi mora͂ trahere, si vicinum esset Collegium, aut Domus Societatis, eo esset æger (si modo morbus patiatur) deducendus: alioqui aliquis ex nostris illi erit socius relinquendus; vt consolationi ei sit, & auxilio: ægro autem viribus restituto, cœptum iter ambo prosequentur.

8 Si in via ab honesto, & pio amico inuitarentur, posset, qui præest, hospitalitatis beneficiu͂ admittere: tu͂c aute͂ curare debe͂t verbis, & religioso exe͂plo hospites ędificatos in Domino relinquere.

9 Eiusde͂ ædificationis, & exempli in omnibus hospitijs meminisse debe͂t; sobrietatis etia͂ in me͂sa, & modestiæ in co͂uersatione nunqua͂ obliuiscantur.

10 Cum

10 Cũ in itinere ad Collegia, vel Domos Societatis diuertẽt, ſtudeant omnes bonum ædificationis odorem exemplo vitæ, ac morum, noſtris relinquere. De rebus vero aut perſonis aliorum Collegiorum, aut Domorum nihil loquantur, aut tractent, niſi ad ędificationem.

11 Si tranſierint per locum, vbi Domus, aut Collegium Societatis ſit, nihil ab externis, nec pro ſe, nec pro alijs petant, aut accipiant ſine facultate Superioris eiuſdem Domus, vel Collegij.

12 Omnes alij, qui iter faciũt ex noſtris equites, aut pedites, has regulas peregrinorum ſuo modo, quantum fieri poteſt, etiam ſeruent: & tam peregrini, quam reliqui, qui iter faciunt, patentes litteras ſui Superioris habere curent.

P. 4. c. 10. §. 7. 1 IVS officium erit, Præpositum, vel Rectorē iuuare in ijs, quæ in genere, vel in particulari ei commēdabit: nec dispēsandi, aut mutādi, aut quidquam faciendi, nisi ex eiusdem præscripto, facultatem habebit.

2 Valde commēdatum sibi existimet quod pertinet ad obseruationem Constitutionum, Regularum, Ordinum communium, & approbatarum consuetudinum Domus, vel Collegij: ideoque habeat in scriptis, & aliquando legat, tam cōmunes omnium, quam particulares Superioris, & officialium Regulas, & eosdem officiales suas habere, intelligere, atque obseruare curet.

3 Officiales visitet quoties opus fuerit, obseruādo quomodo suū officiū exequātur: quod saltē alternis diebus faciet. frequēter etiam visitabit cubicula, & alia loca domus, vt videat, quomodo omnia se habeant.

4 Cū quis ab officio aliquo amouetur, curet, vt is suū successorē instruat de ratione exercendi illud, iuxta regulas, & consuetudines à Superiore approbatas.

5 Animaduertat in temporum mutationibus, quomodo in Collegio vel Domo fieri debeat horarū, ciborum, vestiumq; mutatio, & Superiori in memoriā reducat, p̄sertim bis in anno, sub initium veris, & autumni: obseruet etiā crebo, nū aliquid desit ex necessarijs, aut abundet; eorūq; potissimū rationē habeat, qui in corporis cura minorem de

seipsis

ſcipſis ſolicitudinem gerunt;curetque,vt adſit,cũ Medicus ægrotos inuiſet.

6 Quotidie hora ſibi deſignata,de rebus omnibus domus rationem Superiori reddat,à quo excipiet in libello ad id parato, quæ ei facienda committet,& cum primum commode poterit, eidem referat,quæ executus fuerit.

7 Redigat Superiori in memoriã ea,quę neceſſaria domui iudicabit,vt de coemẽdis reb⁹ ad victũ, & veſtitum neceſſarijs ſuis tẽporibus, de fratrũ nimio,aut exiguo labore,de ſanitate,& ſimilibus.

8 Notet, ac referat Superiori tam defectus, ſi quos vel Domi, aut in Collegio animaduerterit, vel aliunde intellexerit,quam quæcũque alia quæ ad bonam gubernationem conuenientia ei occurrent: tum etiam circa res ſibi commiſſas, & quaſuis alias,vt quomodo ſe noſtri habeant circa Obedientiam,orationem, ædificationem, & in omnibus virtutibus profectum, & ſtudium.

9 Curet per æditũum, vel aliquem alium deſignatum obſeruari,an omnes die ſtatuto communicauerint; & ſi quis intra tempus deſignatum ad confeſſionem, aut communionem non accederet, intelligat à Superiore, num * ſubtrahendus ei ſit cibus corporis,donec cibum ſpiritus ſumat. *p. 3.c. 1.lit.Q.

10 Peculiarem habeat curam,vt domus munda ſit, & omnia vbique decenter ſuis locis cõpoſita; ſed præcipue in ijs,quæ ab externis videri ſolent.

11 Noctibus ſingulis portas domus, quibus in publicum exitur,videat an bene clauſæ ſint.

12 Deſignet aliquem ex cõmiſſione Superioris,

qui

qui cõmunes lucernas domus opportuno tẽpore incẽdat, & extinguat, qui item publicas fenestras suo tempore aperiat, & claudat, ac pro abluenda facie, & manibus in loco destinato aquam infundat, & pro ijs extergendis, mantilia, ab ijs, quæ in vsum refectorij sunt, distincta, adhibeat, quæ alia Sacerdotibus, alia non Sacerdotibus destinata erunt, & bis saltem in hebdomada mutabuntur.

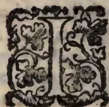
13 Studeat animos Patrũ, & Fratrũ inter se per beneuolentiam, & præsertim cum Superiore per obedientiã vnire, & si quid minus æquo animo aliquis ferret, velit potius in se (quoad fieri potest) quã in Superiorem, causam reijci, veluti in iniungendis pœnitentijs, quas ipse iuxta præscriptum Superioris imponet, & tam in eis, quã in reprehensionibus, ab animi perturbatione caueat, caritatemque præ se ferendo studeat, vt illi quibus pœnitentias imponet, merito sibi iniungi cognoscãt.

14 Si quando absente Superiore aliquid acciderit, quod adeo vrgeat, vt commode Superior expectari nequeat, id Minister, auditis Consultoribus, exequi poterit, quamuis in specie non sit ipsi commissum; dummodo existimet iuxta Superioris mentem id fore, statimque redeunti quod factum fuerit, referat. Quod autem sibi ordinarie agendũ erit, absente Superiore, ab eo curet intelligere.

15 Si Subministrũ habuerit, vtatur eius opera in ijs, quæ cõmode per se facere non poterit, iuxta præscriptũ Superioris: si vero non habuerit, alternis saltem diebus singula cubicula visitet, & alia quæ in officio Subministri continentur, suppleat.

REGV-

REGVLAE CONSVLTORVM.

1 Ntelligant quanti momenti ſit eorum officium, vt Superiores eorum conſilio, & relatione adiuti melius, & facilius gubernare poſſint. Par. 4. c. 10. §. 7. & p. 9. c. 6. §. 14.

2 Sint amatores boni communis, illudq; in omnibus conſultationibus præ oculis habeant: atque vt Diuinæ inſpirationi dent locum, & ſaniora ſint eorum conſilia, in ſuo ſenſu non nimis abundent. Par. 9. c. 5. §. 2.

3 In conſultationibus ſynceram intentionẽ habeant, & à perturbatione liberam, vt fideliter, & debita cum modeſtia Caritatis, & Obediẽtiæ memores ſententiam dicant.

4 Sint inter ſe maximè Caritate coniuncti, & alter alterum honore præueniat, atque apud alios alter alterius exiſtimationem verbis factisque tueatur. Si vero contingat aliquem in conſultationibus diuerſæ aut etiam ſingularis eſſe ſententiæ, nemo vllam ab eo alienationem, vel habeat, vel oſtendat.

5 Rem, de qua conſultatur, bene intelligãt; nec ſint in dicendo præcipites; ſed negotio ſecum conſiderato, & oratione præmiſſa, præcipue cum de rebus agitur difficilibus, ſententiam ſuam aperiãt: quòd ſi quid ex tempore diſcutiendum proponeretur, & id ſibi maturius conſiderandum iudicarent, Superiori ſignificabunt.

6 Explicare breuiter debent sententiæ suæ rationes: quod si ad rem confirmandã aliorum rationes essent dissoluendæ, id etiam modeste faciant.

7 Cum Superior Consultoribus auditis aliquid statuerit, iudicium ipsi suum illius iudicio submittent: neque extra consultationem, aut quod statutum fuerit, sibi displicere, aut se in alia fuisse sententia significabũt; laudẽt potius Superioris consilium apud alios, atque tueantur. Quod si ob rei, de qua agitur, grauitatem, adhuc sentirent ad aliũ Superiorem esse rem deferendam, quod nihil monitione sua se effecturos sperarẽt, re prius apud se maturius considerata, & oratione præmissa ad immediatum illius Superiorem, aut si is non prouideat, ad supremum id facere ne prætermittant.

8 Etiam si non interrogentur, si quid tamen in mentem venerit, quod ad commune bonum, vel alicuius personæ particularis pertineat, poterunt id Superiori proponere, vt is statuat, num ea de re sit deliberandum, nec ne.

9 Consultores neque ea, quæ quisque in consultatione senserit, neque ea, quæ proposita sunt, aut definita, alijs significare debent; præcipue cum res ipsæ secretum exigunt. Superioris autem erit ea quæ definientur, promulgare, cum opus esse iudicabit.

P.4 c. 17.§.7. 10 De litteris ad Superiores suo tempore mittendis, seruent diligenter quæ in formula scribendi à Consultoribus exiguntur. Et hæ litteræ sigillo, quod apud Admonitorẽ erit, obsignatæ mittãtur: nec quisquã eorum sciat, quid alius scripserit.

11 Si

11 Si quis ex nostris ad Generalem scripserit, & litteras Admonitori, aut alicui ex Consultoribus tradere voluerit; is acceptas cum suis, aut sub suæ propriæ manus inscriptione ad Generalem mittendas curabit.

12 Si quid circa victũ, vestitum, labores, & occupationes Superioris, aut circa gubernationem, moderandum, augendum, vel mutandum censerent, illum præmissa oratione admonendum curent, quod fere per Admonitorem faciant. P. 9. c. 4 §. 1. 3. & 4. & Cano. 34. Cõg. 1.

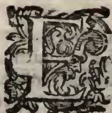
13 Si quis cum eis de difficultate aliqua sua, aut perturbatione agat, ita cum suis monitis, & consilio iuuare studeant, vt semper, quantum possint, existimationem Superioris tueantur.

14 Ad omnia melius obeunda, superiorum suorum, & aliorum Officialium Regulas teneant, Cõstitutionesque, & reliqua omnia, quæ ad nostrum institutum, & administrationem pertinent, familiaria sibi reddant.

15 Ita suum munus exequantur, vt nullã gubernationis partem sibi assumant, atque ea submissione se gerant, vt ceteris Obedientiæ exemplum præbeant.

REGVLAE ADMONITORIS.

P.9.c.4 §.4.

1
A modestia, & humilitate officium suum obeat, vt subditum decet erga Superiorem, quem Christi loco habet: niti enim debet, ne huius muneris occasione, reuerentia atq; Obedientia interior, vel exterior in ipso debilior reddatur.

2 Animaduertat autem, ne reuerentia hæc, & Obedientia fidelitatem, aut necessariam libertatē opprimat, quo minus Superiorem admoneat de ijs quæ, præmissa oratione, proponenda in domino iudicabit.

3 Admoneat Superiorem de ijs, quæ maior pars Consultorum ei dicēda iudicauerit: de alijs vero, quæ siue ipsi in mentem venient, siue ab alijs suggerentur, non facile eum admonebit, sed de ijs dūtaxat, quæ non leuis momenti post orationem esse censuerit, siue illa ad personam, siue ad officium Superioris pertinebunt iuxta * Constitutiones & Decreta.

4 Ea, quorum Superiorem admonuerit, meminerit tacitus apud se seruare; quamuis interrogatus à Consultoribus de ijs, quę ipsi commisissent dicenda vel à Superioribus, rationem sui officij eis debebit reddere.

* P.9.c. 4.§.4.& c.5.§.2. & can. 34.cōg. 1.

5 Cum Superior cuiuspiam rei admonitus, illi remediū non adhibuerit, Admonitoris erit cū debita-

bita submissione iterum, & sępius eum commonefacere: quod si emendationē nō sperat, facta prius oratione, id Superiori significet.

6 Admonitoris erit, ordinarias epistolas Consultorum suis temporibus colligere, atque ad mediatos Superiores mittere, nisi eas illi alia via mittere voluerint, simulque referet eisdem, vtrum illi scripserint, an non.

7 Caueat, ne occasione sui officij debitā subordinationē, & obseruantiā subditorum erga suos Superiores aliqua ex parte imminuat, aut debilitet.

8 Sigillum apud se habeat, quo suas, & Consultorum ac aliorum nostrorum litteras, si ad eū detulerint, qui ad mediatos Superiores scribere voluerint, obsignare possit. Hoc tamē nulla ratione, sine facultate Superioris, vti licebit, nisi in ijs litteris, quæ ad Superiores mediatos scribentur.

FORMVLA SCRIBENDI.

P.8.c.1 §.9. 1 Agnopere iuuerit ad animorum vnionem in Societate, litterarum vltro citroq; missarum inter inferiores, & Superiores frequens commercium, & crebro alios de alijs certiores fieri, & audire, quæ ex varijs locis ad ædificationem, & eorum quæ geruntur cognitionem, afferuntur.

2 Superiores Domorum, & Rectores scribant singulis hebdomadis ad suum Prouincialē in Europa, in Indijs vero, vt suis Prouincialibus visum fuerit commodum & opportunum,

P. 8. c. 1.litt. L. & Can. 28. cōg. 2. 3 Scribant autem ad suum Prouincialem de statu personarum, & rerum omnium, non solum quæ inter nostros, sed etiam quæ per ministeria Societatis erga externos in Domibus suis, vel Collegijs fiunt, & non tantum de his, quæ recte se habent, sed etiam de his quæ secus; & quoad fieri poterit, curent, vt omnia tanquam præsentia Prouincialis cernat.

Part. 6. c.4.§.4. 4 Primo quoque tēpore ad suum Prouincialem scribant Superiores Domorum, & Rectores de obitu eorū, qui in suis locis decedunt: Prouincialis vero reliquos de sua Prouincia admonebit, vt quā primū * solitis suffragijs, & orationibus eorū animæ iuuētur, & statim Præpositū Generalem, & vicinos Prouinciales certiores reddat, vt simile of-

* Can. 11. Cōg. 3.

ficium præstare possint.

5 Missi ad fructificandum in agro Domini, scribant ad suum Prouincialem, aut ad eum, quem ille designauerit, singulis hebdomadis, vel quoties ipsis fuerit præscriptum, * vt per crebram litterarum communicationem, quantum fieri potest, totum successum suarum missionum illi declarent. *P.8.c. 1 lit. L & Can. 28. Cõgr. 2. *P.7.c. 2. §.2.

6 Prouinciales Superioribus Domorum, & Rectoribus, ac ijs, qui in missionibus versantur, singulis mensibus, priuatis autem personis, quibus, & quando opus erit, scribant. P.8.c.1 lit L. & Can. 28 Cõg. 2.

7 Prouinciales omnium Prouinciarum Europæ scribant ad Generalem semel quolibet mense: Rectores autem, & Superiores Domorum, & Magistri Nouitiorum tertio quoque mense. Par.8. c. 1. lit. L & Can 28 Cõg. 2.

8 Prouinciales Indiarum scribant Præposito Generali, quando se obtulerit nauigationis commoditas: Rectores vero, & Superiores Domorum, ac Magistri Nouitiorum ex Indijs semel, ex Brasilia, & noua Hispania bis in anno, si se obtulerit occasio. Can 28 Cõg. 2.

9 Prædicti omnes extraordinarie sibi mutuo scribant quoties necessitas vrgebit. P.8.c.1 lit. L & Can. 28 Cõg. 2.

10 Superiores Domorũ, & Collegiorum, & Magistri Nouitiorum scribant ad Generalẽ, quæ alicuius momẽti fuerint, etiamsi approbante Prouinciali fiant: Illa vero potissimum scribãt, in quibus Prouincialis admonitus, vel nõ prouidet, vel prouidere nequit, vel postquã Prouincialis cum illis tractauerit, ipsi ab eius iudicio dissentiunt: sed tũc quidem addant, quid Prouincialis responderit, &

quibus rationibus ipsi ab eo dissentiant, interim tamen ei per omnia obediant.

11 Cum Prouinciales scribent Generali, curabunt vt statum Domorum, & Collegiorum suorum, ac totius Prouinciæ bene explicent, & suppleant si quid intellexerint, quod Superiores Domorum, & Collegiorum minus declarauerint, & in vniuersum ita scribere debent, vt Generalis omnium rerum, omniumque personarum, ac Prouinciarum statum, quoad eius fieri possit, ante oculos habeat.

Can.28 Cōg.12. 12 Generalis ad Prouinciales scribet secundo quoque mense, ad Rectores vero & Præpositos Locales sexto quoque mense, nisi aliqua necessitas prius ad respondendum suadeat.

13 Si quis nostrorum aliquid per litteras cum Præposito Generali, aut cum suo aliquo alio mediato Superiore tractare velit, ne impediatur, nec ipsorum litteræ ad eos scriptæ aperiantur, neque mediatorum Superiorum ad ipsos.

14 Litteræ nostrorum, quæ negotia continent, solum ad Præpositum Generalem, & non ad alios, qui cum ipso agant, destinentur; poterit tamen ad eos scribi, vt illa tractari, & expediri curent.

15 Litteræ negotiorum, ad quorum expeditionem Procuratoris Generalis opera, aut informatione opus erit, proprijs litteris ad Prępositum Generalem scribantur, adiecta exterius littera P. sub inscriptione earum.

16 Negotia maioris momenti, ex vtraq; India, & Brasilia ternis exemplis scribantur, binis autem

ex reliquis Prouincijs, si sit periculum, ne litteræ intercidant, vel certe in proximis litteris earum summa repetatur:& vt inueniantur, cum opus fuerit, quæ scripta sunt ad Generalem, exemplũ eiusmodi litterarum, vel earum summam in libro aliquo, qui scribunt, apud se retineant.

17 Si quid secreti scribendum, vel soli Superiori committendum sit, seorsum in propria epistola scribatur, quæ cum alijs in eodem fasciculo colligata includatur, adiecto exterius (soli) sub inscriptione eiusdem epistolæ: quod si eiusmodi epistola sola mitteretur, alia charta inuoluatur, quæ absque (soli) inscriptionem habeat.

18 In rebus, quæ secretum requirunt explicandis, his vocabulis vtendum erit, vt ea intelligi nisi à Superiore non possint; modum autem præscribet Generalis.

19 Nullus inferior, nisi morbo impeditus, litteras ad Superiorẽ ex sua commissione scribi faciat.

20 Consultores Rectorum, & Superiorum Localium litteras obsignatas ad Prouincialem dabunt bis in anno, mense Ianuario, & Iulio, & ad Generalem singulis annis mense Ianuario: Consultores vero Prouincialium ad Generalem mense Ianuario & Iulio, nisi res aliqua ita vrgeret, vt de illa, etiam extra hæc tempora scribendum iudicarent.

21 Ijs litteris syncere, & sine amplificatione omniq; priuato, aut humano respectu semoto, significabunt, quid sibi de Superioribus, quorũ sunt Consultores, & de eorũ administratione, ac rerũ statu, scribendũ in domino videatur, oratione tamẽ præmissa,

missa, & re prius diligenter considerata.

P. 4. c. 17. §. 7. 22 Vt Rector Vniuersitatis de omnibus Præceptoribus, & alijs de Societate; ita etiam Cancellarius & Cõsiliarij Vniuersitatis de ipso, ac alijs scribent semel singulis annis mense Ianuario Præposito Generali, & bis in anno mense Ianuario, & Iulio Prouinciali.

P. 4. c. 17. lit. L 23 Huiusmodi litteræ Consultorum, & horum Officialium Vniuersitatis mittantur obsignatæ, nec quisquam eorum sciat, quid alius scripserit.

24 Quiuis Præpositus, & Rector habeat librum, in quo scribantur Visitationes Domus, vel Collegij à Generali approbatæ, in quo etiam scribãtur ordinationes aliæ alicuius momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab ijs quæ temporariæ sunt, separatim notẽtur; alia vero quæ Visitator, & Prouincialis præscripserint, in alio libro scribantur.

25 Si quid scribendum esset de rebus, quæ externorum aliquem attingerent, ita scribatur, vt etiam si litteræ in eius manus inciderint, offendi non possit.

De litteris annuis.

P. 8. c. 1 lit. M. & decr. 73 ac Can. 28. Cõgr. 2. 26 SVperiores Domorum, atque Rectores curent ea obseruari, quæ in dies in eorum Domibus Collegijsq; per nostros Dominus operari dignatur, quæq; ad nostrorũ consolationẽ, ac proximorum ædificationẽ pertinent, ex quibus seligãt optima quæq;, atq; in ordinẽ redacta, sub finem

nem cuiusque anni ad suum Prouincialem mittāt.

27 Prouinciales ex omnibus Superiorum Localium, atque Rectorum suæ Prouinciæ, & eorum, qui in Missionibus versantur, epistolis, reiectis vel additis ijs, quæ videbuntur, singulis annis mense Ianuario, rerum gestarum capita latine collata, ex quibus deinde vnæ litteræ annales Romæ conficiantur, manu ipsorum subscripta Romam ad Generalem destinent.

28 In ea cōpendiaria narratione hic ordo seruabitur: Recensebunt initio numerum nostrorum in vniuersum, tū etiam singulis Domibus, Collegijs, & Missionibus nominatis, quot sint in ijs Sacerdotes, Præceptores, Scholastici, & Coadiutores temporales, itemque quot admissi sint eo anno in Societatem, quotque è vita decesserint: neque deinde necesse erit ad singula Collegia aut loca redire, nisi aliquid in ijs contigerit peculiari narratione dignum.

29 Agent primo de profectu nostrorū in Domino, & explicabunt, si quid in eo genere ędificationē facere possit: deinde de ministeriis Societatis erga proximos, vt de concionib⁹, lectionib⁹ sacris, doctrina Christiana, & exercitijs spiritualibus, visitatione carcerū & hospitaliū, reconciliatione dissidentium, de pœnitentiū frequentia, & de alijs nostri instituti pijs operibus; ita tamen vt ea tantum commemorentur, quæ sunt alicuius momenti. Itē de Scholis, & discipulorū numero, & profectu, præsertim in Vniuersitatibus & Collegijs maioribus, de bona itē Societatis existimatione, de contradi- P.8 c.1 lit. M.

ctionib⁹ autẽ, & perſequutiónibus, ſi quæ fuerint, ea tantum attingant, quæ ędificationi fore videbuntur. Dicent etiam de piorum erga noſtros caritate, & eleemóſynis paulo inſignioribus.

30 Hęc omnia exponẽt, quã pleniſſime fieri poterit (ſemper tamẽ vitata nimia prolixitate) adhibitis omnib⁹ circunſtantijs, etiã nominibus eorũ, qui eas res geſſerunt, vt ſi opus fuerit, aliquando conſcribi poſſit hiſtoria. Qua etiã de cauſa cũ aliquid occurret dignũ memoria, quod tamẽ propter aliquã causã non expediat omnibus vulgari, id ſcribent ſeparatim integre, & perfecte: in illa autem cõmuni narratione vel omnino reticebunt, vel ea tantum excerpẽt, quæ ędificationi eſſe poſſunt. Et quæ ad externos pertinent, ita narrẽtur, vt in ea ipſa domo aut ciuitate, vbi ſcribuntur, ac vbique publice legi citra cuiuſquam offenſionem poſſint.

31 Cũ litteræ annuæ Romę confectæ ad Prouincias mittentur, legantur quam primum in ſingulis Domibus & Collegijs. Et vt Coadiutores noſtri temporales ex latinis etiã litteris fructum aliquẽ percipiãt, ſit aliquis, qui illarum ſummam, aut interpretationẽ aliquo modo explicet: neque vltra duas hebdomadas retineri debent, vt ad reliqua loca citius deferantur: poſtquam vero vbiq; perlectæ fuerint, in præcipua Domo, vel Collegio eiuſdem Prouinciæ aſſeruentur, & ſimul conſuantur.

P.8.c.1 lit.N.& p.9.c.6. S. 3. & can.28. Cõg.2.

De Catalogis & Informationibus annuis.

32 AD clariorem omnium noſtrorum cognitionem, Superiores Domorum, & Colle-

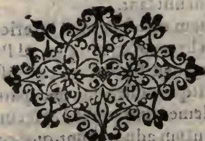
Collegiorum, duos catalogos conficiant ante id temporis, quo Procuratores Prouinciarum ad Generalem veniunt, ita exacte, ac si nunquam missi fuissent. In primo describantur omnes, qui in suis Domibus, vel Collegijs, ac missionibus sũt, in quo contineatur vniuscuiusq; nomen, cognomen, patria, ętas, vires, tempus Societatis, studiorum, & ministeriorum, quæ exercuit; & gradus in litteris, si quos habet, & an Professus, vel Coadiutor sit, &c. & à quo tempore.

33 In secũdo catalogo dotes, & qualitates vniuscuiusq; describantur, videlicet, ingenium, iudiciũ, prudentia, experiẽtia rerum, profectus in litteris, naturalis complexio, & ad quæ Societatis ministeria talẽtum habeat: quæ omnia diligenter, re Deo prius commendata, & mature considerata, & omni priuato affectu semoto, syncere, & breuiter perstringẽda erunt, & vtrumque catalogum ad suum Prouincialem mittant.

34 Sub finem cuiusque anni interiecti, tertium etiam alium breuem catalogum ad Prouincialem mittant, continentẽ nomina, & ministeria, in quibus vnusquisque nostrorum occupatur: mittant etiam supplementum primi, & secundi catalogi, in quo ea tantum adnotabunt, quæ eo anno de nouo occurrerint addẽda; vt qui in Societatem interim fuerint admissi, aut ab ea defuerint, vel quod mortui sint, vel alia quauis causa.

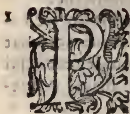
35 Hunc tertium catalogum, & supplementum primi & secundi catalogi totius prouinciæ, cũ narratione pro annuis litteris, de qua dictũ est, ad Generalem

neralem mittet Prouincialis mense Ianuario: primũ vero, & secundum per Procuratorẽ Prouinciæ, ad eundẽ sigillo suo obsignatos perferendos curabit: Quod si quid ipsi in his catalogis, & informationibus notandum addendumue videretur, id seorsum ad Generalem scribat.

REGV-

REGVLAE PRAEFECTI RERVM SPIRITVALIVM.

1 Ræfectus rerum ſpiritualium cognitionem inſtituti Societatis, & zelum boni progreſſus ipſius habeat, & in Obedientia, & Humilitate exemplum alijs præbeat, * & amabilem ſe eis exhibeat, vt ad eum omnes confugiant, confidenterq; ſua omnia detegant, & ab eo conſolationem, & auxilium ſperent in Domino. P. 4. c. 10. ſ. 7. *P. 3. c. 1. ſ. 12.

2 Inſtruat noſtros priuatim, ſecundum vniuſcuiuſque captum, quomodo interius, & exterius ſe habere debeant, & ad id exhortetur, & in memoriam redigat, & amanter admoneat, * præſertim vt puram habeant intentionem diuini ſeruitij, & familiaritatem cum Deo in ſpiritualibus deuotionis exercitijs, & zelum ſyncerum animarum. P. 3. c. 1 ſ. 12. * P. 10. ſ. 2.

3 Petat quem procedendi modum in oratione, & examine habeant, & ſi contra aliquem defectũ examen particulare faciant, & ſi contra inordinatos affectus propria remedia adhibeant, & in ſolidis virtutibus acquirendis, præſertim in Obedientia quid obſeruent, & de pœnitentijs, & alijs deuotionibus.

4 Sicubi in his à rectitudine deflexerint, eos dirigat, iuxta modum Societatis; erga cuius inſtitutũ, curet, vt omnes bene affecti ſint, & det operam, vt orandi, & meditãdi modos, quos docuit Pater noſter

ſter Ignatius in libro Exercitiorum, retineant, & vt illo libro familiariſſime vtantur; videatque ne dum noſtri deuotionem habere procurant; caput lædant, aut vires corporis nimis debilitent.

5 Verſatum ipſum eſſe oportebit in lectione librorum ſpiritualium, & vnicuique decernat tempus, * & modum cum fructu eos legendi, qui ſint faciliores, & noſtro inſtituto magis conuenientes.

*Par. 3. c. 1. §. 20.

6 Peculiarem habeat curam conſolandi afflictos, & tepidos exhortandi, remedia pro cuiuſq; infirmitate, vel neceſſitate adhibendo; qualia ſunt frequentius communicare, plus temporis orationi impendere, Exercitia ſpiritualia facere, plus aliquid pœnitentiæ aſſumere, libros aliquos ſpirituales legere, & ſimilia. Quæ autem ex his ipſe concedere poſſit, & in quibus ad Superiorem recurrendum ſit, ab eo intelligat.

Par. 1. c. 2. §. 2.

7 Parem quoque adhibeat diligentiã, vt Coadiutores temporales quieti ſint, & ſorte Marthæ contenti, * & pro eorum captu illos inſtruat, † myſteriaque Roſarij doceat, vt maiore deuotione illud recitare poſſint.

*P. 3. c. 1. §. 20. & lit. R.

8 Doceat omnes, vt præmiſſa oratione, & cum magna reuerentia ad Sacramentum altaris accedant, & poſt eius perceptionem per aliquod temporis ſpacium orent, & gratias agat.

* P. 4. c. 4. lit. C.

9 Præter eos, quos ſatis inſtructos Superior iudicauerit, cũ vnoquoq; agere de his vltra menſem ne differat; ſæpe vero conſideret, quẽ fructum bonorum operũ ex oratione, & ex reliquis rebus ſpi-

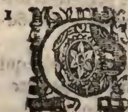
ritualibus

ritualibus colligant, vt in dies magis in Domino proficiant.

10 In his autem omnibus videat, ne ordo vnicuique præscriptus impediatur, ac præsertim studia illorum, qui litteris dant operam, nisi cum Superior aliter iudicauerit.

11 Curam peculiarem habeat Nouitiorum, si qui Domi vel in Collegio fuerint, nisi à Superiore aliunde prospectum sit, & erga eos obseruare studeat ea, quæ iuxta Magistri Nouitiorum, & Examinatoris Regulas obseruari commode poterunt.

REGVLAE PRAEFECTI ECCLESIAE.

1
Vret, vt Aedituus Regulas suas obseruet, quas Præfectus ipse apud se etiam habeat.

2 Præbeat illi catalogum singulis diebus sabbathi, quo dies festi, ac ieiuniorum proximę hebdomadæ contineantur, vt eum in refectorio recitet in cœna diei Dominicæ sequentis.

3 Singulis diebus sabbathi vesperi in Sacristia scripto proponat, quemadmodum quotidie Sacra sint facienda sequenti hebdomada, & quo ordine rem diuinam in Altari summo facturi sint, qui ad hoc fuerint designati.

4 Detur opera, ne in Altari maximo desit vnquam Sacrum quo tempore celebrari solet, habeaturque ratio, ne plura Sacra simul inchoentur, sed commode omnia suis spatijs distinguantur.

P.6.c.4 5 Curam gerat Missarum, & orationum, quæ
S.3. pro defunctis Societatis, * & pro Fundatoribus,
*P.4.c. & Benefactoribus, † ac pro ipsa Societate fieri
1. & p. debent, quas ex subiecto catalogo intelliget; &
7.c.4.S. catalogum earum, quæ secundum nostrum insti-
3. & 4. tutum, & ex præscripto Generalis ordinarie faciē-
† P.10. dæ sunt, referat in duas tabellas, quarum alteram
S.1. appendat in Sacristia, alteram in alio conuenienti loco; quæ initio cuiusque mensis publice in refectorio legetur.

6 Cum

6 Cum Superior aliquid in Sacro Deo commendari, aut Sacra ipsa, quæ ab omnibus facienda sint, applicari ad finem aliquem iusserit, curet scribi in schedula in Sacristia affigenda.

7 Quæcunq; auté ex his non ab omnibus facienda erunt, ea Præfectus vnicuique priuatim significanda curabit.

8 Librum habeat, vbi mandata Superiorum de his rebus, si aliquandiu duraturæ, aut non statim faciendæ sint, scribantur, ne memoria excidant, & cum fuerint adimpleta, deleantur.

9 In Collegijs & Domibus probationum curet iuxta ordinem Superioris de candela danda Fundatoribus iuxta Constitutiones. P.4.c.1 §.3.

10 Si quando externi Sacra aliqua fieri postulauerint, se Superiorem consulturum respondeat; nisi eius animum perspectum iam habeat.

11 Externos Sacerdotes ad faciendum Sacrum in nostro templo, non sine delectu admittat; sed eos tantum, qui ædificationi sint, præsertim notos, idque iuxta ordinem Superioris: & intelligat an a suo Ordinario legitimam habeant facultatem.

12 Videat an Sacerdotes Regulas suas obseruent, & num barbam, & coronam decenter tonsam habeant, Part.4. c.8.§.2.

13 Per se, vel alium a Superiore designatum, promouẽdos ad Sacerdotium instrui curet, & videat vt ad Romanę Ecclesiæ ritum tam ij, quam omnes Sacerdotes se acommodent, * & ne confessiones audiant, nisi sint legitime approbati. *P.7.c. 4.§.5. †In ex. c.1.§.3. &p 6.c. 2.§7.& p.10.*. §.5.

† 14 Animaduertat, ne vllæ pro Sacris faciendis

aut confessionibus audiendis eleemosynæ admittantur.

Part. 6. c. 2. §. 8. & cano. 23. cōg. 2. 15 Nulla sit in ecclesia arcula, in qua Eleemosynæ conijciantur, siue pro nobis, siue pro alijs.

16 Det operā, vt Sanctissimum Domini Nostri Corpus decenter in custodia conseruetur, diligenter cauens, ne vnquam in ea Sacramentum desit, habita cōmunicantium ratione, & vt saltem decimoquinto quoque die innouetur, & Sacris absolutis in tabernaculo claui obseretur.

17 Quādo nostri in templo commuuicauerint, curet Pręfectus, vt id faciāt separatim ab externis.

18 Oleum Sanctum, vt oportet, asseruatum singulis annis renouet, & Sanctorum reliquias (quæ quidem mobiles fuerint) in tabernaculo ad id deputato decenter custodiat: si quando autem deuotionis causa ostendendæ erūt, duo cerei accendantur; atq; huius tabernaculi clauē vnā ipse habeat, & alteram diuersam Præpositus, aut Rector.

19 Cruces, Calices, ornamenta, & reliqua id genus, vt par est custodiantur; nec desint velamina ad cooperiendos calices, & alia ad diuinum cultū, & ornatum necessaria.

20 Mutari faciat Altarium, & Sacerdotum ornamenta, quod ad colorem attinet, habita temporū, & Festorum ratione, iuxta ritū Romanæ Ecclesiæ.

21 Cū templū ornandū fuerit, nihil sine facultate Superioris ad eam rē cōmodato ab externis petat, detq; operā, vt quod acceptū fuerit, accurate custodiatur, & dominis quam primum reddatur.

22 Si templum instauratione, aliqua in parte indiguerit,

diguerit, aut alijs ad diuinum cultum necessarijs, prouideat, sicut ipsi à Superiore fuerit pręscriptũ.

23 Superiori in memoriam redigat, vt aliquos designet, qui de concionibus, & modo concionandi iudicare possint; quorum saltem vnus concioni intersit, vt Concionatorem, cum opus fuerit, & Superiori videbitur, admonere possit. P. 4. c. 8. lit. C.

24 Conciones & lectiones templi, horæ spatiũ superare non debent: eo vero ordine Missæ dicantur, ne impediant, quo minus conciones tempore præfixo inchoentur.

25 Aduertat ne viri in templo, mulierum locum occupent, neue ex aduerso earum, quantum fieri poterit, maneant.

26 Curet ne domi desint Confessarij, qui necessarij in templo nostro sunt, & vt confessiones vespere decenti hora absoluantur.

27 Pridie Palmarum Confessarios admoneat, vt Constitutionem illam obseruent, quæ ad externos ad suas Parochias dimittendos Eucharistiæ sumendę gratia pertinet, & ante id tempus, si consuetudo regionis id postulauerit. P. 7. c. 4 §. 5. & lit. D.

28 Officia Hebdomadæ Sanctæ, & vesperæ (si hæ dicentur,) fiant tono simplici more Societatis sine cantu etiam firmo, nisi vbi Generalis Præpositus dispensauerit: id autem quod de vesperis dictum est, de Benedictione candelarum, & ramorum intelligatur. Par. 6. c. 3. lit. B. & canon. 9. cong. 3.

29 Cum aliquid petendũ erit pro Ecclesia, aut vsu Sacristiæ, intelligat in ea re Superioris volũtatẽ, eamq; exequatur; cumq; pecuniæ alicuius momẽ-

 ti sum-

ti summa dabitur, aut colligetur, eã deponat apud Procuratorem in scrinio aliquo, cuius clauem vnã Superior habeat, & alteram diuersam ipse Praefectus.

30 Librum habeat, in quo eleemosynarum, quae Ecclesiae vsibus dantur, & expensarum rationes constent.

31 Panni omnes linei semper mundi seruentur, & separatim corporalia, atque etiam purificatoria (quae quatuor cruces in angulis habeant) lauentur, & vtrorumque ablutio, & cineres eorum, quae vetustate consumpta comburuntur, in sacram piscinam mittantur.

32 Catalogum vnum rerum omnium Ecclesiae mobilium, quae alicuius momenti sunt, custodiat; in altero vero illa scribantur, quae aut noua sibi traduntur, cum die, anno, &c. aut vetustate consumuntur, vt possit cum exigetur, prioris catalogi rationem reddere: saepe etiam res pretiosiores inspicere, ne aut laedantur, aut amittantur, arcis in quibus seruantur, & Sacristiae ianuis bene clausis, & munitis.

P.6.c.4 lit. B. 33 Cum nostrorum aliquis extremum diē obierit, spatio diei naturalis decenter teneatur, nisi ratione mali odoris, aut ex alia iusta causa, anteuerti hoc tempus Superiori posse videretur.

Can.27 Cōg.1. 34 Obseruetur circa vestitū Sacerdotū mortuorū, quod de viuentibus dicitur in Cōstitutionibus; vt scilicet vtamur eo modo, quo Sacerdotes honesti eius regionis, in qua versamur, vti solēt: fratres vero q Sacerdotes nō sūt, sepeliātur eo modo induti

quo

quo alij Clerici honesti, qui Sacerdotes non sunt, sepeliri solent.

35 Curam suscipiet sepulchri, candelarum, & precum, quæ consueto more dicuntur, rerumque ceterarum, quæ ad eam rem erunt necessariæ. P. 6. c. 4. §. 3. & Can. 27. cōg. 1.

CATALOGVS MISSARVM ET ORATIONVM, QVAE NOSTRIS PRÆSCRIBVNTVR.

SACRA IVXTA nostrum institutum à Sacerdotibus Societatis ordinarie facienda.

Singulis annis.

1 IN principio cuiusque anni vnusquisq; Sacerdos Missam celebret pro nostra Societate.

Par.10. §.1.

2 Singulis annis præscripto die, inquo memoria fundationis Collegij, vel Domus fit, Missa cū solẽnitate pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis ce

P.4. c.1 §2. & Can.18 Congr. 3.

ORATIONES iuxta nostrum institutū, ab ijs, qui Sacerdotes non sunt, ordinarie faciendæ.

Singulis annis.

ET singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem integrum Rosariū Dominæ nostræ, videlicet centum quinquaginta Aue maria, & quindecim Pater noster, aut tres coronas recitent.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt ad eandẽ intentionem vnam coronam, aut tertiam partem Rosarij recitent.

lebretur; & reliqui Sacerdotes, qui in Collegio, vel Domo habitauerint, pro eisdem sua Sacrificia offerant.

Singulis mensibus.

3 In principio cuiusque mensis vnusquisque Sacerdos Missam Celebret pro nostra Societate. Par. 10. S. 1.

4 Initio cuiusq; mensis omnes Sacerdotes, qui in Collegio, vel Domo fuerint, pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis semel Missæ sacrificium offerant. P. 4. c. 1 S. 2.

Singulis hebdomadis.

5 Singuli Sacerdotes pro illis de Societate, qui extra Prouinciã moriuntur, semel in quauis hebdomada Missæ sacrificium offerant. Can. 11 Cõg. 3.

Singulis mensibus.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionẽ tertiam Rosarij partem, aut vnã coronam recitent.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiã Rosarij partem recitent.

Singulis hebdomadis.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiam Rosarij partem recitent.

Et

6 Singulis hebdomadis, vbicunque fuerint decem, vel pauciores Sacerdotes, pro nostra Societate vna Missa à designato à Superiore dicetur; duæ vero, si fuerint plures, quã decem; tres autem, si fuerint plures, quam viginti; & ita deinceps in reliquis decadibus, si numerus Sacerdotum fuerit maior.

P. 10. §. 1.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem septẽ Pater noster, & septem Aue Maria recitent.

7 Singulis hebdomadis pro Benefactoribus viuis, & defunctis propriæ Domus vel Collegij, præter eas, quæ pro Fundatore dicũtur, vna, aut duæ, aut plures Missæ pro numero Sacerdotum offerantur, seruando ordinem modo prædictum.

P. 7. c. 4 § 4.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem septẽ Pater noster, & septem Aue Maria recitent.

8 Singulis hebdomadis Missa semel pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis à designato à Superiore celebretur.

P. 4. c. 1. §. 1.

Et vnus ex ijs, qui Sacerdotes non sunt, à Superiore designatus, ad eandẽm intentionem vnam Coronam, aut tertiam partem Rosarij recitet.

Et

9 In Domibus & Collegijs, quæ saltem viginti ex nostris alere possunt, etiam si non habeāt proprium Fundatorem, fiant pro ijs viuis, & defunctis, qui eorum fundationē notabiliter adiuuerunt, eadem Sacra quę pro Fundatoribus ordinarie fieri solent.

P. 4. c. 1. lit. E

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intētionem pro eisdem facere debēt easdē orationes, quæ pro Fundatoribus ordinarie fieri solent.

Sacra ab eisdem extraordinarie facienda.

Orationes ab eisdem extraordinarie facienda.

10 Cum primum Societas in Collegij alicuius possessionem venerit, quilibet Sacerdos ter Sacrum faciat pro superstite Fundatore ipsius, ac Benefactoribus.

P. 4. c. 1. §. 4.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandē intentionem Rosarium integrum aut tres coronas recitent.

11 Cum ex hac vita idem Fundator excesserit, singuli Sacerdotes ter Sacrum pro animabus illius, & Benefactorum faciant.

Par. 8. c. 1. §. 4.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandē intentionem Rosarium integrum aut tres coronas recitent.

12 Idē iudicium erit de Communitatibus, vel

P. 4. c. 1. lit. D. & E.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, integrū

Ro-

Rebusp. quæ nõ moriuntur: fient enim tria Sacra pro viuentibus, & tria pro defunctis earum. Sic etiam faciendum, quando plures simul fundationem constituunt.

13 Cum primum Societas in alicuius Dom⁹ professę possessionem venerit, quilibet Sacerdos intra illam Prouinciam ter Sacrum faciat pro superstite Fundatore ipsius, ac benefactoribus: & quando vita functus fuerit, alia tria Sacra ab eisdem pro animabus illius & benefactorum fiant.

14 Pro Communitatibus vero, & pluribus, qui simul Domus professæ fundationem constituunt, fiant intra eandem Prouinciam, quæ de Collegijs dicta sunt num. 10. 11. 12.

15 In Domo, vel Collegio, vbi qs de Societate decesserit, singuli Sa-

Rosarium, aut tres coronas pro viuentibus Communitatibus, & totidem pro defunctis earum recitabũt. Similiter faciẽt, quando plures simul fundationem constituunt.

Can. 18 Cõg. 3. Et singuli eiusdẽ Prouinciæ, qui Sacerdotes non sunt, integrum Rosarium, aut tres coronas pro superstite Fundatore, ac benefactoribus: & quando vita functus fuerit, alterum Rosarium integrum, aut tres coronas pro animabus illius, ac benefactorum recitent.

P. 4 c. 1. lit. D. & E. Et singuli eiusdẽ Prouinciæ, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem faciant quæ de Collegijs, eisdem numeris dicta sunt.

Can. 11 Cõg. 3. Et singuli eiusdẽ Domus, aut Collegij, qui Sacerdotes non sunt, pro

co

cerdotes pro eo tria Sacra, in alijs vero Prouinciæ locis duo Sacra faciant.

eo tres coronas, aut tres partes Rosarij, pro alijs vero eiusdem Prouinciæ duas coronas, aut duas partes Rosarij recitent.

16 Cum de obitu cuiusque nostrorum, qui extra Prouinciam obijt, significatur, per vniuersā Societatem omnes Sacerdotes in Missis, illius animam Deo commendent, pro cuiusque deuotione.

Can. 11 Cōg. 3.

Et singuli qui Sacerdotes non sunt, in suis orationibus illius animā Deo commendent, pro cuiusque deuotione.

17 Omnes Sacerdotes curent, iuxta Constitutiones, frequenter orare pro vniuersa Ecclesia, ac pro ijs præsertim, qui maioris sunt momenti ad eius vniuersale bonū, cuiusmodi sunt Principes Ecclesiastici, & seculares, & alij, qui multum prodesse, vel obesse bono animarum possunt; & pro amicis, & benefactoribus, viuentibus, & vita functis, & pro alijs,

P. 7. c. 4. §. 3. & lit. A.

Et omnes, qui Sacerdotes non sunt, idem iuxta Constitutiones curare debent.

Ora-

in quorum auxilium peculiariter ipsi, & reliqui de Societate in varijs locis inter fideles, & infideles incumbunt,* & etiam pro male affectis erga nostram Societatem.

* P. 10. lit. B.

Sacra ex præscripto P. N. Generalis ab vnoquoque Sacerdote Societatis ordinarie facienda.

18 Vnusquisq; Sacerdos singulis mẽsibus duo Sacra faciat, alterũ pro Indijs, & Gentium conuersione: alterũ pro Regionibus Septentrionalibus, & Hæreticorum reductione, & in alijs Sacrificijs, & orationibus eadem Domino commendabit.

19 Singulis hebdomadis vnuſquiſque Sacerdos Sacrum vnum ad intentionem Reuerẽdi Pa-

Orationes ex præscripto P. N. Generalis à singulis, qui Sacerdotes non sunt, ordinarie faciendæ.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, vnam coronam, aut tertiam partẽ Rosarij pro Indijs, & Gentium conuersione, & alteram coronam, aut tertiam Rosarij partem pro regionibus Septentrionalibus, & Hæreticorũ reductione recitẽt, & in alijs orationib⁹ eadẽ Domino cõmẽdabũt.

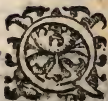
Et singuli, qui Sacerdotes nõ sunt, ad eandẽ intentionem vnam coronam, aut tertiã Rosarij par-

tris nostri Generalis faciat,&in alijs Sacrificijs, & orationibus eandem Domino commendabit.

partem recitent, & in alijs orationibus eandem Domino commendabunt.

Non intendimus per ea, quæ superius recensentur, excludi reliqua Sacra, & orationes omnes, quæ pro occurrentibus necessitatibus à Superioribus imponi ad tempus solent.

REGVLAE SACERDOTVM.

QVAE de disciplina religiosa in Regulis, & instituto nostro seruanda omnibus proposita sunt, ea Sacerdotes, pro ratione sui gradus, sibi præcipue dicta existiment, & obseruent.

2 Diuinum Officium nitantur attente, deuote, & opportuno tempore recitare.

3 Ita viuere studeant, vt quotidie merito celebrare possint; ad idque conducet (quāuis ex *Constitutione octauo vt minimum quoque die confiteri teneantur) sæpius in hebdomada confiteri.

*In Ex. c. 4. §. 25.

Par. 4. c. 8. §. 2.

4 Cærimonias Missæ ex vsu Romano accurate vnusquisque obseruet; in eaque celebranda pronunciationem, & quamcunque aliam exteriorem actionem ita moderetur, vt non minus aliorū ædificationi, quam propriæ deuotioni seruiat; & ideo semihoram in faciendo Sacro nec multum excedat, neque ita breuis sit, vt illam non expleat.

Par. 4. c. 8. §. 6. & lit. F. & Can. 21. Cō-gr. 1. & Can. 20 Congr. 3.

5 Qui in summo Altari Sacra facturi sunt, simulatque campanæ se vocantis pulsum audierint, vel admoniti fuerint, ad vestes sacerdotales induendas se conferant, vt in tempore exire ex Sacristia possint.

6 Salutare tradēdæ doctrinę Christianæ ministerium pueris, ac rudibus, quod à sui origine nostra Societas tanto affectu cōplexa est, pari omnes studio

dio promouere curent.

7 Intelligant sibi ratione peculiari incumbere, vt exercitiorum spiritualiũ, quæ tantopere ad Dei obsequium conferre cernuntur, vsum valde familiarem habeant; quò, & alios ad ea suscipiẽda adducere, & in eo tam vtili armorum spiritualium genere tractando dexteritatem habere possint. Par.4. c.8.§.5. & p.7. c.4.§.8. & lit.F.

8 Omnes ij, quibus ex Obedientia confessiones audiendi sanctum munus committitur, multum ad id affici studeant, & tanquam nostri instituti valde proprium magni faciant. P.7.c.4 §.5.

9 Nemo ad confessiones audiendas accedat, nisi à Superiore deputatus, & qui simul intelligat, quam facultatem ad hoc munus ab eo habeat. P.7. c. 4 §.5.

10 Modum ea Sacramenta ministrandi, quæ Sacerdotes nostræ Societatis tractare possunt, perspectum omnes habeant, * in eoque vniformes sint, quãtum regionum varietas patietur: formam tamen & rationem absoluendi ab excommunicatione, & alijs censuris, & peccatis, eandem omnes sequantur; attendantque, ne ex modo vtendi facultatibus Societatis, Ordinarij, & Parochi iurè offendi possint. P.4.c. 8. §. 4. & lit.D *P.8.c. 1.§.8.& p.10.§. 9.

11 In casibus conscientiæ, ijsque præsertim, qui ad censuras, casus reseruatos, & restitutiones pertinent, sese diligenter exerceant; earumque rerum Compendia, & breuem interrogandi methodum, ac contra singulorum peccatorum species, exempla, & dicta Sanctorum, atque alia salutaria remedia comparare studeant. P.4.c.8 & lit.D *Par.3. c. 1.§.8 & p. 8. c.1.§ 8. & p.10. §.9.

* 12 Cõfessarij inter seipsos, & in modo ꝓcedendi cum

di cũ pęnitentibus conformes esse curent; & quantum res tulerit, ita aliorum Confessariorum existimationi vnusquisq; consulat, vt omnes intelligãt, mutuo caritatis & vniformis doctrinę vinculo, Societatis Confessarios in Christo esse colligatos.

13 Vocati ad Ecclesiam ad confessiones audiẽdas, statim cum animi alacritate eo se conferant; & quo maior pœnitentium multitudo futura est, eo magis tempestiue ab alijs occupationibus se expediant.

14 In templo confessiones, dum concio fit, vel sacra lectio, nemo audiat.

15 Confessarij ita audiant pęnitentes, vt mutuũ aspectum fugiant; sic enim attentius, & liberius audient: quod si locus non erit eiusmodi, vt tabula Confessarium à confitente diuidat, manus interposita inter faciem propriam, & confitentem, qui ad latus esse debet, id præstabit.

16 In audiendis confessionibus fœminarum pręsertim, seueros potius se, quam familiares exhibeant: in vniuersum tamen paterna quædam, & spiritualis grauitas in eis eluceat.

17 Eos, qui crebrius confitentur, maxime fœminas, breuiter expediant, nec de rebus ad confessionem non pertinentibus in confessione loquantur: extra confessionem vero, si oportebit eas alloqui, longum sermonem ne misceant, & oculos modeste demissos habeant.

18 Quãdo quis à Superiore mittetur ad cõfessiones fęminarũ audiendas, vel alia de causa eas adierit, *socius, quem Superior ipsi designabit, quãdiu

*P.3.c.1.S.3.

cũ fœminis Sacerdos loquetur, eo in loco erit, vn de videre eos, ſed non, quæ ſecreta eſſe oportet, au dire poſſit, quantum loci diſpoſitio patietur; quod ſi non pateretur, curet omnino Sacerdos, ne oſtiũ ſit clauſum, nec locus obſcurus.

19 Particularem perſonarum, præſertim fœmi- P.6.c.3 narum curam nemo ſuſcipiat: & quamuis Confeſ- §.5. ſarius pro ſuo munere in vita ſpirituali pœniten tẽ inſtituat, nullius tamen obedientiam admittat.

20 Si quis vni confiteri ſolitus, ab eodem alium Confeſſarium adeundi facultatem petierit, vel ea non petita adierit, id ſibi gratum eſſe Cõfeſſarius benigne oſtendat.

21 Vt ſanitatis etiam ratio ad Dei gloriam habeatur, confeſſiones mane ad horam vſque prandij tantum audiant; ita vt cum ſignum primæ mẽſæ audietur, ſtudeant, ſe ita accommodare, vt ad ſecundũm accedant; niſi forte pœnitentium neceſſitas aliud exigat.

22 Nemini aut petere, aut accipere quidquam liceat, ſiue ab ijs, quorum confeſſiones audiuerit, ſiue ab alijs, quod vel in pauperes diſtribuat, vel alteri ſatisfactionis nomine reſtituat; niſi Superior, cum opus eſſet, ſecus faciendum iudicaret.

23 Et ſi vota ad perfectionis ſtatũ pertinẽtia, vt ſancta laudari debent, & circa ea Confeſſarij cõſiliũ, ſed magna cũ cõſideratione, dare poſſint: quia tamẽ non humanam, ſed diuinam vocationem requirunt, nemo ad ea emittẽda quemquã inducat; verum ad orationẽ tales hortetur, vt a Deo adiuti, vocationem ſuã melius intelligãt, & exequantur.

24 Si quos viderint ad Religionem propensos, non facile ad vnam potius quam ad aliam, ad hoc, quam ad illud Monasterium inuitent; sed liberã illis suam electionẽ relinquant: poterunt tamen petentibus consilium eas Religiones, vel Monasteria proponere, quæ illis magis commoda in domino iudicauerint.

25 Nullus eis, quorum audit confessiones, certũ vestimenti genus, hunc aut illum habitum, vel colorem præscribat: tametsi omnes ad honestum, & suo statui conuenientem vestitum hortari possint.

26 Vt pium est, ad frequẽter communicandũ fideles exhortari; ita quos ad id propẽsos viderint, admonere debent, ne crebrius, quã octauo quoq; die accedãt, præsertim si matrimonio sint cõiũcti.

P. 7. c. 4. lit. D. 27 Admoneat eos, qui sibi confitentur, à Dominica Palmarum ad Dominicã in Albis inclusiue, eo tempore (nisi aliud consuetudo loci postulauerit) debere semel in sua Parochia communicare, exceptis Peregrinis, & ijs, qui facultatem haberent, & reliquis, quos ius excipit.

P. 4. c. 8 §. 7. & lit. G. 28 Qui vocantur ad iuuãdos eos, qui morti vicini sunt, ea in promptu habeãt, quæ eo tempore, in quo tantum est momenti, vsui esse possint, tamdiuq; illis adsint, quamdiu sola necessitas postulabit. Ceterum etsi cũ opus est, ægrotos ad condenda testamenta hortari conueniat, ijs tamen conficiendis non assistant.

REGV-

REGVLAE CONCIONATORVM.

1
Egulæ, quæ Sacerdotibus propositæ sunt, eas sibi Concionatores in primis commendatas existiment, nec minore cura, quam ceteri obseruent.

2 Memores sint vocatos se esse ad reducendas animas suo creatori; quod cum sit opus omnium difficillimum, summo studio media illa adhibeant, quæ instrumentum cum Deo coniungunt: eiusmodi sunt solidæ virtutes, ac præcipue Charitas, pura intentio diuini seruitij, familiaritas cum Deo in spiritualibus deuotionis exercitijs, & zelus syncerus animarum ad gloriam diuinæ maiestatis. P.10.§.2.

3 Enitantur cum Dei gratia esse ceteris exemplo; vt non minus vita, quam doctrina, ad omnem virtutem proximos alliciant. P.7.c.4 §.2.

4 Lectioni sacræ Scripturæ, ac Patrum præcipue incumbant: conferet etiam peculiari studio vidisse Euangelia toto anno currentia, & in eis ea, quæ vsui esse possunt, adnotasse; itemque compendium fecisse explicationis rerum ad fidem, & Christianam vitam necessariarum; atque in communes locos redegisse omnia, quæ ad virtutum cōmendationem, & peccatorum detestationem pertinent. P.4.c.8 lit.B. & F.

5 Conferet vidisse præceptiones, si quas de modo cōcionādi illi tradunt, q bene hoc munus obie- P.4.c.8. lit. C.

Pater Ignatius ſcriptum reliquerit, nihil vtilitatis percipi ex ijs concionibus, in quibus Principes, & Magiſtratus reipub. Prælati, & alij Eccleſiaſtici in particulari reprehenduntur, Concionatores noſtri ab huiuſmodi reprehenſionibus abſtineant.

13 Caueant, ne Religioſos aliorum ordinũ, quos revereri, & obſeruare debent, etiam tacite videantur reprehendere:* & quamuis noſtros ad maiores in virtute progreſſus excitare poſſint, præſertim in domeſticis exhortationibus, reprehenſionem tamen alicuius particularis, vel ipſius Societatis ne attingant.

* P. 3. c. 1. lit. S.

14 Ne rumoribus populi moueantur, vt noua, & parum confirmata in publicum afferant; & multo minus ea populo proponant, quæ alioqui dubia, & incerta ſunt.

15 Curent, vt rationem, & modum, quem obſeruare debent in rebus populo denunciandis, & certis pauperibus, alijſque pijs operibus commendandis, à Superiore accipiant.

16 Caueant omnino, ne facetijs, aut inutilium rerum narratione concionem contemptibilem faciant, ijsve auditores ad riſum moueant; vel contra, vt ad fletum excitent, ſpectanda aliqua populo proponant, à communi in Societate concionandi conſuetudine aliena, niſi in aliquo particulari caſu ad communem ædificationem pertinere Superior, pro ratione loci, iudicaret.

17 Ea, quę dicturi ſunt, diligẽti pręmeditatione, & peculiari ad Deum recurſu (quatenus per tem-

pus licebit) paranda erunt.

18 Caueant arrogantiam, & ostentationem in concione, humilitatemque, cui ex intimo cordis affectu studere debent, in omni actione præ se ferant: quod si aliquid pro se, aut Societate cogantur respondere, ea modestia satisfaciant, vt caussam Christi, non suam agere videantur.

P 4 c. 8. §. 3. 19 Modus concionandi, qui à scholastico diuersus esse debet, ita sit ad docēdum comparatus, vt ad animorū motum præcipue dirigatur: cumq; quæstio aliqua earum, quæ ad fidē, aut mores pertinent, modo aliquo tractanda erit, non ita exacte proponantur argumenta, quibus contraria pars confirmatur (nisi auditorium id postulet) vt simpliciores ipso proponendi modo offendi possint; sed eo pacto res exponatur, vt illi ex data explicatione solutionem eorum, quæ sibi in mentem venerint, aut ab alijs audiuerint, facile colligant.

20 Ne sint affectati, aut verborum lenocinia sectent, nec studio politioris sermonis eos libros habeāt familiares, ex quorum lectione detrimētum in spiritu accipiant, & seculare aliquid redoleant.

21 In laudib⁹, & reprehēsionibus à nimijs exaggerationib⁹, & ab omni specie adulationis abstineāt.

22 Gestus corporis sit modestus, & in quo grauitas quædam religiosa præcipue eluceat; vocemque accommodent ad res, quas tractabunt; proinde eam, vbi non est opus, ne præter modum extollant, aut deprimant.

23 In concionibus, & lectionibus templi, spatium horæ ne excedant.

REGV-

REGVLAE EORVM QVI IN MISSIONIBVS versantur.

1
VM ſcopus, ad quem tendit Societas ſit, varias mundi partes, ex Obedientia Summi Pontificis, vel Superioris Societatis peragrando, verbum Dei prædicare, confeſsiones audire, & reliquis quibuſcunque poterit medijs vti ad animas, diuina aſpirante gratia, iuuandas; quicunque in huiuſmodi miſsionibus verſantur, ſibi perſuadeant, rem maximi ponderis in Societate ſibi commiſſam eſſe, atque ita ſe comparare ſtudeant, vt apta Dei inſtrumenta ad rem tantam eſſe poſſint. In Declarat. proœ. 4.p. lit. A. & p. 6.c.3.§. 5.

2 Quia vocationis noſtræ eſt, vitam agere in quauis mundi plaga, vbi maius Dei obſequium, & animarum auxilium ſperatur; vnuſquiſque paratus eſſe debet, vt in ea vineæ Chriſti parte, atque opere ſe exerceat, quod ipſi commiſſum fuerit, ſiue per varia loca diſcurrendo, ſiue in quibuſdam continenter reſidendo. P.3.c.2. lit.G.& p.7.c.1 §.1. & c.4.§.1.

3 Vnuſquiſque plenam in his, ac liberam ſui diſpoſitionem Superiori, qui eum Chriſti loco dirigit, relinquat: *poterit tamen motus animi, aut cogitationes, quæ in contrarium occurrunt, illi proponere, ſubijciendo ſuum ſentire, & velle ei, quod ipſe in Domino iudicauerit. P.7.c.2 §.1. * Ibidē lit.K.

4 Ei

Par.7. c.1.§.5. 4 Ei, qui mittendus erit plurimum conueniet, vt intelligat à Superioribus ſcopum ſuæ miſſionis,& effectum, cuius gratia mittitur; id quod in ſcriptis,ſi fieri poteſt,habere curabit.

P.7.c.2 lit.G. 5 Cum oppidatim miſſi fuerint ad fructificandū in agro Domini,dabunt operam,quoad fieri poterit, vt more pauperum Euangelium prædicent: *Ca.12 Cōg.3. *proinde & pedites, vel in toto, vel in parte iter facient,ſi eos Superior id præſtare poſſe iudicauerit,& ex eleemoſynis,vel oblatis, vel cum ædificatione emendicatis viuent;niſi alia ipſis à Superiore ſuſtentationis ratio ſit conſtituta.

6 Si nullum eis à Superiore deſignatum fuerit hoſpitiū,intelligant ſibi ad aliquod hoſpitale,tanquam ad hoſpitium pauperum eſſe diuertendum; ſi tamen honeſtum id ſit,atque ad exercenda ex eo miniſteria Societatis accōmodatum: alioqui conuenientius erit,vt in domum pij alicuius,& exemplaris Eccleſiaſtici, aliumve eiuſmodi locum ſe recipiant, in quo cum ædificatione manere poſſint.

7 Cum ingreſſi fuerint loca ea, in quibus Ordinarij reſident,eos quamprimum adeant, ſuamque operam illis ſubmiſſe offerant, & facultatem ad exercenda Societatis miniſteria modeſte, ac religioſe petant, *eoſque omnes tam Eccleſiaſticos, *P.10. §.11.& lit.B. præcipue Parochos, quam ſeculares, quorum auctoritate,aut fauore opus habent, beneuolos ſibi facere ſtudeant.

8 Cum eo peruenerint,vbi diutius immorari debent,prudēter,ac mature operam dabunt,vt notitiam habeant probatorum virorum, & pietate, ac

rebus agendis insigniorum, quorum informatione, vel auxilio iuuari possint ad ministeria Societatis maiore cum fructu animarum exercenda.

9 Qui in missione Superior erit, initio suscipiẽdorum operum, vel quando maior subsidij necessitas cernitur, (quod res magni momenti sint, vel difficultates graues incidant) applicabit, curabitque applicari Missas, & orationes, vt omnia cedant ad maiorem Dei gloriam, & proximorum vtilitatem. P. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. §. 3.

10 Si ijs, qui mittuntur, non fuerit iniunctum, vt medio aliquo vtantur limitato, quale esset, vel legere, vel prædicare &c. in ijs tantum se exercebunt, quibus Societas vti solet, iuxta Constitutiones: * conferre tamen illa cum eo Superiore, qui eis propior fuerit, semper erit securius. P 7. c. 3. §. 2. * Ibidẽ lit. A.

11 Media spiritualia, quibus iuxta institutum Societatis, & beneplacitum Superioris vti poterunt, fere sunt ministerium verbi Dei in prædicationibus, sacris lectionibus, priuatisue exhortationib⁹, & colloquijs, Sacramentorum Confessionis, & Eucharistiæ administratio, Exercitiorum spiritualiũ traditio, dissidentium reconciliatio, casuum conscientiæ ad Ecclesiasticos, eorumque officij magis priuata explicatio, & Christianæ doctrinæ ad pueros, ac alios rudes publica declaratio. P. 4. c. 8 & p. 7. c. 4.

12 Corporalibus etiã pietatis operibus quantũ spiritualia permittent, & vires patientur, incũbere poterũt, vt infirmos, pręcipue in Xenodochijs, per se, vel per alios iuuãdo, & pauperes, ac in custodijs detẽtos, quatenus licebit, eodẽ modo subleuãdo. Par. 7. c. 4. §. 9.

13 Etsi

13 Etsi certus ordo in nostris ministerijs exercendis præscribi non potest; plerunque tamen vtilius erit, & securius ab humilioribus inchoare, vt à doctrina Christiana pueris explicanda, ab ægrotis hospitalium inuisendis, eorumque, & aliorum magis indigentium confessionibus audiendis.

14 Quamquam humana media non solum spernenda non sunt, sed etiam cum opus est, prudenter, & religiose adhibenda; diuinis tamen, & nostri instituti magis proprijs præcipue vtendum est, in eisque magis fidendum, orandusque Deus, vt ijs omnibus det eam efficaciam, quæ sit proposito fini consequendo necessaria.

15 Iuxta eã Charitatis regulam, qua se Apostolus omnia omnibus faciebat, vt omnes lucrifaceret, expediet nonnunquam, vt ingenio eorum, cũ quibus agent, initio se attemperent (quatenus ratio, & virtus ferent) ita tamen, vt meminerint ad id tãdem eos cum Dei gratia perducere, quod illis in Domino magis conferre iudicabunt.

16 Eam animi magnitudinem, & æquabilitatẽ retinere studeant, vt & prosperis successibus, & aduersis superiores sint; quò nullo euentu fracti, nec religiosæ modestiæ, nec sanctæ libertatis, nec bonæ de se conceptæ existimationis, quæ ad fructum colligendũ necessaria est, quicquã amittãt.

Par. 10. lit. B. 17 Si quos erga se, aut Societatem male affectos esse intellexerint (præsertim nõ vulgaris auctoritatis homines) aût qui nostra ministeria impediãt, nõ solum pro eis orabunt, sed etiam conuenientẽ aliquam rationem inibũt, vt eos amicos, aut saltẽ

non

non aduersarios faciant. Ad quam rem non parum conferet, si data occasione, instituti nostri rationem illis exponant, nullumq; officij genus prætermittant, quo illos, cum opportunum fuerit, syncere, ac religiose demereri, & conciliare possint.

18 Si quando prælatum aliquem in visitanda diœcesi comitabuntur, nihil se in negotijs ad visitationem spectantibus, alijsue id genus ad iurisdictionem pertinentibus immisceant, sed ijs tantum ministerijs attendant, quæ sunt nostri instituti propria. P.4.c. 11.§3.

19 Quamuis optare debeant, vt in sua quisque vocatione proficiat, æquumque est, vt pro suo munere ad eam rem omnes hortentur; nullam tamen reformandi Cleri, *aut Monialium, aliorumue Religiosorum curæ partem admittant: sic enim fiet, vt & munus suum sine impedimento exequi, & populum ad vberiorem fructum ex visitatione percipiendum sine offensione disponere possint. *P.6.c. 3.§.5.

20 Cum præter id, quod eis fuerit peculiari ratione iniunctum, res aliqua diuini seruitij se obtulerit, in qua possint sine detrimento suæ missionis suam operam ponere, opportunitatem, quã Deus ad eam dederit, quantum in eodem conuenire iudicabunt, è manibus elabi non sinent. P.7.c. 1.§.7.

21 Si in locis designatis diutius residendũ erit, locumque dederint præcipua negocia (quæ nunquã propter alias occasiones, licet bonas, diuini obsequij post habebũt) excursiones aliquas facere, si eas cũ fructu fore iudicabũt, nõ erit incõueniẽs. Pa.7.c. 1 §.7.

22 Sine facultate Superioris nulli Cõfraternita

ti, Con-

ti, Congregationiue ſtatuta condẽt, ſeu vetus illa ſit, ſeu noua inſtituenda videatur. De noua autem iuſtituenda, & quæ nullibi ſit in vſu, nõ prius agẽt, quam Superiorem conſulant.

23 Quæ Deo auctore perficiẽt, ea quãtum licebit, ita cõſtituãt, vt ſtabilia ſint, et diu durare poſſint. Quod facilius obtinebunt, ſi res cõueniẽti or dine diſponãt, earumq; bonũ progreſſum ijs commendent, quorum exemplo, auctoritate, ſtudio, & diligentia, facile conſeruari, & promoueri poſſint.

Can.28 Cõg.2. Par.7. c.2.§.2. 24 Scribent ad eum, quem deſignauerit ille, a quo miſſi ſunt, ſingulis hebdomadis, vel quoties ipſis fuerit conſtitutum, & quantum fieri poteſt, totius ſucceſſus eum certiorem reddant, quemadmodum perſonæ, & negotia exegerint, vt conſilio, & alijs auxilijs iuuari poſſint.

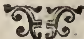
Par.3. c.1. §. 20. 25 Cum propter nullas occupationes intermittendum ſit propriæ perfectionis ſtudium, diligenter animaduertant, ne prætextu procurandæ aliorum ſalutis, propriæ perfectionis obliuiſcantur, ipſamque propriam ſalutem ea ratione in diſcrimen adducãt: ſed ſæpe illud Domini mente reuol uant, Quid prodeſt homini, ſi vniuerſum mundum lucretur, animæ vero ſuæ detrimentum patiatur? ſibique illud D.Pauli vnuſquiſque dictum exiſtimet, Attende tibi, & doctrinæ, inſta in illis, hoc enim faciens, & teipſum ſaluum facies, & eos, qui te audiunt.

26 Hanc ob rẽ caueant, ne cõſueta in Collegijs, ac Domibus orãdi, & examinãdæ cõſcientiæ exercitia imminuãt, niſi ſi quãdo neceſſitas, aut in euẽ

tu ali-

tu aliquo caritas aliud faciendum postularet. Conuersationem cum sæcularibus nimiã non habeant, aut incautam, aut quæ secularem sapiat; * sed in omnibus se integritatis, & grauitatis exemplum præbeant: atque in summa Regularum Societatis, siue earum, quæ omnibus cõmunes sunt, siue quæ ipsorum officij propriæ, quantum locus patitur, obseruationem non prætermittant. *P.7.c. 4. §. 2.

27 Præter hæc, si pro ratione diuersarum regionum, & missionum qualitate, alia quædam à Superioribus constituenda videbuntur; ea in peculiaribus instructionibus addita, pari diligentia obseruanda erunt. P.7.c.2. §.2.

REGV-

REGVLAE PROCV-RATORIS GENERALIS.

1 N omnium negotiorum tractatione perpetuo memor sit instituti Societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Ipse igitur verbo, & exemplo eos omnes ædificet, quibuscum versatur, & in his, quæ ad officium

*P.9.c.6. § 12. suum spectant, *fidelitatem, prudentiam, & dexteritatem habere studeat, atque eos sibi beneuolos conseruet, quorum opera ad negotia peragenda indiget.

P.9 c 6. §.12. & P.4.c.2. lit. E. 2 Ad eum pertinent negotia omnia ad expeditiones, lites, & quosuis contractus sibi à Generali commissos ineundos spectantia, quæ ad vniuersæ Societatis Collegia, vel Domos eius, vel etiam ad particulares personas pertinebunt.

P.9.c 6 §.12. & lit. H. 3 Superintendat non solum ijs, quæ à Procuratore, & Solicitatore externo curantur, sed etiam socijs, qui illi dabuntur adiutores, quod ad negotia attinet; & si qui Romæ fuerint Procuratores Societatis rerum particularium, vel etiam Prouinciarum, ab ipso dirigentur, prout Generali videbitur.

P.9.c.3 §.16. 4 Nihil, quod ad expeditiones, lites, aut grauiora negotia pertineat, incipiet agere, nisi à Præposito Generali, per se, vel per alium approbatũ sit, & ei commissum, vt exequatur: quod si Generalis rem consul-

consultatione indigere iudicabit, solicitet vt mature de ea statuatur, præcipue si res festinatione egere videatur: si quid autem ex ijs, quæ statuuntur, ipsi videretur non conuenire, proponat suam sententiam, & rationes quibus mouetur.

5 Illud vero præcipue ante oculos habeat, vt antequam litem vllam intendat, res controuersa (si fieri possit) concordia aut compromissione componatur: si quando tamen ad litem descēdendum erit, memor sit vt magnam pacem interius exteriusque custodiat, & semper ad iustam cōcordiam se paratum esse, contrariæ parti innotescat. Can. 26 Cōgr. 2

6 Curet diligenter, vt recte, & solide fiant, quæ expedienda, vel alia ratione agenda erunt: quod si periti iuris, aut curiales consulendi sint, maxime idonei eligātur: idem de officialibus per quos res est transigenda, intelligatur.

7 Conferat cum Præposito Generali, eique red dat rationem eorum, quæ facit, & quo in statu sint negotia, aut illi, qui à Præposito designabitur: quod si rerum difficultas extraordinarium fauorē, aut diligētiam exigere videatur, eidem significet, & auxilia, quæ opportuna visa erunt, petat.

8 Rationem quoque reddet status negotiorum, eorumque prosecutionis, vel expeditionis ijs, qui de negotijs scribunt; suas vero litteras legendas dabit illi Assistenti, ad cuius Prouinciam negotia pertinebunt.

9 Rationū libros cōficiat, in q̄bus sigillatim omnia quę recepit, scribātur, & quas pecunias quibus in rebus expenderit, vt tā clara & distincta ratio P. 4. c. 2 §. 5.

dati & accepti ſit, vt ipſo etiam abſente ſupputari poſſit, quid ſingulæ Prouinciæ, Domus, Collegium aut particulares perſonæ dederint, aut debeant Procuratori, aut quid eis à Procuratore debeatur. Quod vt commodius obſeruetur, ſingulis ſaltem annis ad Natiuitatis Dominicæ feſtum rationum omnium ſummam colliget, & ſcribet, atque ad eos, quorum intererit, mittet: ſi quid autem pecuniæ ſupererit, eiſdem ſignificabit, vt pro ipſorum arbitrio de ea diſponatur.

10 Librum habeat, in quo ſcribat beneficia omnia eccleſiaſtica, quæ ſingularum Prouinciarum Collegijs ſunt vnita, & horum etiam catalogum, vbi tempus, in quo fuit facta vnaquæque vnio, & valor etiam annotetur, animaduertatque, vt antequam adueniat dies præſcriptus ſoluendi quindennia, Rectores Collegiorum, ad quæ huiuſmodi vniones pertinent, diligenter admoneat, vt opportuno tempore pecunias Romam mittant.

P.4.c.2 lit. E. 11 Curet vt à Prouincijs mittantur pecuniæ, quas contribuere debent ad ſumptus neceſſarios in Procuratores, & cum opus fuerit, in aduocatos, latores litterarum, & alios ſimiles faciendos; vtq; Romæ ſint eo tempore, quo illis ſunt ſoluendæ; eademque diligentia, quæ ſibi deberi ex libro rationum colliget, vt reddantur curabit.

12 Cum pecunia Procuratori ad negotia conficienda trãſmittetur, ſi tantũ litteræ bãchariæ, quę de credito dicuntur, mittantur, nihil capiat, niſi quãtũ, & quãdo pro negotio cõficiẽdo opus erit; ſi vero banchariæ litterę ad certã aliquã ſummam

quæ

quę iam alibi soluta est, capiendam missæ fuerint, & ea ipsa iam iam ad negotia expedienda erit necessaria, ne tum quidem à mercatore, præsertim locuplete, & spectatæ fidei educatur, donec numeranda sit: si vero non tam cito erit necessaria, vel de fide mercatoris non tam certo constaret, primo quoque tempore ab eo accepta pecunia, eam si alicuius momenti fuerit, reponat in arca sub duplici claui, quarum alteram ipse, & alteram diuersam socius habeat.

13 Scripturas, bullas, & breuia authentica, quæ in Archiuio conseruantur, non nisi exigente necessitate accipiet; acceptas verò, quam primū cōmodè poterit, reddat: ceteras autē scripturas, procuratoria instrumenta, litteras negotia continētes, quādiu necessaria fuerint, & demum quæcunq; ad officium eius pertinent, & quæ nec perpetuò necessaria sunt, nec semper seruanda erunt, ipse custodiat ordinate, & distinctè, facto eorum omnium inuentario, cubiculúmque sit claui obseratum.

14 Informationes ad se missas in omnibus expeditionibus habeat præ oculis, vt ad eas omnino supplicationes conformentur; deinde animaduertat, vt bullæ, & breuia, quæ expediuntur, cum supplicationibus concordent.

15 In librum referat summam omnium negotiorum, quæ ei commēdantur, resque maioris momenti quæ in eorum progressu peragentur, ibidē breui, ac diluculo ordine conscribat.

16 Exempla litterarum, quas ad varias Prouincias, & loca scribit de negotijs, in librū peculiarē

referat:& cum memorialia, informationes, supplicationes, vel alia scripta alicuius momenti alijs dabit, exemplum eorum apud se seruet.

17 Regulas Cancellariæ habeat, bullasque, & breuia quæ à summo Pontifice fiunt, emat, in eisque animaduertat, quid noui contineatur: quod si in cœnæ Domini Bulla aliquid adderetur, aut mutaretur, eam statim ad omnes Prouincias trāsmittat; motus etiam proprios vniuersales, conscio tamen Præposito Generali, Prouincialibus mittet.

P.7.c.1 §.8. 18 Cum Præpositus Generalis adire voluerit creatum nouum Pontificem, vt iuxta Constitutiones suæ Sanctitati Obedientiam, votumque Societatis declaret, redigat illi Procurator in memoriam, vt videat an expediat ab eo impetrare confirmationem gratiarum, & priuilegiorum Societatis.

19 Subditus sit superioribus Collegij, præterquā in ijs, quæ ad sui officij executionē spectant.

REGVLAE PROCVRATORIS DOMVS Professæ.

1 N omnium negotiorum tractatione perpetuo memor sit instituti Societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Curet igitur ipse verbo, & exẽplo præsertim humilitatis, & patientiæ eos omnes ædificare, quibuscum conuersatur, atque eos sibi beneuolos conseruare, quorum opera ad negotia peragenda indiget; & cum oportuerit, de instituti nostri ratione illos informet.

2 Quærat diligenter eleemosynas, easque simpliciter, & amore Domini petat, necnon & eas augere, ac conseruare studeat, opportuneque eos visitet, à quibus petendæ erunt. p.6.c.2 §.10.

3 Habeat catalogum eorum, qui ordinarie, & extraordinarie eleemosynas faciunt, & de his certiorem faciat Superiorem, ac videat ne sua negligentia aliquos prætermittat, quorum beneficio domus iuuari possit.

4 Animaduertat, quid, à quibus petere debet, iuxta id quod vnusquisque facilius, & commodius suo tempore dare possit, & caueat ne in petendis eleemosynis grauis, vel molestus externis sit; ita vt ad eos, cum oportuerit, gratus semper

pateat aditus nostrorum.

P. 6. c. 2. §. 10. 5 Habeat socium à Superiore designatum, cuius opera vtatur in his, quæ ad suum officium pertinent, præter alium (vbi opus erit) qui in virtute, & conuersatione probatus possit eleemosynas ordinarias per domos colligere.

6 Procuratoris erit quascunq; eleemosynas recipere, & quæcunque afferuntur domum in libro quodam ad id designato quotidie scribere.

In Ex. c. 1. §. 3 & p. 6. c. 2. §. 6. & 7. 7 Videat in quærendis, vel admittendis eleemosynis, ne præiudicium fiat puritati nostri instituti, quod attinet ad eius ministeria gratis omnino exercenda.

8 Pecunia vndecunque prouenerit, si alicuius momenti fuerit iudicio Superioris, in arca reponatur ad id designata, huius Præpositus clauem vnam, & ipse Procurator alteram diuersam custodiat; in eadem liber asseruabitur, in quo scribetur pecuniæ summa, tam eius quæ infertur, quam eius, quæ effertur; si quando autem cogente aliqua necessitate pecunia in arcam non inferretur, nihilominus accepti, & expensi summa semel in hebdomada in eodem libro scribatur, ac si in ea reponeretur.

9 Quoties ex arca pecuniam accipiet, eius summam, & diem in libro suarum rationum adscribat; in altera vero parte libri, expensi ratio constet.

In Ex. c. 4. §. 4. & p. 2. c. 4. §. 6. 10 Procurator in libro ad hoc designato, quem penes se habere debet, scribat oïa, quæ vnusquisque Nouitiorum Domum attulerit, cum eiusdem subscriptione, & ea custodi vestiũ asseruanda tradat, nisi

dat, nisi sit pecunia, quam separatim custodiet in arca, vbi pecuniæ domus reponuntur, donec, biennio expleto, Nouitius consueta vota Societatis emittat.

11 Singulis mensibus dati, & accepti rationem Superiori reddet, & debita etiam indicabit, quò ipse domus statum prorsus intelligat. P.4.c.2 §.5.

12 Diligenti cura asseruabit in archiuio ad hoc designato instrumenta originalia, & titulos, quibus constat de iure eorum, quæ Domus ad vsum, & propriam habitationem possidet, suis locis reposita, vt facile inueniri possint. Archiuij autem duæ claues diuersæ erunt, quarum alteram Præpositus, alteram ipse habebit Procurator.

13 Item seorsum habebit hæc eadem instrumenta, & titulos manu Notarij publici subscriptos; vt fidem faciant si aliquando in iudicio præsentari necesse sit.

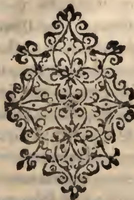
14 Præter hæc Procurator librum habebit, in quo summa quædam horum instrumentorum, & titulorum contineatur: cum autem contractus maioris momenti, præsertim rerum perpetuarum fiet, redigat in memoriã Pręposito ad archiuium, quod est in vrbe penes Præpositum Generalem, eorum exempla authentica mittenda esse.

15 Cubiculum claui obseratum habeat, & asseruabit scripturas, quibus ad Procuratorium munus indigebit, cumq; aliquas ex archiuio accipiet, earum in libro, qui in codẽ archiuio erit, annotato die, mense, & anno, memoriam relinquet, quas, cũ suo tempore restituet, ex eodem libro expunget.

16 Cum toti domui necessaria prouidere ipse debeat, iuxta Superioris ordinem, curet, vt res omnes, præcipue diu duraturæ, quam opportune emãtur; ne aut non perinde bonas, aut non æquo precio cogatur comparare: caueat etiam ne dum nimium pecuniæ parcit, non bonas, aut insalubres res emat.

17 Emptori pecunias ad quotidianos sumptus subministrabit, à quo singulis diebus expensarum exiget rationem ex codice; summam vero in librũ suum ipse referet.

18 Videat num ea, quæ empta sunt, illæsa conseruentur, atque animaduertens aliqua, non vt oportet conseruari, aut expendi, Superiorem, vel Ministrum admoneat.

REGVLAE PROCVRATORIS COLLEGII, & Domus Probationis.

1 IN omnium negotiorum tractatione perpetuo memor sit instituti Societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Curet igitur ipse verbo, & exemplo eos omnes ædificare, quibuscum conuersatur, atque eos sibi beneuolos conseruare, quorum opera ad negotia peragenda indiget.

2 Procuratoris erit conseruare res temporales suæ curæ commissas, & eas curare, tanquam bona propria Domini Nostri Iesu Christi. Cum autem toti Collegio necessaria prouidere ipse debeat, iuxta Superioris ordinem, ad eum pertinebit prouentus quoscunque Collegij, vel Domus probationis, & eleemosynas, vbi petendas à Rectore intellexerit, exigere ac recipere: syngraphas vero solutionis, quando opus erit, ipse dabit subscriptas à Rectore, aut à se, illius commissione. P 3.c.2 §.7.

3 Omnes Collegij prouentus, & tẽpora, quibus colligẽdi sunt, in peculiari libro scribet, & seorsũ summã contractuum & locationũ, quæ ad breue tempus fiunt; seorsum etiam quascunq; res, aut pecunias ex fructibus Collegij perceperit, addito à quibus, & quãdo ea prouenerint: eleemosynę autẽ

alio

alio in loco ſcribantur.

P.4.c.2. §.5. 4 Singulis menſibus dati, & accepti rationem Rectori reddet, debitaque, & credita Collegij indicabit, quò ipſe domus ſtatum prorſus intelligat.

5 Pecunia, vndecunque ea prouenerit, ſi alicuius momenti fuerit, iudicio Superioris, in arca reponetur ad id deſignata; huius Rector clauē vnā, & ipſe Procurator alteram diuerſam cuſtodiat: in eadem liber aſſeruabitur, in quo ſcribetur pecuniæ ſumma, tam eius quæ infertur, quam eius, quæ effertur: ſi quando autem cogente aliqua neceſſitate pecunia in arcam nō inferretur, nihilominus accepti, & expenſi ſumma in eodem libro ſtatim ſcribatur, ac ſi in ea reponeretur.

6 Quoties ex arca pecuniam accipiet, eius ſummam, & diem in libro ſuarum rationum adſcribat; in alia vero parte libri, expenſi ratio conſtet.

In Ex. c.4.§.4. & p.1. c.4.§.6. 7 Procurator in libro ad hoc deſignato quem penes ſe habere debet, ſcribat omnia quæ vnuſquiſque Nouitiorum domum attulerit cum eiuſdem ſubſcriptione, & ea cuſtodi veſtium aſſeruanda tradet, niſi ſit pecunia, quam ſeparatim cuſtodiet in arca, vbi pecuniæ Collegij reponuntur, donec biennio expleto Nouitius conſueta vota Societatis emittat.

8 Emptori pecunias ad quotidianos ſumptus ſubminiſtrabit, à quo ſingulis diebus expenſarum exiget rationem ex codice; ſummam vero in librū ſuum ipſe referet.

9 Curet, vt res omnes, præcipue diu duraturæ quā opportune emātur, ne has nō perinde bonas,

aut

aut non æquo pretio cogatur comparare; caueat etiam ne dum nimium pecuniæ parcit, non bonas, aut insalubres res emat.

10 Videat num ea, quæ empta sunt, illæsa conseruentur, atq; animaduertens aliqua, nõ vt oportet conseruari, aut expendi, Superiorem, vel Ministrum admoneat.

11 Aduertat, num ea, quæ à Collegio possidentur, reparatione indigeant, seu domus, seu prædia, seu quiduis aliud, vt ad Superiorẽ referat: si quid autem vendendum videretur, eodem inconsulto, ne faciat.

12 Omnia, quæ speciem habent secularis negotiationis, in colendis videlicet agris, vendendis in foro fructibus, & similibus, intelligat prohibita esse nostris. Can. 27 Cóg. 2.

13 Nihil, quod ad locationes, cõtractus, aut debita contrahẽda, aut alia alicuius momenti negotia pertineat, faciat, nisi ipsi à Superiore commissum sit: si quid autem ex ijs, quæ iubentur, ipsi videretur non expedire, eidem proponat modeste suam sententiam, & rationes, quibus moueatur.

14 Excipiet in codicem lites, si quæ forte erũt, & quæ grauioris momenti circa eas fient, continenter, & summatim annotabit.

15 In tribunalibus iudicum non compareat, nisi quando aliqua necessitas plurimum vrgere Superiori videretur, sed per externos Procuratores nostra negotia in publicis iudicis peragantur.

16 Illud vero præcipue ante oculos habeat, vt antequam litem vllam intendat, res cõtrouersa (si fieri pos-

ri poſſit) concordia aut compromiſſione, conſulto Superiore, componatur; ſi quando tamē ad litem deſcendēdum erit, memor ſit, vt magnam pacem interius exteriuſque cuſtodiat, & ſemper ad iuſtam concordiam ipſum paratum eſſe, contrariæ parti innoteſcat.

17 Curet diligenter, vt recte, ſolide fiant, quæ expedienda erunt; quod ſi periti iuris conſulendi ſint, maxime idoneos eligat. Idem de ceteris officialibus dictum intelligatur.

18 Conferat cum Superiore, eique reddat rationem eorũ, quæ facit, & quo in ſtatu ſint negotia, aut ei, quem ille deſignabit: quod ſi rerum difficultas extraordinarium fauorem, aut diligentiam exigere videatur, eidem ſignificet, vt auxilia, quæ opportuna viſa erunt, petantur.

19 Diligēti cura aſſeruabit in archiuio ad hoc deſignato inſtrumenta originalia, & titulos, quibus cōſtat de iure eorũ, quæ a Collegio poſſidentur, ſuis locis repoſita vt facile inueniri poſſint. Archiuij autem duæ claues diuerſæ erunt, quarum alteram Rector, alteram ipſe habebit Procurator.

20 Seorſum habebit hæc eadem inſtrumenta, & titulos manu Notarij publici ſubſcriptos, vt fidē faciāt, ſi aliquādo in iudicio præſētari neceſſe ſit.

21 Præter hæc Procurator librũ habebit, in quo ſumma quædam horum inſtrumētorum, & titulorũ contineantur: cũ autē contractus maioris momenti, præſertim rerum perpetuarũ fient, redigat in memoriã Rectori ad archiuiũ, quod eſt in vrbe

penes

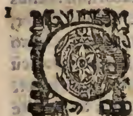
penes Præpositum Generalem, eorum exempla authentica mittenda esse.

22 Cubiculum claui obseratum habeat, & asseruabit scripturas, quibus ad Procuratorium munus indigebit: cumque aliquas ex archiuio accipiet, earum in libro, qui in eodem archiuio erit, notato die, mense, & anno, memoriam relinquet; quas, cũ suo tempore restituet, ex eodem libro expunget.

23 In libellum referet quæcumque à Superiore ipsi facienda iniungentur, ne memoria excidant, & effectu frustrentur.

24 Intelligat, qui sint illi potissimũ, qui beneficia magni momenti in Collegium contulerunt, & eorum catalogum habeat, & Superiorem certiorem faciat; vt iuxta modum professionis nostræ, grati in illos esse possimus.

REGVLAE PRAEFECTI LECTORVM AD MENSAM.

1 Vret, vt idonei in lectores mensæ à Superiore destinetur, & eos instruat, vt alta, clara, & distincta voce legant.

2 Det operam, vt lector præuideat diligentur lectionem, vt bene, & emendate proferat, & in dubijs ad se recurrat.

3 Admoneat lectorem, et si quid perperam pronunciauerit, correctus repetat, & emendate iterum proferat.

4 Habeat a Superiore assignatos sibi socios, vt in neutra mensa desit, qui lectorem corrigat; eosque iuxta has Regulas instruat.

5 Initio lectionis in prima, atque etiam (nisi nostrorum paucitas aliud suaserit) in secunda mensa in prandio, & cœna legatur caput de scriptura Sacra noui vel veteris testamenti, cui succedat semper aliquis liber pius ac facilis iuxta indicem inferius præscriptum, & habeatur peculiaris ratio Coadiutorum, vt pro arbitrio Superiorum aliquid vernacula lingua ad illorum etiam consolationem legatur.

6 In celebrioribus festis legatur aliquid omisso capitulo scripturæ, ex Patrum homilijs, & tractatibus, quod ad historiam, & celebritatem festi pertineat, & à dominica in passione vsque ad Pascha,

post

post lectionem scripturæ, de passione domini tractatus aliquot de eadem legantur.

7 Cum afferuntur litteræ annuæ,& Indicæ quãprimum legantur.

8 Initio cuiuscunque mensis Summarium Constitutionum, Regulæ Communes, & Epistola P. N.Ignatij de Obedientia legantur.

9 Vesperi absoluta lectione, seu prædicatione legatur martyrologium vulgare sequẽtis diei:quo vero die fit abstinentia caput aliquod ex libro de imitationẽ Christi, cum martyrologio: cum vero ieiunatur, nihil legatur vesperi,sed martyrologiũ legatur ad prandium.

Libri diuinæ scripturæ, qui in refectorio legentur.

Ex nouo testamento:omnia integre legentur.
Ex veteri, Pentateuchus,præter Leuiticum:
Historiales omnes, & Sapientiales, præter Cantica.
Prophetales,præter capita aliquot obscuriora.

Libri, qui post lectionem scripturæ legi possunt.

Historia ecclesiastica Eusebij Cæsariensis.
Historia ecclesiastica Nicephori Calisti.
D.Gregorij dialogi.
Historia Ecclesiastica Bedæ.
Vitæ Sanctorum Aloysij Lipomani.
Vitæ Sanctorum Surij.
Seuerus Sulpitius de B.Martino.

Grego-

Gregorius Turonensis De gloria Confessorum.
Selectæ epistolæ D. Hieronymi.
Chrysostomus de orando Deum, de prouidentia, & de Sacerdotio.
Ambrosius de fuga seculi, de bono Mortis.
Augustini sermones, meditationes, confessiones, & alia eiusdem opuscula, & tractatus.
D. Bernardi de interiori domo, & aliquot sermones & tractatus.
Homiliæ Patrum selectæ.
D. Bonauenturæ stimulus diuini amoris.
Thomas de kempis de imitatione Christi, & aliquot ex eiusdem auctoris opusculis.
Catechismus Romanus.
Litteræ Indicæ.

10 Præter hos libros poterunt quidem alij legi, tum vulgares; tum latini, sed examinati, & approbati à Prouinciali; atque illi esse debet, qui & pietatem promoueant, & vocationis propriæ propositum confirmare possint.

11 De singulis libris suo tempore prælegendis in mensa iuxta indicem præscriptum, prius conferet cum Superiore, vt ille constituat, quid legendum sit.

12 Catalogum à Superiore habeat eorum, qui in refectorio commode concionari poterunt, ex quibus Superior ipse eligat, qui statis diebus concionentur, & eos præscripto tempore admonebit, qua de re sint concionaturi.

REGV-

REGVLAE PRAEFECTI SANITATIS.

1 PRæfecti ſanitatis munus, erit ſuperintendere ijs, quæ ad corporis bonam valetudinem pertinent conſeruandam in ſanis, (in ijs præſertim, qui ex ætate, aut alijs de cauſis ſunt debiliores) tum reſtituendam in ægrotantibus. P. 3. c. 2 §. 6.

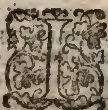
2 Præſit Infirmario, & ceteris quibus cura ægrotorum commiſſa erit, * detque operam, ne deſit Medicus, adſitque eo veniente, præſertim vbi morbi qualitas id poſtulauerit, & quicquid ab eo præſcriptum fuerit, ſtudeat, vt executioni mandetur; & vbi videret ægrotorum cubicula ſalubria non eſſe, ad Superiorem referat. *P. 3. c. 2. lit. G.

3 Obſeruet, num quis ex nimia fatigatione corporis, aut ſpiritus plus æquo laboret, vel alia de cauſa morbi periculo ſe exponat, & Superiori ſignificet.

4 Si in cibis, aere, frigore, aut alia quapiam in re aliquid probabili ratione animaduertat, quod communi omnium, vel alicuius ſaluti prodeſſe, vel obeſſe poſſit, Superiorem admoneat.

5 Curet vt Infirmarius Regulas ſuas obſeruet, quas apud ſe etiam habebit.

REGVLAE PRAEFECTI BIBLIOTHECAE.

1 INdicem librorum prohibitorum in Bibliotheca habeat, & videat, ne forte vllus sit inter eos ex prohibitis, aut alijs, quorum vsus communis esse nô debet.

P.4.c.6 §.7. 2 Bibliotheca clausa sit, cuius claues ipse habeat & illis tradat, qui eas, iuxta Superioris iudicium, habere debebunt.

3 Libri omnes eo ordine in Bibliotheca collocentur, vt singulis facultatibus suus certus sit locus proprio titulo inscriptus.

4 Singuli libri titulis exterius inscribantur, vt facile cognosci possint.

5 Omnium librorum, qui domi sunt, catalogum habeat, diuersarum facultatum auctoribus ordine alphabetico in diuersas classes distributis.

6 In alio catalogo diuisis etiam per classes facultatibus, ij libri scribantur, qui in nostrorum vsum extra Bibliothecam concessi sunt; qui vero intra dies octo restituẽdi extrahuntur, in tabula in hũc vsum parieti appensa notentur; quibus redditis, quod fuerat scriptum deleatur.

7 Nullum librum ex Bibliotheca cuipiam dabit sine Superioris licentia speciali, aut generali, & aduertat, ne quis librum, etiam cum licentia, se inscio accipiat.

8 Curet

8 Curet vt Bibliotheca valde munda, & composita sit, quã in hebdomada bis verret, & semel ex libris puluerem excutiet, cauere etiam debet, ne libri humiditate, aut alia re lædantur.

9 Quãdo intellexerit domi deesse aliquos libros necessarios, aut aliquos valde vtiles in lucem editos esse, certiorem faciat Superiorem, vt si illi visum fuerit emantur: si vero domi libri inutiles fuerint, eundem admoneat, an cũ alijs melioribus commutandi sint.

10 In loco publico, præsertim in magnis Collegijs sint quidam communiores libri, quibus vnusquisque pro ratione suorum studiorum, vti possit.

11 Habeat librum, in quo ea omnia iudicio Superioris selecta diligenter scribantur, quæ in suo Collegio publice exhibentur, vt Comœdiæ, Dialogi, Orationes, & id genus alia: Conclusiones vero singulorum annorum, quæ publice defendentur simul consutas in Bibliotheca asseruet.

12 Si aliqui libri extra domum accommodarentur, adhibeat diligentiam vt recuperentur suo tempore; & in aliquo interim libro notabit, qui nam illi libri sint, & quibus eos accommodauerit.

REGVLAE SVBMI-NISTRI.

1

Vbminister est instrumentum Ministri & aliorum Superiorum, ad res particulares obeundas, & executioni mandandas.

2 Nihil ordinat, sed tantum est executor, & exactor actionum domesticarum, iuxta modum & ordinem sibi à Superioribus præscriptum.

3 Est eius præcipua cura, vt omnia, quæ attinent ad culinam, refectorium, penum, cellam vinariam, & aquariam bene, & ordine, & tempore suo parata sint, & ministrentur; videatque vt cubicula sint decenter composita, quæ alternis saltem diebus visitabit.

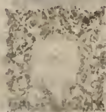
4 Curet, ne nostri per Domum, vel Collegium vagentur, vel intempestiue colloquantur; ac denique vt vnusquisque in suo officio versetur, & contineatur.

5 Referet de omnibus rebus quotidie ad Ministrum, ad Præpositum vero vel Rectorem, quoties eis visum fuerit.

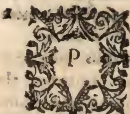
6 Nullā iniunget pœnitentiā, sed de defectibus domesticis admoneat Ministrum, vel alium Superiorem;

riorem : poterit tamen impositas pœnitentias nomine alicuius Superioris alijs denunciare.

7 Erit Superior nostrorum, qui Sacerdotes non sunt: Sacerdotibus tamen aliquid iniungere poterit nomine alicuius Superioris.

REGVLAE AEDITVI

1
Ræfecto Ecclesiæ obediat in omnibus, quæ ad templi ministeriũ pertinent.

2 Seruet modestiam in incessu, vultu, sermoneque tam in tẽplo, quam in sacristia: ijs vero, qui aliquid exigunt, satisfacere cum ædificatione studeat per se, vel ad Præfectum recurrendo, aut ipsos ad eum remittendo: si quando vero necesse erit cum mulieribus loqui, id oculis demissis, & quam breuissime faciat.

3 Dum Sacris inseruit, attentus ad suum ministerium cum deuotione, & ædificatione sit. Nec ante eum qui celebrat, aut ad latus ex æquo, sed aliquanto posterius maneat; vtatur vero tono, qui congruat cum eo, quo Sacerdos vtitur; omnia recte proferat, nec celeriter nimium, nec nimis lente. Denique in ijs sit bene instructus, & ceteros, qui Sacerdotibus ministrabunt, eadem doceat.

4 Curet, vt vestimenta, quæ Sacrum facturus induitur, sint recte aptata, ipsumque circunquaque intueatur, antequam e sacristia exeat.

5 Diligenter det operam, vt Sacerdotes, qui Sacrum facere volunt, quamprimum ministros habeant, iuxta ordinem sibi a Superiore præscriptũ, & quotidie vnumquemque eorum, qui ordine in summo Altari Missas dicturi sunt, opportuno tempore admoneat.

6 Tot habebit appensa sudariola in sacristia, quot fuerint Domi Sacerdotes, inscriptis singulorum nominibus, & addito vno, vel pluribus pro extraordinarijs.

7 Dum Sacra fiunt, accendat, vt minimum, candelas duas, & cum sanctissimum Sacramentum eleuatur, facem, aut cereum; quo tempore etiam tintinnabulum pulset: accendet etiã facem, cum alijs sanctissimum Sacramentum ministrabitur, ipseq; confessionem generalem eorum vice recitabit.

8 Curet, vt vinum, quod in Sacrificium paratur, sit bonum, & merum, ac mundum, eoque ipso die haustum: similiter & aqua, & ampullę sint mundę, & decenter coopertæ.

9 Hostias faciat, quã fieri poterit, pulchras, eo numero, vt & Missis, & communionibus sufficiãt.

10 Ante Missas, & conciones, ac lectiones, pulset campanam, prout sibi præscriptum erit: det etiam signum salutationis B. Mariæ in aurora, in meridie, & vesperi: det etiam signum, cum primum quis ex nostris vita functus fuerit; vt omnes, pro cuiusque deuotione illius animam Deo commendent.

11 Si quando propter vniuersalem aliquam causam in reliquis Ecclesijs campanæ pulsentur, ipse etiam iuxta Superioris præscriptum pulsabit.

12 Pridie quam sit habenda concio, disponat scamna in templo, iuxta solitum morem.

13 Det operam, vt nullo modo lumen desit ante sanctissimum Sacramentum, neque interdiu neq; noctu.

14 Ex ijs Sacerdotibus, quos habet à Superiore designatos, vocet diligenter ad templum qui nominatim petuntur ad confessiones audiendas: quod si nominatim non petuntur, eos iuxta ordinem sibi præscriptum accersat; & quantum in ipso est, det operam, vt omnibus, qui confiteri volunt, satisfiat.

15 Si qui Missas, aut orationes petant, ad Præfectum recurrat, vel ad eum illos remittat.

16 Si quis aliquid quæreret, in quo ei Ianitore melius satisfieret, eum ad portã domus remittat, & eos etiam, qui per portam, quæ à templo in domum patet aditus, ingredi vellent: nisi essent eiusmodi, vt eorum peculiaris esset habenda ratio, prout à Superiore fuerit instructus: numquam autem porta ea aperta relinquatur.

17 Curet, vt nunquam illic aqua desit, vbi lauantur manus: & sint lintea conuenienter munda pro Sacerdotibus, ad manus solas ante, & post Sacrum extergendas.

18 Prouideat, vt aqua benedicta in pila nõ desit.

In Ex. c.1.§.3. & p.6. c.2.§.7. 19 Si quando eleemosynæ Missarum, vel Cõfessionum gratia offeruntur, eas non admittat; si quid tamen alioqui in Altaribus, aut alijs templi locis repererit, aut in vsum templi oblatum fuerit, id Præfecto tradet.

20 Tépli portas mane, sed non ante aurorã aperiat; easdemq; vesperi circa solis occasum diligenter obseret; quod etiã faciet circa meridiẽ, nisi Superior in casu aliquo sec⁹ faciẽdũ iudicaret; & quotidie noctu claues Ecclesiæ ad Superiorẽ deferat.

21 Quan-

21 Quamdiu templum erit apertum, diligenter curet, ne vnquã sine custode relinquatur, sed semper, aut ipse, aut alius in eo sit, vel in sacristia, ita vt & videre templum, & custodire possit.

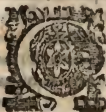
22 Aduertat, ne quis in templo deambulet, neue strepitus in eo audiatur: eos vero, qui loquentur altius, modeste, vt decet, admonebit.

23 Det operam diligenter, vt Altaria sint munda, & bene præparata, & pro ratione temporum ornata, atque vt vasa sacra, ornamenta, & cetera omnia, quæ ad diuinũ cultum pertinent, in suis locis apte, & decenter reponantur, & conseruentur.

24 Videat, vt templum sit mundum, & bis singulis hebdomadis, ac sæpius, si necesse sit, præsertim in festorum sollemnium vigilijs, scopis mundetur; canes etiam ex templo abigat.

REGV-

REGVLAE INFIRMARII

P.3.c.2. lit.G. 1 Vram habeat infirmorum, quorum ægritudo ſimulatque ei indicata fuerit, ſi cenſeret rem eſſe alicuius momenti, Præfectum, & Superiorem admoneat.

P. 3. c. 2.lit.G. 2 Cum quis in morbum incidit, à Superiore intelligat, num ſtatim Medicus vocãdus ſit, qui vnus ordinarie eſſe debet, niſi ingraueſcente morbo, aut in quibuſdam alijs caſibus, alio Medico opus eſſe Superior iudicauerit; & quoties Medicus ægrotos inuiſet, adſit ipſe.

3 Studeat, vt quæ ægrotanti danda ſunt, & opportune emantur, & bona ſint, & bene præparata miniſtrentur.

4 Curet, vt ægrotorum cubicula ſint valde munda; lecti concinne ſternantur, & ramuſculis, & huiuſmodi alijs decumbentes oblectet.

5 Aegrotum conſolari, & exhilarare ſtudeat, non ſolum rebus à medico probatis, ſed verbis etiam ſpiritualibus, & lætis: habeat etiam libros, quorum lectione ægroti recreari, & iuuari in ſpiritu poſſint.

6 Intelligat à Superiore, quos ex noſtris ad ęgrotos inuiſendos, ac recreandos acceſſere debeat; caueat autem, ne dum infirmis placere ſtudet, aliquid fiat, quod eis nocere vlla ratione poſſit.

7 Medicinalia, & cuncta, quæ ægrotantiũ vſui neceſſaria ſunt, habere ipſe debet, niſi Pharmacopola domi ſit, & in loco cõueniẽti ea cuſtodire, & ſępi*

seruisse, vt incorrupta conseruentur; & quādo opus fuerit, vt de nouo suo tempore conficiantur, curare iuxta ordinem Superioris.

8 Nihil omnino eorum, quæ a Medico præscribentur, prætermittat, aut mutet: ordinem etiam obseruet temporum præfixorum, quibus prandiū, cœnam, syrupum, ceteraque medicamēta det, omnia scripto excipiens, quæ Medicus præscripserit. P.3.c.4 lit. G.

9 Aduertat, quo die quis cœperit ægrotare, & qua hora febres ægrotum & corripiāt, & deserāt; tum vt Medicum, & Superiorem admoneat, tum vt cibum tempestiue præbeat.

10 Si morbus sit contagiosus supellex separari debet, ne cuiquam noceat.

11 Conualescentes è lecto surgere non permittat, priusquā id medicus concesserit, & operā det, vt ea conualescentibus præbeantur, quæ medicus præscripserit, quoad Superiori satis visum fuerit.

12 Patienter, & cum Caritate tum ipse, tum socij eius ferant molestias, & difficultates, quæ interdum in curandis infirmis accidere solent. Quemadmodum autem diligenter curare debet, ne debita ministeria ægrotis desint; ita etiam animaduertere, ne nimię vigiliæ, immoderatique labores, aut morbi contagio vel propriæ ipsius, vel sociorum saluti noceant.

13 Cum grauitas morbi id postulauerit, Superiorē certiorē reddat, vt ægrotus, antequā iudicij vsu priuetur, omnia Sacramēta accipiat: qđ si ęgrotus, diu licet, sine periculo decumbat, curet vt octauo quoq; die pro more Societatis cōmunicet; ne hu- P6.c.4 §.1.

iusmodi spirituali fructu, & consolatione priuetur, nisi aliqua ratio iudicio Superioris impediat.

P.6.c.4 §.2. 14 Ingrauescente morbo Superiorē admoneat; vt orationibus omnium domesticorum, valde peculiaribus infirmum iuuari faciat; atque eo magis, quo morti propinquiorem videret; & vt morienti quo plures poterunt, ex nostris adsint, qui eum animosiorem reddant, iisque auxilijs iuuent, quæ eo tempore conueniunt, ac cum primum vita functus fuerit, Aedituum admoneat.

Part.6. c.4 § 3 lit. B. 15 Prouideat, vt eorum corpora, qui ad meliorē vitam migrarint, ad sepulturam consueto regionis more præparētur, & vt spatio diei naturalis decenter teneantur; nisi ratione mali odoris anteuerti posse hoc tempus Superiori videretur.

16 Præfecto sanitatis obediat in omnibus, quæ ad hoc officium pertinent, qui si nullus fuerit constitutus, Præfecti munere ipse fungatur.

REGV-

REGVLAE IANITORIS

1 NOmina omnium domesticorum prope ostium domus in tabula scripta sint, vbi notis quibusdam illi designabuntur, qui egredien tur: *nemimem vero foras exire permittat, qui facultatem à Superiore generalem, aut particularem non habeat; & ab ijs, qui egrediuntur, quo eant, intelligat. * Pa.3. c.1. §.3

2 Nihil cuiquam nunciabit intempestiue, vt cum in mesa sedetur, nisi aut res esset necessaria, aut personæ mittentis conditio aliud exigeret.

3 Litteras omnes, & schedulas, quæ domesticis mittuntur, Superiori tradat: ij vero, ad quos dabantur, eas esse acceptas, ne intelligant: caueat etiam ne alicuius domestici litteras, aut quid simile externis det iniussu Superioris.

4 Cum aliqui ex Societate peregre veniunt, ianuam ingressis dicat, vt illic expectent, dum Superior de aduentu eorum fit certior.

5 Festinet ad ianuam, cum tintinnabulum pulsari audit, & cum res patietur, per fenestellam venientes expediat, porta non aperta.

6 Si quis ab externis quæratur, qui domi non sit, modeste intelligat, quis sit ille, qui petit, & quid velit, vt id redeunti, si opus sit, cum facultate Superioris, significare possit.

7 Talem cum omnibus conuersandi modum teneat, vt discretione, modestia, & spiritualibus verbis

bis singulos ædificatos, & contentos a se dimittere studeat.

8 Cum externi aliquem e nostris alloqui volét, Superiorem adibit; qui si ad id facultatem dederit, diligenter eum, qui petitur, quæret, & ad locũ colloquijs destinatum eos remittet.

9 De eleemosynis, quæ ad ianuam mittentur, Superioris mentem intelligat, illiusque ordinem sequatur; & si alicuius momenti sint, Procuratoré certiorem faciat.

10 Si quando Prælati, aut Magnates domum intrarint, curet si commode possit; vt Sacerdos aliquis eos comitetur, dum Superioré ipse accersit.

11 Cum pauperes eleemosynæ causa ad ianuam accedunt, benigne respondeat, & sedulo quærat quidnam eis erogari possit iuxta Superioris arbitrium; idque illis cum caritate distribuat.

12 Mulieres, si quando ad ostium accedunt, paucis verbis dimittat, aut si pluribus opus esse videretur, in Ecclesiam eas mittat ad Aedituum, vbi responderi ipsis poterit.

13 Obserata semper ianua sit, clauisque in porta ne relinquatur; loca etiam portæ vicina munda seruet, & vt iuxta ianuam omnes summissa voce loquantur, curet.

14 Portas domus ante noctem claudat, exinde vero eas nullius causa aperiat, nisi de Præpositi vel Rectoris expressa licentia: & antequam cubitum eat, claues eidem tradens, si quis foris maneat, illi renunciabit.

15 Nihil

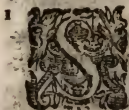
15 Nihil custodiendum à quoquam externo recipiat, absque Superioris iussu.

16 Quoties Medicus domum ingredietur, signũ dabit campana; vt Minister, & ceteri qui debent, adesse possint.

17 In Collegijs, in quibus Scholæ externis aperiuntur, signum campana dabit pro initio lectionum, ac fine: & Gymnasia statis temporibus aperiet, atque claudet, nisi horum cura alijs demandetur.

REGVLAE CVSTODIS VESTIVM.

1 Eruare debet omnē supellectilē, siue lineam, siue laneam, & quicquid ad indumenta, & vbi opus fuerit, etiā ad calceamenta attinet; quæ diligenti cura, vt rem pauperum Christi, custodiet.

2 Inuentarium rerum, quas ipse custodit, si alicuius momenti sint, in libro habeat, & seorsum scribat, quæ de nouo fiant, addito die, mense, & anno; vt cum à Superiore iubebitur, possit sui muneris rationem reddere.

3 Vestes ordine dispositas seruet, & nouas, & integras à vetustioribus seiungat, & ne corrumpantur videat; eas etiam aptandas, & resarciendas curet, vt decet religiosam paupertatem; quas vero non amplius vsui nostrorum futuras iudicabit, eas Superiori ostendat, vt ille, quid de eis faciendum sit statuat.

In Ex. c.4.§.4. & p. 1. c.4. §. 6. 4 Quæ singuli Nouitij domum attulerunt, ea alicubi separatim asseruabit, inscripto nomine eius qui attulit; donec biennio expleto consueta vota Societatis emittat.

5 Singulis mensibus omnia domus visitabit cubicula; vt ex Superioris arbitrio, si quid eis desit, suppleri possit; si quid etiam Superfluum inuenerit, in vestiaria officina custodiatur.

6 Inspiciat etiā qui nā vestibus indigeāt, vt Supe riori

iudicat, eiusque ordinem exequatur, eo vero inconsulto nihil cuiquam dabit. * Coadiutores autem temporales sottanis dimidio palmo breuioribus, quam Sacerdotes, & pallio sottanis breuioribus vtantur. * Can. 23. Cōg. 1.

7 Linei panni lotori, siue externus ille sit, siue domesticus, scripto numero dentur, & accipiantur.

8 Subuculæ singulorum, quæ staturæ induentium conuenire debent, signis particularibus internoscantur, ne permisceri contingat.

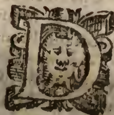
9 Pannos lineos omnes, quos vtendos Refectorij Præfecto, Coquo, alijsque ministris diuidet, numerato det, & recipiat.

10 Sabbati vespere linea munda per omnia cubicula distribuat: Dominica vero die mane ex ijsdem cubiculis immunda colligat; & an omnia, quæ dederat, recipiat, animaduertat.

11 Aestiuo tempore linteamina munda pro lectis decimoquinto quoq; die; hyberno vero post tres hebdomadas distribuat, vbi id fieri poterit.

12 Hæc omnia custos vestium præstabit, nisi eius officium in magno aliquo Collegio, aut Domo in plures personas distribuere necesse sit.

REGVLAE EMPTORIS.

1 Iligens sit in emendis ijs, quæ ad quotidianum vsum Superiori arbitrio, domum comportanda sunt, eaque tempestiue Dispensatori tradat: emat autem res bonas, & quam commodissimo pretio poterit, licet longius sint petendæ.

2 Adnotet pecuniæ summam, quam à Procuratore in dies accipiet, & quas in res eam expendet; & rationem ei quotidie reddat dati, & accepti: quid autem sequenti die empturus sit, à Ministro intelliget.

3 Curet quantum poterit, eos quibus cum aget, discretione, ac modestia ædificare, & quatenus eius officium decet, religiosis verbis in spiritu iuuare.

REGVLAE DISPENSATORIS.

1
N rebus distribuendis ordinem Superioris sequatur, & quamuis communiter ęqualitatem inter omnes seruare debet; habeat tamẽ infirmorum, & cõualescentium rationem; prout ei fuerit præscriptum.

2 Vinum in mẽsa ponendum aqua temperabit, vbi, & quantum Superiori videbitur.

3 Quæ ex mensis supersunt, diligenter conseruabit, memor paupertatis; vt & domesticis, & externis pauperibus iuxta ordinem Superioris, vsui esse possint.

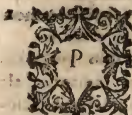
4 Curam habeat conseruandi res ad victum necessarias, quæ ipsi committentur, clausasque custodiat, aduertens ne corrumpantur: quod si corruptionis sit periculum, Superiorem admoneat. Vt autem hæc melius obseruet, visitet sæpe Penum, & alia loca, vbi illa reconduntur.

5 Tam Penum, quam reliqua omnia, quæ in eo sunt, munda habeat.

6 Antequam penitus absumantur cibi, qui domi recõduntur, Superiorem admoneat, vt alij coemi tempestiue possint.

7 Curet concinnanda dolia, & purganda, cum opus est, ad nouum vinum infundendum: cuius rei, cum tempus impendet, Superiorem admonebit.

REGVLAE AEDITVI

1 PRæfecto Ecclesiæ obediat in omnibus, quæ ad templi ministeriũ pertinent.

2 Seruet modestiam in incessu, vultu, sermoneque tam in tẽplo, quam in sacristia: ijs vero, qui aliquid exigunt, satisfacere cum ædificatione studeat per se, vel ad Præfectum recurrendo, aut ipsos ad eum remittendo: si quando vero necesse erit cum mulieribus loqui, id oculis demissis, & quam breuissime faciat.

3 Dum Sacris inseruit, attentus ad suum ministerium cum deuotione, & ædificatione sit. Nec ante eum qui celebrat, aut ad latus ex æquo, sed aliquanto posterius maneat; vtatur vero tono, qui congruat cum eo, quo Sacerdos vtitur; omnia recte proferat, nec celeriter nimium, nec nimis lente. Denique in ijs sit bene instructus, & ceteros, qui Sacerdotibus ministrabunt, eadem doceat.

4 Curet, vt vestimenta, quæ Sacrum facturus induitur, sint recte aptata, ipsumque circunquaque intueatur, antequam e sacristia exeat.

5 Diligenter det operam, vt Sacerdotes, qui Sacrum facere volunt, quamprimum ministros habeant, iuxta ordinem sibi a Superiore præscriptũ, & quotidie vnumquemque eorum, qui ordine in summo Altari Missas dicturi sunt, opportuno tempore admoneat.

6 Tot

6 Tot habebit appensa sudariola in sacristia, quot fuerint Domi Sacerdotes, inscriptis singulorum nominibus, & addito vno, vel pluribus pro extraordinarijs.

7 Dum Sacra fiunt, accendat, vt minimum, candelas duas, & cum sanctissimum Sacramentum eleuatur, facem, aut cereum; quo tempore etiam tintinnabulum pulset: accendet etiã facem, cum alijs sanctissimum Sacramentum ministrabitur, ipseq; confessionem generalem eorum vice recitabit.

8 Curet, vt vinum, quod in Sacrificium paratur, sit bonum, & merum, ac mundum, eoque ipso die haustum: similiter & aqua, & ampullę sint mundę; & decenter coopertæ.

9 Hostias faciat, quã fieri poterit, pulchras, eo numero, vt & Missis, & communionibus sufficiãt.

10 Ante Missas, & conciones, ac lectiones, pulset campanam, prout sibi præscriptum erit: det etiam signum salutationis B. Mariæ in aurora, in meridie, & vesperi; det etiam signum, cum primum quis ex nostris vita functus fuerit; vt omnes, pro cuiusque deuotione illius animam Deo commendent.

11 Si quando propter vniuersalem aliquam causam in reliquis Ecclesijs campanæ pulsentur, ipse etiam iuxta Superioris præscriptum pulsabit.

12 Pridie quam sit habenda concio, disponat scamna in templo, iuxta solitum morem.

13 Det operam, vt nullo modo lumen desit ante sanctissimum Sacramentum, neque interdiu neq; noctu.

14 Ex ijs Sacerdotibus, quos habet à Superiore designatos, vocet diligenter ad templum qui nominatim petuntur ad confessiones audiendas; quod si nominatim non petuntur, eos iuxta ordinem sibi præscriptum accersat; & quantum in ipso est, det operam, vt omnibus, qui confiteri volunt, satisfiat.

15 Si qui Missas, aut orationes petant, ad Præfectum recurrat, vel ad eum illos remittat.

16 Si quis aliquid quæreret, in quo ei Ianitore melius satisfieret, eum ad portã domus remittat, & eos etiam, qui per portam, quà templo in domum patet aditus, ingredi vellent: nisi essent eiusmodi, vt eorum peculiaris esset habenda ratio, prout à Superiore fuerit instructus: numquam autem porta ea aperta relinquatur.

17 Curet, vt nunquam illic aqua desit, vbi lauantur manus: & sint lintea conuenienter munda pro Sacerdotibus, ad manus solas ante, & post Sacrum extergendas.

18 Prouideat, vt aqua benedicta in pila nõ desit.

In Ex. c.1.§.3. & p.6. c.2.§.7. 19 Si quando eleemosynæ Missarum, vel Cõfessionum gratia offeruntur, eas non admittat; si quid tamen alioqui in Altaribus, aut alijs templi locis repererit, aut in vsum templi oblatum fuerit, id Præfecto tradet.

20 Tépli portas mane, sed non ante aurorã aperiat; easdemq; vesperi circa solis occasum diligenter obseret; quod etiã faciet circa meridiẽ, nisi Superior in casu aliquo sec⁹ faciẽdũ iudicaret; & quotidie noctu claues Ecclesiæ ad Superiorẽ deferat.

21 Quan-

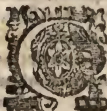
21 Quamdiu templum erit apertum, diligenter curet, ne vnquã sine custode relinquatur, sed semper; aut ipse, aut alius in eo sit, vel in sacristia; ita vt & videre templum, & custodire possit.

22 Aduertat, ne quis in templo deambulet, neue strepitus in eo audiatur: eos vero, qui loquentur altius, modeste, vt decet, admonebit.

23 Det operam diligenter, vt Altaria sint munda, & bene præparata, & pro ratione temporum ornata, atque vt vasa sacra, ornamenta, & cetera omnia, quæ ad diuinũ cultum pertinent, in suis locis apte, & decenter reponantur, & conseruentur.

24 Videat, vt templum sit mundum, & bis singulis hebdomadis, ac sæpius, si necesse sit, præsertim in festorum sollemnium vigilijs, scopis mundetur; canes etiam ex templo abigat.

REGVLAE INFIRMARII

P.3.c.2. lit.G. 1 Vram habeat infirmorum, quorum ægritudo simulatque ei indicata fuerit, si censeret rem esse alicuius momenti, Præfectum, & Superiorem admoneat.

P. 3. c. 2. lit. G. 2 Cum quis in morbum incidit, à Superiore intelligat, num statim Medicus vocādus sit, qui vnus ordinariè esse debet, nisi ingrauescente morbo, aut in quibusdam alijs casibus, alio Medico opus esse Superior iudicauerit; & quoties Medicus ægrotos inuiset, adsit ipse.

3 Studeat, vt quæ ægrotanti danda sunt, & opportunè emantur, & bona sint, & bene præparata ministrentur.

4 Curet, vt ægrotorum cubicula sint valde munda; lecti concinne sternantur, & ramusculis, & huiusmodi alijs decumbentes oblectet.

5 Aegrotum consolari, & exhilarare studeat, non solum rebus à medico probatis, sed verbis etiam spiritualibus, & lætis: habeat etiam libros, quorum lectione ægroti recreari, & iuuari in spiritu possint.

6 Intelligat à Superiore, quos ex nostris ad ægrotos inuisendos, ac recreandos accersere debeat; caueat autem, ne dum infirmis placere studet, aliquid fiat, quod eis nocere vlla ratione possit.

7 Medicinalia, & cuncta, quæ ægrotantiū vsui necessaria sunt, habere ipse debet, nisi Pharmacopola domi sit, & in loco cōueniēti ea custodire, & sæpi*

peruisere, vt incorrupta conseruetur; & quādo opus fuerit, vt de nouo suo tempore conficiantur, curare iuxta ordinem Superioris.

8 Nihil omnino eorum, quæ a Medico præscribentur, prætermittat, aut mutet: ordinem etiam obseruet temporum præfixorum, quibus prandiū, cœnam, syrupum, ceteraque medicamēta det, omnia scripto excipiens, quæ Medicus præscripserit. P. 3. c. 6 lit. G.

9 Aduertat, quo die quis cœperit ægrotare, & qua hora febres ægrotum & corripiāt, & deserāt; tum vt Medicum, & Superiorem admoneat, tum vt cibum tempestiue præbeat.

10 Si morbus sit contagiosus supellex separari debet, ne cuiquam noceat.

11 Conualescentes è lecto surgere non permittat, priusquā id medicus concesserit, & operā det, vt ea conualescentibus præbeantur, quæ medicus præscripserit, quoad Superiori satis visum fuerit.

12 Patienter, & cum Caritate tum ipse, tum socij eius ferant molestias, & difficultates, quæ interdum in curandis infirmis accidere solent. Quemadmodum autem diligenter curare debet, ne debita ministeria ægrotis desint; ita etiam animaduertere, ne nimię vigiliæ, immoderatique labores, aut morbi contagio vel propriæ ipsius, vel sociorum saluti noceant.

13 Cum grauitas morbi id postulauerit, Superiorē certiorē reddat, vt ægrotus, antequā iudicij vsu priuetur, omnia Sacramēta accipiat: qđ si ęgrotus, diu licet, sine periculo decumbat, curet vt octauo quoq; die pro more Societatis cōmunicet; ne hu- P 6. c. 4 §. 1.

iusmodi

REGVLAE IANITORIS

1 Nomina omnium domesticorum prope ostium domus in tabula scripta sint, vbi notis quibusdam illi designabuntur, qui egredientur: * neminem vero foras exire permittat, qui facultatem à Superiore generalem, aut particularem non habeat; & ab ijs, qui egrediuntur, quo eant, intelligat. * Pa.3. c.1. §.3

2 Nihil cuiquam nunciabit intempestiue, vt cum in mesa sedetur, nisi aut res esset necessaria, aut personæ mittentis conditio aliud exigeret.

3 Litteras omnes, & schedulas, quæ domesticis mittuntur, Superiori tradat: ij vero, ad quos dabantur, eas esse acceptas, ne intelligant: caueat etiam ne alicuius domestici litteras, aut quid simile externis det iniussu Superioris.

4 Cum aliqui ex Societate peregre veniunt, ianuam ingressis dicat, vt illic expectent, dum Superior de aduentu eorum fit certior.

5 Festinet ad ianuam, cum tintinnabulum pulsari audit, & cum res patietur, per fenestellam venientes expediat, porta non aperta.

6 Si quis ab externis quæratur, qui domi non sit, modeste intelligat, quis sit ille, qui petit, & quid velit, vt id redeunti, si opus sit, cum facultate Superioris, significare possit.

7 Talem cum omnibus cõuersandi modum teneat, vt discretione, modestia, & spiritualibus verbis

15 Nihil custodiendum à quoquam externo recipiat, absque Superioris iussu.

16 Quoties Medicus domum ingredietur, signũ dabit campana; vt Minister, & ceteri qui debent, adesse possint.

17 In Collegijs, in quibus Scholæ externis aperiuntur, signum campana dabit pro initio lectionum, ac fine: & Gymnasia statis temporibus aperiet, atque claudet, nisi horum cura alijs demandetur.

REGV-

REGVLAE CVSTODIS VESTIVM.

1 SEruare debet omnẽ ſupellectilẽ, ſiue lineam, ſiue laneam, & quicquid ad indumenta, & vbi opus fuerit, etiã ad calceamenta attinet; quæ diligenti cura, vt rem pauperum Chriſti, cuſtodiet.

2 Inuentarium rerum, quas ipſe cuſtodit, ſi alicuius momenti ſint, in libro habeat, & ſeorſum ſcribat, quæ de nouo fiant, addito die, menſe, & anno; vt cum à Superiore iubebitur, poſſit ſui muneris rationem reddere.

3 Veſtes ordine diſpoſitas ſeruet, & nouas, & integras à vetuſtioribus ſeiungat, & ne corrumpantur videat; eas etiam aptandas, & reſarciendas curet, vt decet religioſam paupertatem; quas vero non amplius vſui noſtrorum futuras iudicabit, eas Superiori oſtendat, vt ille, quid de eis faciendum ſit ſtatuat.

In Ex. c.4.§.4. & p. 1. c.4. §. 6. 4 Quæ ſinguli Nouitij domum attulerunt, ea alicubi ſeparatim aſſeruabit, inſcripto nomine eius qui attulit; donec biennio expleto conſueta vota Societatis emittat.

5 Singulis menſibus omnia domus viſitabit cubicula; vt ex Superioris arbitrio, ſi quid eis deſit, ſuppleri poſſit; ſi quid etiam Superfluum inuenerit, in veſtiaria officina cuſtodiatur.

6 Inſpiciat etiã qui nã veſtibus indigeãt, vt Superiori

rio indicat, eiusque ordinem exequatur, eo vero inconsulto nihil cuiquam dabit. * Coadiutores autem temporales sottanis dimidio palmo breuioribus, quam Sacerdotes, & pallio sottanis breuiori vtantur. * Can. 23. Cōg. 1.

7 Linei panni lotori, siue externus ille sit, siue domesticus, scripto numero dentur, & accipiantur.

8 Subuculæ singulorum, quæ staturæ induentiū conuenire debent, signis particularibus internoscantur, ne permisceri contingat.

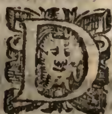
9 Pannos lineos omnes, quos vtendos Refectorij Præfecto, Coquo, alijsque ministris diuidet, numerato det, & recipiat.

10 Sabbati vespere linea munda per omnia cubicula distribuat: Dominica vero die mane ex ijsdem cubiculis immunda colligat; & an omnia, quæ dederat, recipiat, animaduertat.

11 Aestiuo tempore linteamina munda pro lectis decimoquinto quoq; die; hyberno vero post tres hebdomadas distribuat, vbi id fieri poterit.

12 Hæc omnia custos vestium præstabit, nisi eius officium in magno aliquo Collegio, aut Domo in plures personas distribuere necesse sit.

REGVLAE EMPTORIS.

1
Iligens sit in emendis ijs, quæ ad quotidianum vsum Superioris arbitrio, domum comportanda sunt, eaque tempestiue Dispensatori tradat: emat autem res bonas, & quam commodissimo pretio poterit, licet longius sint petendæ.

2 Adnotet pecuniæ summam, quam à Procuratore in dies accipiet, & quas in res eam expendet; & rationem ei quotidie reddat dati, & accepti: quid autem sequenti die empturus sit, à Ministro intelliget.

3 Curet quantum poterit, eos quibus cum aget, discretione, ac modestia ædificare; & quatenus eius officium decet, religiosis verbis in spiritu iuuare.

REGVLAE DISPENSATORIS.

1 IN rebus distribuendis ordinem Superioris sequatur, & quanuis communiter æqualitatem inter omnes seruare debet; habeat tamẽ infirmorum, & cõualescentium rationem; prout ei fuerit præscriptum.

2 Vinum in mẽsa ponendum aqua temperabit, vbi, & quantum Superiori videbitur.

3 Quæ ex mensis supersunt, diligenter conseruabit, memor paupertatis; vt & domesticis, & externis pauperibus, iuxta ordinem Superioris, vsui esse possint.

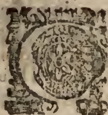
4 Curam habeat conseruandi res ad victum necessarias, quæ ipsi committentur, clausasque custodiat, aduertens ne corrumpantur: quod si corruptionis sit periculum, Superiorem admoneat. Vt autem hæc melius obseruet, visitet sæpe Penum, & alia loca, vbi illa reconduntur.

5 Tam Penum, quam reliqua omnia, quæ in eo sunt, munda habeat.

6 Antequam penitus absumantur cibi, qui domi recõduntur, Superiorem admoneat, vt alij coemi tempestiue possint.

7 Curet concinnanda dolia, & purganda, cum opus est, ad nouum vinum infundendum: cuius rei, cum tempus impendet, Superiorem admonebit.

REGVLAE PRAEFECTI REFECTORII.

1 CVret refectorium, & quæ eius vsibus seruiunt, omnia esse quam mundissima.

2 Ne aqua manibus abluendis, aut mãtilia extergendis desint, aduertat; horum autem (quæ bis in hebdomada saltem mutabuntur) alia Sacerdotibus, alia non Sacerdotibus destinata erunt.

3 Mantilia singulis saltem hebdomadis semel, mappæ vero quæ singulis singulæ seruient, bis mũdæ ponentur: omnia autem lintea numerato, & accipiat, & reddat.

4 Curet, ne vasa, & cetera in refectorio necessaria desint, & vt quam maxime munda sint: cultellos autem frequenter acuere faciat.

5 Paruam mensam paratam habeat.

6 Signum campana temporibus suis dabit conueniendi ad primam, & secundam mensam: sed ante primũ pulsum, (qui quarta parte horæ secundũ ꝑcedat) à Coquo intelligat, an sint omnia parata.

7 Mensæ rebus necessarijs paratæ esse debent, cum campana signum primo dabitur: quæ autẽ ad potum pertinent, circa secũdum signum apponantur; & aquæ, ac vini vasa supra orbes collocentur.

8 Sit certus locus ijs, qui curę Infirmarij subsunt, quibus nihil, nisi quod ab ęo præscriptum erit, apponat: seruet autem cum omnibus æqualitatẽ, nisi se-

si secus necessitatis causa esset à Superiore monitus, sine cuius arbitrio, neque ientaculum, neque aliud quicquam vlli concedet.

9 Priusquam è mensa surgatur, inferantur orbes aliquot in mensam, vt quisque locum suum mundet: quam primum vero pro secunda præparata omnia habuerit, signum campana dabit: prouidebitque, ne desint, qui ministrare debent.

10 Quæ ex mensis supersunt, colliget, atque illi tradet, ad quē id ex officio pertinet, siue Coquus is, siue Dispensator sit.

11 Nomina eorum, qui domi tam in refectorio, quā extra vescuntur, in quadā tabula habeat, & eos qui cibum cepere, notabit; ut intelligat, qui nam supersint; & Coquum, qui portiones distribuit, cōmonefaciet.

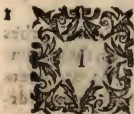
12 Mensis expeditis mantilia plicentur, uerraturque refectorium: & si quis inter comedendum silentium non seruauerit, aut aliquid minus modestum fecerit, ipse Superiori significabit.

13 Habeat à Ministro catalogū in quo scriptū sit, quinam, & quibus diebus in prima, & secunda mēsa ministraturi sint; eumq; ordinē seruet. Intelligat etiā sabbato quinā per hebdomadā sequentē in refectorio legere debeāt; eosq; faciat certiores.

14 Catalogum habeat rerum, quę in refectorio seruiunt: ut cum ratio ab eo requiretur, in promptu sit, & in loco ad id designato eas custodiat.

15 Ad finē recreationis, quæ una hora post primam mensam, altera post secundam à prandio, & à cęna durare debet, distincta signa cāpana dabit.

REGVLAE COQVI.

1
IN ijs omnibus, quę ad suum munus pertinent, munditiam seruet ipse, & ab alijs seruandam curet, detque operam, vt omnia recte, & opportune parentur, ea præsertim, quæ ad ægrotos pertinent.

2 Carnes, pisces, & alia, quæ ad mensam portanda sunt, dum secat, & distribuit, digitis minime cōtrectet, sed fuscinula, aut cultello ad eā rē vtatur.

3 Semihora, aut saltē quarta horæ parte, ante quā in mēsa sit sedendū, præparati cibi oēs esse debēt.

4 Circa qualitatem, & quantitatem portionum, ordinem a Superiore datum sequetur.

5 Coquere, aut aliud quippiam pro aliquo particulari parare, Infirmario tantum excepto, neminē sinet, neq; ipse faciet sine Superioris facultate.

6 Scriptum in codice habeat catalogum rerum, quarū est vsus in coquina, quas ipse seruare debet.

7 Diligenter aduertat, ne plura quam necessaria sint, ligna comburantur. Hanc similiter diligentiā in rebus quas cōsumit, ahibebit, ne quid nō necessariū insumatur; vt religiosam paupertatē decet.

8 Quæ ex mensa supersunt, eique traduntur, conseruabit memor paupertatis; ut & domesticis, & externis pauperibus usui esse possint, iuxta ordinem Superioris.

9 Si quem haberet adiutorem, curet, ut eū uerbo, & exemplo suo ædificet, præsertim Nouitios.

REGVLAE EXCITATORIS.

1 Edia saltem horæ parte ante cæteros cubitum eat, eodemque temporis spatio ante alios mane surgat, & hora constituta campanam pulset, statimque ad omnia cubicula lumen deferens, cunctos excitet; quod vt certius, & melius præstare possit, horologium excitatorium à Superiore habeat. P 4.c.2 § 1. & lit.E & p. 4. c 10 § 9.

2 Quarta horæ parte ab excitatione elapsa, cubicula rursus inuiset, ac si quos nondum surrexisse comperiat, Superiori nunciet.

3 Post aliam quartam horæ partem ad orationem pulsabit, ita vt ab excitatione ad orationis vsque initium, semihora intercedat: absoluto vero tempore orationi deputato, finis signum dabit.

4 Si quorum opera indigebit propter multitudinem eorum, quos excitare, aut visitare debet, eos à Superiore petet, quos seruare easdem regulas curabit: si qui autem debiles, aut valetudinarij erũt, eos iuxta ordinem Superioris excitabit.

5 Si quem videret communem illam regulam minus obseruantem, qua omnes decenter cooperti dormire iubentur: Superiorem monebit.

REGVLAE NOCTV CVBICVLA VISITANTIS.

P.4.c. 10. §9. *P.3.c. 2. §.2. 1 Ora à Superiore præſcripta, ad nocturnum conſcientiæ examen pulſabit, * tranſactoque quadrante, ſignum dabit ad cubandum.

2 Elapſa quarta horæ parte à cubandi ſigno, ſingula cubicula adibit, & an omnes ad lectum ſe receperint, ac lucernas extinxerint, videbit: ſi quos inuenerit extra lectum, aut qui lucernas non extinxerint, Superiori renunciabit.

DE OBEDIENTIAE VIRTVTE, EPISTOLA N. P. IGNATII.

IGNATIVS LOIOLA FRATRIBVS Societatis IESV, qui sunt in Lusitania gratiam, & amorem Christi Domini sempiternum.

Agnam animi voluptatem capio, fratres in Christo carissimi, cum affertur ad me, quàm acri studio conatuque ad summam virtutis, ac diuini obsequij perfectionem enitamini, beneficio illius, qui uos, ut ad hoc vitæ institutum uocauit, sic in eodem pro sua clementia retinet, dirigitque ad beatum finem, ad quem, qui sunt ab ipso electi, perueniunt. I

Atq; ego sane, cũ uos omnibus donis ornamentisq; spiritualibus perfectos, tum uero (quod alias ex me cognouistis) in primis Obedientiæ uirtute præstãtissimos esse cupio: idq; non solũ ob eximia quædã, ac singularia eius bona, quæ tot, tamque illustribus sacrarum litterarum testimonijs, atque exẽplis in testamento atque nouo, ac ueteri comprobantur; sed etiã quod (ut est apud sanctũ Gregoriũ) Obedientia sola uirtus est, quæ uirtutes ceteras menti inserit, insertasq; custodit. Hæc dum II

Lib. 35. Moral. c. 10.

floruc-

floruerit, florebunt proculdubio reliquæ, edentq; fructus, quales & ego in animis vestris exopto, & suo iure postulat is, qui humanum genus neglectæ Obedientię scelere afflictum ac perditum, aluta-
Ad Phi lipp. 2. ri ipsemet Obedientia reparauit, Factus obediens vsque ad mortem, mortem autem Crucis.

III. Ab alijs religiosis ordinibus facilius patiamur superari nos ieiunijs, vigilijs, & cetera victus, cultusque asperitate, quam suo quisque ritu, ac disciplina sancte suscipiunt: vera quidem, ac perfecta Obedientia, abdicationeque voluntatis, atque iu-
5 dicij maxime velim, fratres charissimi, esse conspicuos, quicunque in hac Societate Deo Domino nostro deseruiunt; eiusdemque Societatis veram, germanamque sobolem hac quasi nota distingui, qui numquam intueantur personā ipsam, cui obediunt, sed in ea Christum Dominum, cuius causa obediunt. Siquidē Superiori, nec si prudentia, bonitate, ceterisve quibuslibet diuinis donis ornatus, instructusque sit, propterea obtemperandum est; sed ob id solum, quod vices gerat Dei, eius-
Luc. 10 demq; auctoritate fungatur, qui dicit, Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit: nec cōtra siue consilio, aut prudentia minus valeat, quidquam iccirco de Obedientia remittendum, quatenus ille Superior est; quando illius personam refert, cuius sapientia falli non potest; supplebitque ipse, quicquid ministro defuerit, siue probitate, alijsque ornamentis careat; siquidem disertis ver-
Matth. 23. bis Christus Dominus cum dixisset, super Cathedrā Moysi sederunt Scribæ, & Pharisæi; protinus addidit,

addidit, Omnia ergo, quæcũq; dixerint vobis seruate, & facite; secũdũ vero opera eorũ nolite facere.

IV. Quo circa sedulo vos in eam curam, atque exercitationem incumbere cupio, vt Christum Dominum in Superiore quolibet agnoscere studeatis, in eoque diuinæ Maiestati reuerentiam, atq; Obedientiam summam cum religione præstare. Quod vobis minus mirum videbitur, si animaduerteritis præceptum esse ab Apostolo, vt Superioribus etiã secularibus, ethnicisque pareamus, vt Christo, ex quo omnis potestas bene instituta descendit; sic enim scribit ille ad Ephesios, Obedite Dominis carnalibus cum timore, & tremore in simplicitate cordis vestri, sicut Christo, non ad oculum seruientes, quasi hominibus placentes, sed vt serui Christi facientes voluntatem Dei ex animo, cum bona voluntate seruientes, sicut Domino, & non hominibus. Atque hinc existimare poteritis ipsi, cum se religiosus quispiam regendum, ac moderãdum alteri tradidit, non solum vt Superiori, sed etiam nominatim vt Christi partes agenti; quo illum loco apud animum suum habere, vtrum vt hominem, an vt Christi vicarium debeat intueri. Cap.6.

V. Iam vero illud etiã vobis clare compertũ esse, ac in animis vestris penitus insidere vehementer cupio, infimã, & valde imperfectam esse primã illã Obedientiæ formã, quæ mandata dũtaxat opere exequitur; nec virtutis nomine dignã, nisi ad alterum gradum ascẽdat, qui voluntatẽ Superioris suam efficit, & cum ea ita concordet, vt non solũ in effectu executio appareat, verum etiã in affectu

consensio; sicque idem uelit uterque, idem nolit.
1. Regum 15 Atque propterea in sacris litteris legimus, Melior est Obedientia, quàm uictimæ; si quidem (ut
Lib. 35 Moral. c.10. S. Gregorius docet) Per uictimas aliena caro, per Obedientiam uero uoluntas propria mactatur: quæ quidem pars animi, quoniam est adeo præstans, sic fit, ut eius oblatio Domino, ac Creatori nostro per Obedientiam facta, magni sit æstimanda.

VI. Quanto in errore, quamque periculoso uersantur non dico solum ij, qui in ijs, quę ad carnem, & sanguinem pertinēt, sed illi etiã, qui in rebus alioquin admodum sanctis, ac spiritalibus, ut ieiunijs, precationibus, alijsue quibusuis pietatis operibꝰ, fas putant à præscripto Superioris, ac uoluntate discedere. Audiant quod sapiēter adnotat Cassia-
Col. 4. cap. 20. nus in Collatione Danielis Abbatis: Vnũ sane, inquit, atq; idē inobedientiæ genus est, uel propter operationis instantiam, uel propter otij desideriũ, senioris uiolare mandatum; tamq; dispendiosũ est pro somno, quã pro uigilantia Monasterij statuta conuellere: tantũ deniq; est Abbatis transire præceptum, ut legas; quantũ si contēnas, ut dormias.
V. Sancta fuit actio Marthæ, sancta cōtēplatio Magdalenæ, sancta pœnitentia & lacrymæ, quibus pedes Christi Domini rigabantur: sed hæc omnia nimirũ oportuit fieri in Bethania, quam uocē domũ Obedientiæ interpretantur, ut ea re, quemadmo-
In Ser. ad milit. templ. c. 13 dũ ait S. Bernardus, nobis significare uoluisse Dominus uideat, nec studiũ bonæ actionis, nec otiũ sanctæ contēplationis, nec lacrymã pœnitētis, ex-

tra Be-

ra Bethaniam illi accepta esse potuisse.

Quo circa voluntates vestras, fratres carissimi, quoad eius fieri potest, omnino deponite: libertatem Conditori vestro, quam vobis ipsemet elargitus est, in eius ministris libere tradite, ac dicate. Nolite exiguũ vestri liberi arbitrij fructum putare, quod liceat vobis illud à quo id accepistis, eidem per Obedientiam plene reddere. Quod cum facitis, non modo non perditis ipsum, verumetiam augetis, atque perficitis; quippe qui vestras omnes voluntates certissima rectitudinis regula moderamini uoluntate diuina, quam videlicet interpretatur is, qui vobis Dei nomine præsidet. VII.

Itaque diligenter illud etiam cauendum est, ne Superioris vllo vnquam tempore voluntatẽ (quã ducere pro diuina debetis) ad vestrã detorquere nitamini: id enim esset non vestram diuinæ conformare, sed diuinam vestræ voluntatis norma regere velle, eiusdẽ diuinæ sapientiæ ordinem inuertentes. Sane quã magnus est error, & quidẽ corũ, quos amor sui obcæcauit, obediẽtes existimare se se, cũ Superiorẽ ad id, quod ipsimet volunt, aliqua ratione pertraxerint. Sanctũ Bernardum in hac rẽ præclare exercitatũ audite: Quisquis inquit, vel aperte, vel occulte satagit, vt quod habet in volũtate, hoc ei spiritualis pater iniungat; ipse se seducit, si forte sibi quasi de obediẽtia blãdiatur; neq; enim in ea re ipse Prælato, sed magis ei Prælatus obedit. Quæ cũ ita sint, quisquis ad Obediẽtiæ virtutẽ velit peruenire, oportet ad hũc secũdũ Obe- VIII.

In Ser. de tribus ordin. eccle. ad Patres in capitulo.

dientiæ

dientiæ gradum ascendat, vt Superioris non solum iussa exequatur, sed etiam eius volũtatem suam faciat, seu potius suam exuat, vt diuinam à Superiore expositam induat.

IX. Qui vero se totum penitus immolare vult Deo, pręter volũtatẽ, intelligentiã quoque, qui tertius, & sũmus est gradus Obediẽtiæ, offerat necesse est, vt non solũ idẽ velit, sed etiã vt idẽ sentiat, quod Superior, eiusq; iudicio subijciat suum, quoad potest deuota voluntas intelligentiã inflectere. Quę vis animi tametsi nõ ea, qua voluntas pollet, libertate prædita est, atque ipsa natura fertur eius assensus in id, quod sibi veri speciem præbet; tamẽ multis in rebus, in quibus videlicet cognitæ veritatis euidentia vim illi non infert, potest voluntatis põdere in hãc potius quã in illã partẽ inclinari. Quę res cum incidunt, debet quisquis obediẽtiã profitetur, inclinare sese in sentẽtiã Superioris. Etenim cum Obedientia sit quoddam holocaustũ, quo totus homo sine vlla prorsus imminutione Cõditori suo, ac Domino per manus ministrorũ in caritatis igne immolatur; cumq; sit eadẽ renunciatio quædã integra, per quã omni suo iure spõte decedit religiosus, vt diuinæ prouidentiæ Superioris ductu gubernandũ, ac possidendũ vltro sese addicat, ac mancipet; negari nõ potest, quin obediẽtia cõprehendat non solum executionem, vt imperata quis faciat, & voluntatẽ, vt libẽter faciat, sed etiam iudiciũ, vt quęcunq; Superior mãdat, ac sentit, eadẽ inferiori & recta, & vera esse videãtur, quatenus, vt dixi, vi sua potest volũtas intelligentiã flectere.

Vtinam hanc mentis, & iudicij Obedientiam, ita & intelligerent homines, & exercerent, vt grata Deo est, ac omnibus, qui in religione viuunt, necessaria. Nam vt in corporibus, globisque cælestibus, vt alius alium afficiat, moueatque, requiritur, vt certa quadam conuenientia & ordine inferior orbis superiori subijciatur: sic in hominibus, cum alter alterius auctoritate mouetur, quod per Obedientiã fit, oportet, vt is, qui ab alterius nutu pendet, subseruiat, & obsecundet, vt virtus ab imperante ad eum deriuetur, & influat. Hæc autem obtemperandi, obsecundandique ratio constare non potest, nisi voluntas, ac iudicium inferioris cum Superioris voluntate, ac iudicio congruat. X

Iam vero si finis, & causa Obedientiæ spectatur, quemadmodum voluntas, ita & iudicium in eo, quod nobis conuenit, decipi potest: ergo sicuti, ne voluntas erret, cum Superioris voluntate coniungitur; sic intelligentia, ne fallatur, ad Superioris intelligentiam conformanda est. Ne innitaris prudentiæ tuæ, sacræ litteræ monent: atque in rebus etiam humanis censent sapientes, vere prudentis esse, sua ipsius prudentia minime fidere; præsertim in rebus suis, quarum homines animo perturbato fere boni iudices esse non possunt. Quod si in rebus nostris, alterius etiam non Superioris iudicium, atq; consilium nostro anteponendum est, quanto magis ipsius Superioris, cui nos, vt Dei uicẽ gerenti, ac diuinæ uoluntatis interpreti moderãdos tradidimus? In causis uero, personisq; spiritualibus eo maior etiam cautio proculdubio XI

Prouerbio. c. 3

est ne-

est necessaria, quo grauius est spiritalis viæ periculum, cum sine fre nis consilij discretionisve in ea
Coll. 2 decurritur. Qua de re commode Cassianus in Col
cap. 11. latione Abbatis Mosi ait, Nullo alio vitio tam præcipitem Diabolus monachum pertrahit, ac perducit ad mortem; quam cum eum neglectis consilijs seniorum, suo iudicio persuaserit, definitionique confidere.

XII Præterea, nisi hæc Obedietia iudicij exstat, fieri nõ potest, vt vel cõsensus voluntatis, vel executio talis sit, qualẽ esse oportet natura enim ita comparatum est, vt animi nostri vires, quæ appetitiuæ dicuntur, sequantur apprehensiuas; & nisi adhibita vi, voluntas, iudicio repugnante, diu obtemperare non poterit. Quod si forte quis aliquo tẽporis spatio obediat per communem illam apprehensionẽ; qua censetur, perperam etiã præcipienti parẽdum esse; certe id stabile, ac fixum esse non potest: atq; ita perseuerantia deficit, vel altẽ Obedientiæ perfectio, quæ in prompte, & alacriter obediẽdo consistit: nõ enim ibi potest esse alacritas, ac diligẽtia; vbi est animorum, sententiarumq; dissensio: perit etiam exequendi studium, & celeritas, cũ ambigitur, expediat nec ne, facere quod iubemur: perit celebris illa Obedientiæ cæcæ simplicitas, cum apud nos ipsos in quæstionẽ vocamus, rectene præcipiatur, an secus; atq; etiam fortasse damnamus Superiorem, quod ea mãdet, quæ nobis non ita iucunda sunt: perit humilitas, quoniam etsi ex alterã parte paremus, ex altera tamẽ nosmetipsos Superiori præferimus: perit in rebus arduis fortitudo: perit de-

rit de-

rit denique (vt summatim complectar) virtutis huius vis omnis ac dignitas: succedunt autem in eorum locum dolor, molestia, tarditas, lassitudo, obmurmurationes, excusationes, aliaque vitia nō sane leuia, quibus Obedientiæ pretium, ac meritum prorsus extinguitur. Itaque sanctus Bernardus, de ijs, qui grauiter ferunt imperata minus sibi suauia, sic ait; Hæc si moleste cœperis sustinere, si diiudicare Prælatum, si murmurare in corde; etiam si exterius impleas, quod iubetur, non est hæc virtus patientiæ, sed velamentum malitiæ. Quod si pax, & tranquillitas animi quæritur, certe hac non fruetur is, qui habet intra sese causam perturbationis, atque tumultus, dissensionem videlicet iudicij proprij ab Obedientiæ lege. Ser. 3. de Circuncisione.

XIII Atque iccirco, tuendæ concordiæ causa, quæ Societatis omnis est vinculum, tantopere hortatur Apostolus, vt id ipsum omnes sapiant, & dicant; nimirum vt consentientibus & iudicijs & voluntatibus, mutuo foueantur, & conseruentur. Iam si vnum eundemque oportet esse membrorum sensum, & capitis; facile cernitur, vtrum sit æquius, caput membris, an membra capiti consentire. Atq; ex his quidem, quæ dicta sunt hactenus, satis apparet, Obedientia iudicij quam sit necessaria. Ad Ro. 15. & 1. Cor. 1. & 2. Cor. 13 & ad Phil. 2.

XIV Quā vero sit eadē ipsa perfecta, grataq; Domino, inde primum ostenditur, quod per eā præstantissima pars hominis, ac pretiosissima Domino cōsecratur: deinde quod Obediens ita sit holocaustū viuum, gratumq; Maiestati diuinæ, cum nihil suimet omnino retineat; postremo quod magna est

huius certaminis difficultas; frangit enim sese Dei causa Obediēs ipsemet, resistitq; naturali propensioni, quæ omnibus hominibus insita est ad suam complectendā, sequendamq; sententiā. Ex his igitur rebus efficitur, vt Obedientia tametsi proprie voluntatē perficere videatur, quippe quam reddit ad nutum Superioris promptā, ac paratam; nihilominus ad intelligentiā quoque ipsam, vt diximus, pertinere debeat, eamq; inducere ad sentiendum id ipsum, quod sentit Superior: sic enim fiet, vt omnibus connixi viribus, & voluntatis, & intelligētię ad executionem celerē, atq; integram veniamus.

XV Videor mihi vos, fratres carissimi, audire dicentes, de virtutis quidem huiusce necessitate iam nō ambigere, illud vero, vt cognoscatis vehementer optare, quo pacto ad eius perfectionem peruenire possitis. Huic ego quęstioni cum sancto Leone, ita respondeo. Nihil arduum est humilibus, & nihil asperum mitibus: modo non desit vobis humilitas, non desit mansuetudo; non vtique deerit Deo benignitas ad vos adiuuandos, vt quæ sibi promisistis, ea præstare possitis, animo non solum æquo, sed etiam libenti.

Ser. 5. de Epiphania.

XVI Pręterea vobis tria nominatim ꝓpono, quæ ad Obedientiam iudicij comparandā multum iuuāt. Primum illud est, vt quemadmodū initio dixi, nō intueamini in persona Superioris hominē obnoxiū erroribus, atque miserijs; sed Christum ipsum, qui est sapientia summa, bonitas immensa, caritas infinita qui nec decipi potest, nec vos vult ipse decipere. Et quoniā conscij vobismet estis, vos Dei amore iu-

re iugum Obedientiæ ſubijſſe,vt in Superioris voluntate ſequenda,voluntatem diuinam certius ſe quereremini; nolite dubitare, quin pergat fideliſſima Domini caritas, eorum miniſterio,quos vobis præfecit, vos deinceps gubernare, & rectis itineribus ducere. Itaque Superioris vocem,ac iuſſa nō ſecus ac Chriſti vocem excipite: ſi quidem Apoſtolus etiam in hāc ſententiam ſcribens ad Coloſſenſes, cum ad obtemperandum Præpoſitis ſubditos adhortatur,ait,Quodcunque facitis ex animo operamini ſicut Domino,& non hominibus; ſcientes,quod à Domino accipietis retributionem hæreditatis, Domino Chriſto ſeruite. Sanctus vero Bernardus,Siue Deus (inquit)ſiue homo uicarius Dei mandatum quodcumque tradiderit pari profecto obſequendum eſt cura, pari reuerentia deferendū;vbi tamen Deo contraria non præcipit homo.Atq; ita,ſi non hominem externis oculis, ſed Deū inſpexeritis internis, haud ſane graue fuerit vobis uolūtates ueſtras,atq; iudicia cōformare ad eā regulā actionū ueſtrarū, quā ipſimet elegiſtis.

Cap. 3.

In tra. de præcepto. & diſpenſat. fere initio.

XVII. Altera eſt ratio,vt quod Superior mandat, uel ſentit,defendere ſemper apud animos ueſtros ſtudioſe nitamini,improbare autem nequaquam.atque ad eam ipſam rē proderit bene animatos,affectoſque eſſe ad id omne, quod ipſe iuſſerit: ſic enim fiet, non ſolum ut ſine moleſtia,ſed etiam ut cum uoluptate,lætitiaque pareatis,nā(ut eſt apud Sanctum Leonem) non dura ibi neceſſitate ſeruitur, ubi diligitur quod iubetur.

Serm. 4. de ieiunio ſeptimi mēſis.

XVIII Poſtrema ſubijciendi iudicij ratio eſt cum faci-

lior,tutiorque, tum etiam apud ſanctos Patres in more poſita; vt ſtatuatis vobiſcum ipſi, quicquid Superior præcipit, ipſius Dei præceptũ eſſe, & voluntatem: atque vt ad credenda, quæ catholica fides proponit, toto animo aſſenſuq; veſtro ſtatim incumbitis; ſic ad ea facienda, quæcumquæ Superior dixerit, cæco quodam impetu voluntatis parẽdi cupidæ ſine vlla prorſus diſquiſitione ferami-
Gene. 22. ni. Sic egiſſe credẽdus eſt Abraham, filiũ Iſaac immolare iuſſus: ſic noui Teſtamenti tempore aliqui è ſanctis Patribus ijs, quos cõmemorat Caſſianus,
Lib. 4. c. 24. & 26. vt Ioannes Abbas, qui, quod erat ei imperatum, nõ reputabat vtile ne eſſet, ã inutile: vt cum aridum lignum tanto, ac tã diuturno labore per ãnum irrigauit: nec vtrum fieri poſſet, nec ne; vt cũ conatus eſt tam ex animo ingẽs ſaxum ſolus dimouere loco, quod ne multi quidem ſimul homines impellere potuiſſent. Quod Obedientiæ genus ipſis interdum miraculis diuinitus comprobatum videmus. Nam (vt alios taceam, quos ipſi non ignoratis)
Grego. 2. dial. c. 7. Maurus ſancti Benedicti diſcipulus, mandato Superioris lacum ingreſſus, nec merſus eſt: alius
In vitis Patrũ 2. p. li. de obedien. quidam à Superiore iuſſus, leænam ad ſe ducere, illam cepit, atque perduxit. Eſt igitur hæc ratio ſubijciendi proprij iudicij, ac ſine vlla quæſtione ſanciendi, & collaudandi apud ſe quodcumq; Superior iuſſerit, non ſolum ſanctis viris viſitata, ſed etiam perfectæ Obedientiæ ſtudioſis imitãda omnibus in rebus, quæ cum peccato manifeſto coniunctæ non ſunt.

XIX. Nec tamẽ iccirco vetamini, ſi quid forte vobis

occurrat

occurrat à Superioris sententia diuersum, idq; vobis (consulto suppliciter Domino) exponendum videatur, quominus id ad Superiorem referre possitis. Verum in hac re, ne vos amor vestri iudiciumque decipiat, illa cautio est adhibenda, vt animo sitis, & ante, & post relationem æquissimo, non solum quod pertinet ad eam rem, de qua agitur, vel suscipiendam, vel deponendam; sed etiam ad approbandum, rectiusque putandum quicquid Superiori placuerit.

XX. Atque hæc quæ de Obedientia diximus, æq; priuatis erga proximos Superiores, atq; Rectoribus, Præpositisque localibus erga Prouinciales; Prouincialibus erga Generalem; Generali denique erga illum, quem Deus ipsi præfecit, nempe suum in terris Vicarium obseruanda sunt; sic, vt & ordinũ perfecta distinctio, ac proinde pax retineatur, & caritas; sine qua nec Societatis nostræ, nec alterius cuiuslibet Sodalitij posset recta gubernatio cõseruari. Nimirũ hoc modo prouidentia illa diuina disponit oĩa suauiter, infima per media; media per summa, suos ad fines cũcta perducens. Hinc illa videlicet in Angelis vnius Hierarchię ad aliã subordinata series; hinc & cęlestium, & aliorum omniũ, quæ ciẽtur, corporum certis locis, ac sedibus inter sese apta connexio, quorum conuersiones, ac motus ab vno mouẽte supremo gradatim omnes vsq; ad infimos rite proueniunt. Idẽ in terris, cũ in omni ciuitate bonis instituta legibus, tũ vero in Hierarchia Ecclesiastica cernitur, cuius omnia mẽbra, & functiones ab vno generali CHRISTI Do- Sap. 8.

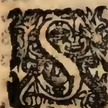
mini nostri Vicario deriuantur, & quo accuratius hæc dispositio, & collocatio custoditur, eo rectior est gubernatio, & melior, contra uero huius ordinis negligentia, quam grauia incommoda multis hominum Societatibus importentur, nemo non uidet. atque iccirco in hac, cuius mihi nonnullam procurationem, ac curam Dominus tradidit, tam diligenter hanc uirtutem exerceri, uigereque per cupio, quasi in ea Societatis nostræ bonum, ac salus uniuersa consistat.

XXI. Quæ cum ita sint, ut unde exorsa est, ibidē terminetur epistola; vos ego per Christum Dominū Nostrum obtestor, qui sese nobis non modo præceptorem, sed etiam exemplar præbuit Obedientiæ, vt ad eam virtutem toto pectore incumbatis, & gloriosæ victoriæ appetentes, atque auidi, vosmetipsos superare, idest excelsiorem, & difficiliorem animi partem, voluntatem dico, atque iudicium expugnare, & subijcere studeatis: quò Dei Domini Nostri solida ueraque cognitio, atque amor uestros ad se animos penitus trahat; totoque uitæ huius, et quasi peregrinationis curriculo usque eò gubernet, ac regat, dum uos demum aliosque complures, uestra opera exemploque adiutos, ad ultimum & felicissimum finē, nimirum ad beatitudinem sempiternam perducat. Vestris ad Deum precibus me ualde commendo.

Roma vij. Kal. Aprilis. M D L I I I.

FINIS.

INDEX REGVLARVM.

Vmmarium Constitutionum. pag. 3
Regulę communes. 18
Regulę Prouincialis. 25
Regulę Præpositi. 59
Regulę Rectoris. 76
Regulę Examinatoris. 93
Regulę Magistri Nouitiorum. 97
Regulę Modestiæ. 118
Instructio ad reddendam conscientiæ rationem. 120
Regulæ Peregrinorum. 123
Regulæ Ministri. 126
Regulæ Consultorum. 129
Regulæ Admonitoris. 132
Formula scribendi. 134
Regulæ Præfecti rerum spiritualium. 143
Regulæ Præfecti Ecclesiæ. 146
Catalogus Missarum, & Orationum. 152
Regulæ Sacerdotum. 160
Regulæ Concionatorum. 165
Regulæ eorum, qui in missionibus versantur. 169
Regulæ Procuratoris generalis. 176
Regulæ Peocuratoris Domus Professæ. 181
Regulæ Procuratoris Collegij, & Domus Probationis. 185
Regulæ Præfecti lectorum ad mensam. 190
Regulæ Præfecti sanitatis. 193
Regulæ Præfecti Bibliothecæ. 194

Regulæ Subministri. 196
Regulæ Æditui. 198
Regulæ Infirmarij. 201
Regulæ Ianitoris. 205
Regulæ Custodis vestium. 208
Regulæ Emptoris. 210
Regulæ Dispensatoris. 211
Regulę Pręfecti refectorij. 212
Regulę Coqui. 214
Regulę Excitatoris. 215
Regulę noctu cubicula visitantis. 216
Epistola P.N. Ignatij de Obedientia. 217

Prӕter paucula, quӕ lector facile corriget, hӕc etiam irrepserunt, quӕ sic corrige.

Pagina	Regula	
8	22	ratione sciant, lege rationes sciant.
10	31	in citatione deest P.
18	1	lege c.4.§.3.& 4.in margine.
30	27	lege P.4 c.6.
34	47	ante si aliquis, adde &.
35	52	in prima citatione lege §.4.& 16. Item priorem stellam transpone ad illud, quo etiam.
ead.	54	§.41.& p.8.&c.lege §.4.& p.8.c.1.§.8. lit.K.
36	56	post facultatibus, adde superioribus.
38	66	c.1.§.1.lege c.1.§.11.
38	67	in marg.Cong.41.lege Cong.4. Item c.4.§.6.lege c.4.§.16.
39 lin. 3		seruentur, lege seruetur.
ead.	71	stella transponatur ad & doctrinam.
ead.	72	Can.10.Cong.2.lege Can.20.Cong.2.
ead.	ibid.	deest stella in citatione illa P.5.c.3.§.4.
44	97	c.10.§.20.lege c.10.§.10.
46 lin. 2		modestia, legatur molestia.
ead.	104	ante admittendis adde de.
47	108	tota citatio deleatur, & ponatur hæc P.7.c.2. §.2.& Can.28. Cong.2.
51	129	post partium, adde domus.
55 lin. 3		ante Superioribus adde suis.
63	20	in marg.ante p.10.lit.B.adde &.
ead.	22	in marg.ante §.1.adde c.1.
64	27	in citatione c.7.lege c.1.
ead.	28	in citatione P.5. lege P.3.
69	50	omnes ij vacent, lege omnes ijs vacent.
71	63	quæ medicus, lege quod medicus.
77	10	in marg.& p.6.lege & p.9.
79	19	in marg.ante p. 10.adde &.
80	21	in marg.ante In proœm.adde &.
82	31	Si ieiunet, legatur si quis ieiunet.
83	38	stellam primæ citationis pone in secunda eiusdem

dem regulæ.

107	38	c.2.§.16.in marg.legatur, c.4.§.16.
109	45	in citatione c.2. lege c. 1.
112	lin. 2	in citatione §.41.legatur. §.4.
115	76	in marg.c.1.2.§.20.dele illud 2.
131	12	c. 1.3.lege c. 2.3.
144	8	agat,lege agant.
155	11	P.8.legatur P. 4.
182	10	& p.2. legatur & p.1.
187	12	Can.27.lege Can. 25.
188	21	contineantur,legatur contineatur.

